

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60

v inozemstvu 80

SLOVENEČ

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratov:

Enostopna petlitna vrsta
mali oglas po Din 150 in
Din 200, večji oglas nad
45 mm višine po Din 250,
veliki po Din 300 in 400,
oglas v uradniškem delu
vrstica po Din 600.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniši
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopis
se ne vračajo: nehrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništvu telefon 50, upravnništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Račun in obračun.

Razdobje med letoma 1924 in 1925 je prineslo državi Srbov, Hrvatov in Slovencev najbolj propadlo vladno, kar si jih je mogoče misliti. Režim, ki sta ga upeljali radikalna stranka in njen psevdodemokratski privesek iz prečanskih dežel, se da primerjati kvečjemu le z burbonskim, kakor je vladal koncem 18. stoletja v Napolju in Siciliji. Slovenci takega režima sploh nikoli nismo nad seboj imeli in Hrvati tudi ne, kajti Khuenovo paševanje je bilo vendarle otročja igrača napram Pašić-Pribičevićevemu.

Stranki, ki sta si nadeli kakor v posebnem ime »narodnega bloka«, ne predstavljate nič drugega kakor konsorcij za izžemanje države v privatno korist male skupine. Kakor sta s pomočjo izvestnih močnih vplivov dosegli demisijsko vlado gospoda Davidovića v to svrhu, da se ne bi kaznovala in zatrla korupcija, tako obstoji zdaj njuno delo edino v nadaljnjem korumpiranju, o čemer nam n. pr. zopet priča afera Boža Jeličić. Ta mož, ki je eden največjih kapitalistov Srbije in radikal, je dobil od nemške reparacijske vsote, ki je namenjena od vojske oškodovanim seljakom, obedve rati za november in december, skupno ogromno vsoto 400.000 zlatih mark, za svoje tovarne, samo zato, da ne bi postavil svoje protikandidature v kruševškem okrožju, oziroma zato, da bi stranko s svojim zlatom podpiral, a ne cepil! Tako se pod vlado teh dveh strank z največjo brezvestnostjo ljudstvu krajevo milijoni, da se podprejo steber tega brezskrbnega režima.

Ker si dve stranki dobro čutita, da dolgo nikakor ne bosta mogli gospodariti in da jima že volitve februarja meseca prinesejo smrtni udarec, sta posegli po najbolj očitem nasilju. Zamislili sta diktaturo, med katero naj bi brez kontrole parlamenta ugonobili vse, kar pošteno misli. Zato sta poslali Ninčića k Mussoliniju, k človeku, katerega je vsa Italija danes s studom zaznamovala kot poglavarja morilcev Matteottija in don Minzonija in ki ga tudi že razgaljajo kot moralno pošast v drugih ozirih. S tem človekom, ki kmalu izgine s pozornice človeške zgodovine, je Ninčić sklenil pogodbo, koje vsebino popolnoma prikriva — znamenje, da je ta pogodba nepoštena. Očitno gre zato, da Mussolini v slučaju potrebe podpre PP režim, PP režim pa Mussolinija. Za kakšno ceno, tega koruptni stranki ne povešata, ker bi se sicer njuna pokvarjenost pokazala v vsej nagoti. Vendar pa dejanski uspehi te pogodbe niso taki, kakor so bili zamišljeni, kajti glede Albanije, za katero so v Rimu tudi barantali, smo doživeli neizrecno veliko blamažo. Albanija je s pomočjo vladnih strank Jugoslavije sicer zamenjala gospodarja, ohrani pa svojo neodvisnost in svoj teritorij, ker ostale velesile ne dopuščajo nobene izpremembe obstoječega stanja na Balkanu. Pač pa sta režimske stranki kompromitirali v inozemstvu našo državo kot kalilko miru in reda na Balkanu in naš mednarodni ugled in vpliv potisnili na najnižjo stopnjo, tako da zlasti Anglija in Francija, ki sta nam pod demokratsko vlado gospoda Davidovića bili tako naklonjeni kakor nikdar prej, nočeta imeti danes z nami nobenega opravka. S svojo nepremišljeno in v svojih posledicah pogubno zvezo z Romunijo in Bolgarijo v svojo ohranitve vlaške veleposesniške tiranije nad Besarabijo pa smo si zapravlili tudi simpatije češkoslovaške, da ne omenjamo največje slovanske države, Rusije, in pa naše bolgarskega kmetijskega ljudstva, ki jedi pod terorjem Cankova in njegovih oficirskih in makedonstvujuščih band. Potem ko smo v Parizu dobili dvakrat odločeno, da se z nami sploh ne morejo in ne marajo resno razgovarjati, in potem, ko smo iz Londona že prej dobili obvestilo, da nas tam niti ne sprejmejo ne, nam ostane Bukarešta kot centrum vse naše zunanje politike, a iz Rima dobimo košarico, kadar tam obračunamo z Mussolinijem. To je rezultat uničevalne politike zloglasne trojice PPZ.

Ta družba uničevalcev naše države se pa tudi sama dobro zaveda, da stoji nad brezdnom, v katero jo bodo dovodili z usodno konsekvenco strmoglavili. Sklenila je že pred več kot enim tednom, da izda obznanje

proti hrvatski kmetijski republikanski stranki in eventualno tudi proti drugim opozicijskim strankam, pa si je še do danes ne upa dejansko izdati ter si izmišlja razne izgovore. Resnica pa je ta, da za svoje nasilne namere ne dobi od nikoder nobene moralne opore in se je zato sama ustrašila posledic takega koraka. Boji se, da bi se podala na pot, od katere ni nobenega povratka in ki mora pogubiti vse, ki so direktno ali indirektno udeleženi na takem nasilju. Izkazalo se je, da je vse zatiranje režimovcev, da imajo za svojo obznanje politiko za seboj celo Evropo,

navaden švindel ljudi, ki svojo politiko naslanjajo na laž in prevvaro. Seveda PPZ režimu tudi njegovo sedanje omahovanje in odlaganje obznanja ne bo nič pomagalo, ker se je že preveč zapletel v nepoštenost in nasilje. Za PPZ režim ni drugega zdravila, kakor da ga ljudstvo 8. februarja strmoglaviti, da potem z njim temeljito obračuna in poskusi, da vsi, ki so ga podpirali in vzdrževali, dobijo zaslužen kaznen. Leto 1925 nam prinese zmago resnične demokracije, poštosti in čistosti javnega življenja in drža ne uprave.

slanikom Hoetsch-em o političnem položaju.

LAŠKA VLADA OSTANE.

Rim, 31. decembra. (Izv.) Uradno demantirajo vse vesti o izpremembah v vladi. Vlada bo ostala do prihodnjih volitev.

MINISTRSKI SVET V RIMU.

Rim, 31. decembra. (Izv.) Ministrski svet je imel danes tri ure trajajočo sejo. Po seji so izdali uradno poročilo o poteku seje, ki pravi: »Vlada soglasno obsoja vse vesti, ki jih širijo njeni nasprotniki v svet na škodo države in njenega kredita. Vlada bo storila vse, da varuje koristi države.«

FAŠIST GIUNTA POBEGNIL.

Rim, 31. decembra. (Izv.) Različni listi poročajo, da je znani fašist in bivši podpredsednik parlamenta Giunta pobegnil v Egipt.

BIVŠI POSLANEC — TIHOTAPEČ.

Rim, 31. decembra. (Izv.) Bivši komunistični poslanec Mingrino je bil obsojen zaradi tihotapstva s kokainom na trimesečno ječo.

BRANTING UMIRA.

Stockholm, 31. decembra. (Izv.) Zdravstveno stanje Brantingovo se je zelo poslabšalo. Vsak trenutek pričakujejo smrti.

ZMAGOVITI ŠPANCI.

Madrid, 31. decembra. (Izv.) Španske čete so zasedle dve vasi v okolici Cepte.

NESREČA NA ČRNEM MORJU.

Berlin, 31. decembra. (Izv.) »Local Anzeiger« poroča iz Rige: Iz Odese se je peljalo veliko število vsehučilščnikov s svojimi rodbinami vred na novo ustanovljeno vsehučilišče v Novo-Rosijsku. Med potjo je pa silen vihar ladjo uničil. Utonilo je 29 oseb.

VIHAR OB ANGLEŠKI OBALI.

London, 31. decembra. (Izv.) Ob angleški obali divjajo silni viharji. Poštna zveza s Francijo ni mogoča. Mnogo ladij se je potopilo.

Upi primorskih Slovencev.

Trst, 31. decembra 1924.

Leto štirindvajseto ne bo pustilo v nas Slovanov v Italiji sladkih in prijetnih spominov, ne bo nam težko ločiti se od njega. Nočemo se spuščati v posameznosti, vendar lahko rečemo, da je bilo tudi to leto, kakor prejšnje, za nas leto trpljenja, muke, zapostavljanja, krivice, zatiranja. Malo nas je, gospodarsko smo šibki, a v nas je volja do življenja, do napredka! A brezobzirni gospodar, kateremu usmo bili proti svoji volji podvrženi, nam hote in zlovoljno spodrezuje korenike življenja in nas ovira pri našem kulturnem snovanju in gospodarskem napredovanju. Dvomim, da se kateri drugi narodni manjšini kjerkoli v Evropi slabše godi, kakor nam Slovanom v Italiji. Če bi nič drugega ne bilo, kakor da so nam vzeli šolo, da nas hočejo poitalijančiti, bi bilo zadosti v označenju našega položaja in čustev, ki jih v naših srcih taka krivica mora poroditi. Kdor sedi pri polni skledi, seveda ne more razumeti bolesti nemaniceve. S tem atentatom na najsvetejše pravice, ki jo ima vsaka družina, da lahko vzgaja svoje otroke v svojem maternem jeziku, se izključuje italijanska država iz števila kulturnih držav. Glas o tem barbarskem zatiranju Slovanov in nemške manjšine po italijanski vladi prodira vedno bolj in bolj v tuji svet. In prepričani smo, da bo poleg zločinov, ki jih je fašistovska vlada povzročila in ki prihajajo vedno bolj na dan, tudi glas o vnebovpijočih krivicah proti nam pripomogel do zboljšanja italijanskih notranjih političnih razmer.

Jasno je danes vsakomur, da Mussolinijeva zvezda ugaša. Njegova pot gre nevzdržno navzdol! Z Matteottijevim umorom, — ki je državni zločin, organiziran od vlade, kakor je danes že jasno — se je utrgal kamen na gori in ta se vali proti prepadu, kamor je že do sedaj potegnil za seboj prve svetovalec in intimne prijatelje Mussolinijeve, dokler ne potegne — danes ali jutri — tudi Mussolinija samega za seboj. Ko se to zgodi, se bo Italija oddahnila. Ne moremo si pa misliti, da bi moške, ki bodo takrat vzeli v roke vajeti in danes sami trpijo pod krivicami in nezgodnim

Razcepljenost med režimskima strankama.

KORUPCIONISTI ZADEVAJO NA ODPOR MED LASTNIMI VOLIVCI.

Belgrad, 31. dec. (Izv.) Samo še 14 dni imajo stranke časa za odločitev kandidatnih list pri sodišču, vendar v Srbiji v več okrožjih vladni stranki še vedno nista vložili list. Ravnotako je mnogo prečanskih krajev, kjer režimske stranki nikakor ne moreta priti do sporazuma. Opaža se močno cepljenje in jasno se očrtavata dve struji, med katerima se te dni vrši hud zakulisen boj. V Srbiji se bije boj med korupcionisti in onimi, ki so za to, da v radikalni stranki pridejo na površje ljudje čistih rok; v prečanskih krajih pa med strujo, ki je za sporazum in med onimi, ki so za Pašićevo nasilno politiko.

V Srbiji so to borbo podčrtali mnogi ugledni radikali, kakor Miša Trifunović, Mihajlo Ranković, Ljuba Nešić in drugi, ki so ne glede na zahteve in intrige izvršilnega odbora kratkoma vložili svoje liste, dočim so oficijelne liste vložene brez velikih nad na uspeh. Ponekod za oficijelne liste ne morejo najti niti dovolj ljudi, ki bi imeli poguma, da se kompromitirajo na listi radi korupcije obtoženih ministrov Markovića, Kojića, Jankovića in drugih.

V prečanskih okrajih zadeva »sporazum« med obema strankama kljub skie-

pom izvršilnega odbora na nepremagljive ovire. Na najhujši odpor proti takemu sporazumu je zadel kandidat dr. Peleš, ki je obvestil vodstvo radikalne stranke, da pod nobenim pogojem ne more skupaj s Pribičevićem in dr. Lukinićem in da je za to vložil svojo samostojno listo v zagrebškem okrožju. Ni dvoma, da bodo njemu sledili vsi drugi radikali na Hrvatskem, ki so dosedaj čakali njegove odločitve. Zelo slabo prede v Srbiji posebno onim, ki so se odcepili od Davidovića in utekli pod zastvo korupcije in nasilja. Primer take žalostne usode je demokratski poslanec Savčić. V posebno kritičnem času se je radi osebnih koristi pridružil Pribičeviću. Samostojni demokrati so dvignili velik hur in objavili širno sveto, da bo Savčić potegnil za seboj večino demokratskih pristavev v Srbiji. Zgodilo se je baš nasprotno. Ljudstvo se z gnusom odvrča od Savčića. Ni mogel najti mesta, kjer bi mogel kandidirati. Da zakrije njegovo prvotno blamažo, ga je vzel na svojo listo Večeslav Wilder v bečlovski županiji na Hrvatskem kot okrajnega kandidata na popolnoma nesigurnem mestu. Isto usodo bodo doživeli vsi disidenti.

Izjava Nastasa Petrovića.

Belgrad, 31. dec. (Izv.) Nastas Petrović se je dalj časa mudil v južni Srbiji. Časnikarjem je dal naslednjo izjavo:

Med strankami opozicijskega bloka: nezavisnimi radikali, demokrati in džemijetom je prišlo do popolnega sporazuma glede skupnega nastopa v vseh okrožjih v južni Srbiji. Ponekod bodo šli skupaj vsi, ponekod pa neodvisni radikali in džemijet. Posebnih list džemijet ne bo nikjer postavil.

Petrović ostro obsoja nasilja v južni Srbiji in jih posamezno našteva. Pravi, da je treba globoko obžalovati, da se ravno v teh krajih, kjer je najbolj potrebno vzdrževati in krepiti zaupanje državljanov v zaščito zakona, dela na ta način. S tem se daje jasen dokaz, da v naši državi ne veljajo niti ustava niti zakoni.

Končno je izjavil, da popolnoma veruje v zmago opozicijskega bloka ne samo v južni Srbiji, temveč v celi državi.

P.P. režim išče za svojo korupcijo denarja v inozemstvu.

Belgrad, 31. dec. (Izv.) Kakor čujemo, namerava Stojadinović, minister za finance, 4. januarja odpotovati v Pariz in v London, da najame večje inozemsko posojilo. Za kaj se bo posojilo, ki se naj najame v višini 250 milijonov zlatih dinarjev, porabilo, to inozemstvo dobro ve (za volivno korupcijo namreč) in zato so nade na uspeh zelo malenkostne.

LISTA SRBSKIH REPUBLIKANCEV.

Belgrad, 31. dec. (Izv.) Danes je bila vložena pri sodišču republikanska kandidatna lista za belgrajsko okrožje. Nosilec liste je Milovan Lazarević.

RAZKRINKANA REŽIMSKA LAŽ.

Zagreb, 31. dec. (Izv.) V »Jutranjem listu«, »Večeru« in »Hrvat« je objavljena izjava dr. Rudolfa Horvata, v kateri demantira vest »Novosti« in »Tagblatt«, da je ustanovljena neodvisna HRSS. Dr. Horvat izjavlja, da so vse vesti časopisov, da

namerava on z nekaterimi disidenti HRSS osnovati novo stranko ali sicer nastopiti proti Radiću oziroma HRSS, neresnične. Niti on niti ostali sedaj nekandidirani poslanci HRSS ne nameravajo v sedanjih volitvah ničesar začeti pri postavljenim kandidaturam HRSS.

ZAVRNJENA LISTA HRSS ZA POŽEŠKO ŽUPANJO.

Zagreb, 31. dec. (Izv.) Listi HRSS za požeško županijo je sodišče zavrnilo, ker se nahaja na treh mestih ena in ista oseba kot okrajni kandidat.

NASILJA PROTI NEMCEM.

Belgrad, 31. dec. (Izv.) Zvedeli smo, da so neznan mladenič snoči razbili vsa okna na hiši predsednika nemške stranke dr. Kremlinga.

CENTRALIZEM NA ČESKEM.

Praga, 31. decembra. (Izv.) Danes so prevzeli vladni komisariji policijo v raznih nemških avtonomnih občinah ljub protestom prizadetih občin.

VOLIVNA ZMAGA KEMAL-PAŠE.

Pariz, 31. decembra. (Izv.) Iz Carigrada poročajo, da je stranka Kemal-paše zmagala pri volitvah v veliko večino.

KONGRES KRŠČANSKEGA DIJAŠTVA.

Manchester, 31. decembra. (Izv.) Kongresa krščanskega dijaštva se je udeležilo nad 1700 delegatov iz več kot 40 držav.

FRANCOSKO PREMOŽENJE V RUSIJI.

Pariz, 31. decembra. (Izv.) Sovjetski zastopnik Krasin je izjavil v nekem razgovoru s francoskimi časnikarji, da sovjetska vlada principijelno ne more priznati državnih dolgov bivše caristične ruske vlade, a principijelno stališče ne izključuje možnosti, da ne bi sedanja ruska vlada priznala posameznih delov starega dolga, da na ta način olajša buržuaznim državam sodelovanje s sovjetsko vlado.

HERRIOT IN NEMŠKI POSLANIK.

Pariz, 31. decembra. (Izv.) Herriot se je danes dolgo razgovarjal z nemškim po-

terorjem ambicioznega in brezobzirnega tirana, hoteli nadaljevati proti nam Slovanom isto politiko zatiranja, kakršno je vodil proti nam in njim Mussolini! Če bi se pa to proti našemu pričakovanju zgodilo, potem bi morali obupati nad možnostjo skupnega sožitja z italijanskim narodom!

V preteklem letu smo imeli volitve v državni zbor. Če povemo, da si je Mussolini prikrojil za to priliko posebno volivno reformo za svojo domačo potrebo in da so bila sredstva njegove politike bat, ricinovo olje, bomba in revolver, potem se ne bo nihče čudil, da je padlo število naših slovanskih zastopnikov v rimskem parlamentu s šest na dva.

Ta volivna reforma je pa Mussolinija zadržala. Opozicija je od Mussolinija na ta način izvoljenim Statistom odrekla vsako eksistenčno pravo. Mussolini je sedaj predložil zopet novo volivno reformo. Opozicija enoglasno zahteva, da Mussolini ne sme voditi novih volitev. Najprvo se mora izvršiti Matteottijev proces, ki bo pokazal vso moralno pokvarjenost fašistovskih vodij, vstevši samega Mussolinija. Še pred par dnevi je pa ta oblastno rekel, da bo on vodil volitve, kadar in kakor bo hotel. Sedaj pa, ko je prišel na svetlo Rossi-jev memorijal, v katerem se Mussoliniju direktno očita organizacija najraznovrstnejših zločinov, mislimo, da se je približal čas njegovega definitivnega, sramotnega padca. Zato upamo, da bomo šli z boljšimi nadami na uspeh spomladanih volitev.

Skozi to s črnimi oblaki zagrnjeno nebo je posvetila mala zvezdica, pa ne po zaslugi italijanske vlade. Našim zadrugam je bil v Jugoslaviji naložen denar razmenjan. Radi in hvaležni priznavamo to dejstvo, saj je ta razmenjava, dovoljena vsled sporazuma z jugoslovansko vlado, seveda ob velikih žrtvah te poslednje, značila rešitev našega narodnega organiziranega gospodarstva. Toda, ...toda, kaj je teh 13 milijonov proti vsej ogromni materialni škodi, ki so jo našemu ljudstvu povzročili fašisti v zadnjih letih, moreč naše ljudi in požigajoč naše domove in naša sela! Kaj je teh 13 milijonov proti ogromnim škodam, ki jih utrpijo naši ljudje, zlasti po Goriskem, po krajih, ki so bili uničeni po vojski. Res, mnogo vasi je pozidanih, toda kmetje niso več lastniki svojih hiš! Kaj je teh 13 milijonov proti dnevno rastoči bedi in ubožstvu našega ljudstva! Odkar smo pod Italijo, se je gospodarski položaj ljudstva v Julijski krajini zelo poslabšal. Naj omenimo samo vinsko krizo! Nezmerne takse bodo našega kmeta popolnoma uničile! Še par let bomo vzdržali, potem pa ne vem, kaj bo, pravijo naši seljaki. Najbrže pridemo spet pod grofca! Z malim zadovoljen je živel naš kmet sam svoj gospod na svoji zemlji, v bodočnosti mu pa miglja potna palica. Drug bo gospodoval na zemlji njegovih očetov, on pa bo moral s trebuhom za kruhom v tuji svet. Taka je prognoza za našega človeka! Kaj je teh 13 milijonov proti vsemu moralnemu ponižanju in trpljenju, katerega moramo prenašati. Naš jezik so izključili ne le iz šole, ampak tudi iz vseh uradov, javnih napisov, celo iz nekaterih cerkva, da hoteli bi celo prepovedati nam govoriti v našem jeziku v domačem krogu! V živem spominu je ukaz, da morajo naši časopisi biti dvojezični; pred mesecem se le je izdal tržaški prefekt famozno prepoved proti slovenskim gledališkimi predstavami! —

Vendar vključ vsemu ne obupavamo. Politično nebo se bo v Italiji, kakor vse kaže, v doglednem času razjasnilo. Malik bo padel, oltar krivice in terorja se bo podr. Naj pride za tem, kar hoče, mislimo, da hujše kakor danes se nam ne more goditi. Upamo, da pridejo na površje pošteni možje, s katerimi se bo dala govoriti človeška beseda! — Volja do življenja in napredka je v našem narodu nezlomljiva. Kolikor nenormalne dosedanje razmere dopuščajo, se naš narod giblje in dela in se organizira. Povsod vidimo, kar je najbolj razveseljivo — mladino v prvih vrstah. Dosedaj je bila naša mladina tako apatična, da nas je bilo strah. Mislimo, da nima več idealov. Motili smo se. Zdi se nam, kakor da se je zbudila, sama sebe našla! Duh samoočrambe in samoočrambe je bolj živ v nas kot kdaj. In to nam daje novega poguma za novo delo za nove boje. V tem duhu gremo mi Slovani v Julijski Krajini v leto 1925.

Univ. prof. dr. K. Ozvald:

Donešek k srednješolski reformi.

(Nekoliko načelnih pripomb.)

Vsi streli, kar jih je bilo oddanih v dosedanjem spopadu med prijatelji in neprijatelji latinščine na naših srednjih šolah, so bili prekratki, naj se je iz njih razlegal resnejši kaliber ali pa le bolj pok iz bezgove puške. Prekratki so bili, to se pravi, da niso dosegli cilja.

Enim in drugim je v tej praski bila le rekel bi lupina pred očmi — jezikovna stran latinskega pouka; prijatelji do zvezd poveljujejo vrline, ki jih vsebuje latinski jezik, a neprijatelji ta jezik kot nekakšen nebodigatreba devajo v nič. A nobeden se ni lotil jedra, ki je v jezikovni lupini, to je, nikdo ni vprašal, kakšnih izobraževalnih sil da premore tisti svet, ki stopa ali naj bi stopil pred naše učence, ogrnjen v plašč latinskega jezika. In vendar bi se utegnili ravno za tem gromom skrivati zajec.

Tudi na presojo srednje šole meče svojo senco očitni faktum, da je miselnost današnjega človeka do skrajnosti enostransko usmerjena, to se pravi, da je več kot le pretežno — gospodarsko usmerjena. In odtod prihaja, da se življenje danes po vseh kulturnih področjih meri na gospodarski vatek, to je z merilom, ki je vzeto z gospodarskega področja in na tem področju upravičeno. A to gospodarskemu področju bistveno načelo se glasi: ob čim manjših žrtvah doseči čim več uspeha.

Danes pa se tudi šolstvu čezdajebolj vsiljuje gospodarski princip, češ, v šoli naj učence v čim krajšem času pridobi čim večji kvantum koristnega znanja za praktično življenje. Toda takšen samo kvantitativni kvader bi morda za silo prenesele raznih vrst strokovne šole (trgovske, obrtne, gospodarske ...), a srednja šola bi imela, o tem ne more biti dvoma, preveč drugačen duh, to je duh — kvalitete. Saj se vendar iz absolutov srednje šole rekrutira narodova inteligenca, to je vodilna plast naroda; in tako torej kakovost te inteligenze zavisi od ustroja naših srednjih šol.

Narodova inteligenca bi morala življenju dajati takih »voditeljev«, to je uradnikov, učiteljev, sodnikov, zdravnikov, tehnikov, duhovnikov ..., da bi vsakdo izmed njih bil cel mož na svojem mestu. Ako naj na takšen način izpolni svoje mesto, tedaj ti je pač v prvi vrsti treba veliko strokovne izurjenosti. Te pa ti ne more dati nikdo drug nego edinole — življenje, to je, lastno dejstvovanje na svojem področju; šola nudi v tem oziru le bolj teoretskih temeljev, n. pr. učiteljske učitelju ali pa fakultetska izobrazba sodniku, inženirju, zdravniku ... Nikar pa še ni cel mož na svojem mestu tisti, ki je n. pr. celo več in spreten uradnik, ampak edinole oni, ki je obenem tudi značajan, to je takšen uradnik, ki je v stanu samostojno razsoditi kakšno ravnanje da je v tem ali onem primeru edino pravo (»faire«) in ki je tudi pripravljen, se vsikdar v smislu takega razsodka ravnati. Te značajevne komponente v jazu »voditeljske« osebe ne smemo podcenjevati, kajti v težkih položajih življenja odločuje značaj človeka v večji meri, nego pa teoretsko znanje in praktična porabnost.

In v tej smeri leže cilji srednje šole. Ne samo učilnica, temveč obenem izobraževalnica ali bolje rečeno oblikovalnica ima biti srednja šola. Njena naloga ni, vtepati kaj prida znanje in veščine (samo to bi se dalo neprimerno boljše kup doseči v raznih »Schnellsiederkurzi« za jezike, stenografijo itd.); srednja šola marveč s pomočjo znanstva vzgaja samostojnega, celoga človeka, to se pravi, podaja srednješolsko znanje na tak način, da se v njem vzbudi znanstveni duh ter da se mu duša čim globlje in širje odpre za svet vrednot — tako torej, da abiturient z zrelostnim izprijevalom vzame na nadaljnjo pot tudi kaj idealizma. Ali z drugimi besedami, preoblikuj mu duha tako, da življenja ne bo gledal samo skozi gospodarske naočnike, ampak da bo videl, priznaval, primerno cenil in skušal uresničiti tudi drugačne vrednote: znanstvene, estetske, socialne, verske, politične.

Celoten in enoten značaj pa bo srednja šola mogla samo tedaj vzgajati, ako se ne lovi za fantom »splošne izobrazbe«, ki bi skušala učenca za storitve na področju vseh učnih predmetov enakomerno usposobiti, temveč ako mu rajši daje možnost, da se z resnim delom v stvarnem in časovnem oziru dovolj intenzivno poglobi v eno izmed glavnih znanstvenih področij. Za oblikovanje značaja, ki zahteva organske zornice, je vsako prehiteno (po ameriškem načelu »čas — denar«) naravnost greh zoper duha. Kupiti, to je skrajševati se dajo edinole kolebarska leta, nikar pa ne tudi oblikovalna leta!

V današnjih srednjih šolah je znanstvo zastopano po obeh glavnih vrstah: goje se humanistične ali vede o človeškem duhu (filologija, zgodovina, verstvo, deloma psihologija) in pa prirodoslovje z matematiko. Čistih srednješolskih tipov imamo v Sloveniji dvoje: gimnazijo in pa realko.

a) Gimnazija. — Izobraževalni ustroj gimnazije je ta, da ji je dan za temelj antični humanizem, to se

pravi, gimnazija izobrazuje pretežno na ta način, da učenca intenzivno uvaja v razumevanje življenja pa kulture starih Grhov in Rimljanov. A humanistično jedro gimnazijske izobrazbe naj se dopolni tako, da se učenec ob prirodoslovju uvede v zakonitosti prirode, da mu matematika razodene svojega duha preciznosti in da ga pouk iz materinščine napoti k umevanju narodnega duha pa k spoštovanju svojega jezika.

b) Realka. Ta vrsta srednje šole izobrazuje učenca predvsem na prirodoslovni podlagi v zvezi z matematiko. Prirodoslovno in matematično jedro realne izobrazbe pa se naj dopolni z modernim humanizmom, to je s poukom živih in tujih jezikov, ki naj učenca uvajajo v razumevanje modernega življenja s svojo kulturo. Materinščini gre ista vloga kakor v gimnaziji.

Poleg gimnazije in realke pa izkazuje srednje šolstvo v Sloveniji še tretji tip — realno gimnazijo. Ta ima za idejno podlago svojega izobraževanja — polovičarski kompromis; realna gimnazija je tako ustrojena, da naj bi učenca usposobila, da se z enim očesom malo ozre v antični, a z drugim prav tako v moderni svet. Prirodoslovje, matematika in materinščina kakor v humanistični gimnaziji.

Lahko bi se komu zdela nekaka ironija usode, da je ravno realna gimnazija, to je tisti srednješolski tip, ki je menda širji javnosti še najbolj simpatičen, dala povoda za razburjanje in iznašanje raznih želja o priliki, ko naj bi se po naredbi ministrstva prosvete latinščina začela poučevati namesto v 1. šole v 3. razredu realne gimnazije. No v istini pa se mi ta istočnost zdi nekaj čisto naravnega, saj je ravno notranji ustroj realne gimnazije takšen, da iz njega sili vsa načelna problematika naše srednje šole najbolj očitno na dan.

Realna gimnazija ni čist tip srednje šole, kakor humanistična gimnazija ali današnja realka, temveč — zveržek: deloma antično humanistično in deloma moderno-humanistično orientiran. Ali se zgoraj očitani cilj srednje šole da uspešneje dosežati ob antičnem humanizmu, ki je veličasten primer v sebi enotne kulture, ali pa ob modernem humanizmu, ki je naravnost kabinetni vzorec razklane kulture — to bi bilo vprašanje za se. Eno pa bodi povedano: da bo težko izklesati enoten celoten značaj učenca, ki mu ni dana priložnost, da se dovolj intenzivno poglobi ali v svet antične (rimski in grški humanizem obsegajoče) kulture ali pa z enako intenzivnostjo v življenje modernega duha. In kako neki naj potem zahtevamo od absolventa realne gimnazije, da bi v njegovi duši bilo dvoje tako različnih in le enostransko osvojenih snovi, kakor sta starorimska in pa modernofrancoska kultura — zvarjeni v eno samo organsko celoto!

Kdor ima količkaj pogleda v dinamiko izobraževalnega procesa, ta bo pritrdil zahtevku, ki ga je zastopnik avstrijske učne uprave zagovarjal jeseni l. 1924 na pedagoškem kongresu v Münchenu, to je zahtevku, da se posamezni tipi srednje šole ne smejo med seboj zabrisovati. A čistih tipov je danes možnih četvero:

K:

Kolednice.

(Novoletne.)

Kakor marsikako lepo narodno šego, je zmaterijalizirana moderna doba skoro docela zatrla tudi starodavno koledništvo. Kje še vidimo dandanašnji čas kolednike? Stari, po poganstvu povzeti, in po krščanstvu posneti, po narodnem življenju ohranjeni častiljivi običaji so v zadnjih vzhitljajih, namesto njih nastopajo nove konvencionalne družabne forme, prikrojene res zgolj na zunanost, brez srca, brez duše. Z nasmehom na ustnah, a z gnjevom v srcih si voščimo »srečno novo leto«.

Ej, včasih je bilo le drugače. Še vse v božičnem razpoloženju je šlo na Novo leto. Ves ta čas so pridno izrabili koledniki, ki so nosili nebeško srečo od doma do doma. S kolikim veseljem se še spominjam domače kroparske kolednice:

»Proč je zdaj to staro leto,
žihar smo veseli vsi ...«

Žmitek je k besedilu in melodiji v nekem »Domu in svetu« napravil lično vrnjeto.

Naša mladina o koledništvu in kolednikih nima več pojma. Ne ve, da je oškodovana za ogromno količino najčistejše poezije, ki si je sedaj išče na plesnih zabavah in v športu.

To je bilo tako. Zbrali so se dečki, preoblekli v sv. tri kralje: Gašperja, Miho in Boltežarja, se primerno maskirali, pa mahnilo po vasi. Povsod so jih bili veseli in jim dajali obilne darove.

»Gašpar jezdi prav naprej,«

poje narodna pesem. Njemu pa sta ponosno sledila kraljevska tovariša. Dostojan-

stvo njih je bilo seveda odvisno od darov in vremena. Srečni pa so bili vsi.

Kaj neki so hoteli mladi koledniki? Najprej so se seveda spominjali mladega Odršenika. Ves ta teden je bil posvečen Njemu, ki je prinesel odrešenje vsemu svetu. Napočil je čas veselja za vse človeštvo. Tako-le so peli koledniki:

»Novo leto je, veselimo se,
mlademu kralju poklonimo se!«

A tudi zase so hoteli kaj imeti, zato so izrekli skromno željo:

»Podajte nam klobasice,
o, viole, rože rumene!«

Seveda so morali povedati, zakaj so pravzaprav prišli. Prišli so, da povedo:

»Prišli smo vas pohoditi,
nove glase navestiti,
prem, da jih sami znate,
pa jih od nas poslušajte.«

In so pripovedovali, kako je Marija rodila sina, kako se mu je poklonila in ga z listjem odevala, s travico povijala, v jaslice pokladala; kako sta mu vlek in oslek odganjala zimo, a mežeg se mu je rogal. Zato ga je Marija zaklela, da nima še dandanes poroda. — Da so to povedali, zato hočejo koledniki tudi kaj imeti:

»Dajte nam našo plačo,
naša plača je mala,
sir, pogača, dva kolača,
vrčič vina, dva soldina.
Ako ne daste,
vam vzamemo gospodarja,
ki je krona tega stana.«

Prišli pa niso praznih rok. Ne, še prav postavili so se. Zapeli so voščila vsem domačim možem, ki so jim voščili belo li-

ljo sv. Jožefa, ženam rdečo rožico device Marije, mladeničem dušiči rožmarin, ki je »Jezus, Marijin sin«, dekletom »Marijin venec rožnat«, duhovnikom pa belega golobca, tolažnika sv. duha.

Drugi dan se niso toliko košatili in so pohlevno zaprosili:

»Gospodinja in gospodar,
kaj nam bosta dala v dar?
Če nam da ta par klobas,
tak gremo zdaj proč od vas.«

Pri tem seveda niso smeli pozabiti Jezusove matere Marije. Peli so o novem letu in o rojstvu božjem, o visoki gori in drevescih zelenih, o hladni senčici in o mrzli vodi studenčnici, ki izvira tamkaj. Pri vodi pa stoji zlati tron, na njem kl čisti sama Marija in drži v krilu mlado dete, usmiljenega Jezusa. V rokah ima zlati križ, na njem pa je zapirano sedem zlatih »puhštabov«, da je to dete pravi Bog. — Kolednice o tem so pisane, oziroma prepavane v tako mehki poeziji, da so morale ganiti človeka do solz.

Končno so se koledniki seveda spominjali tudi duhovnikov, od katerih so navadno pričakovali največ, seveda v gotovini. Kaj so rekli?

»Častiljiv je duhovski stan,
ki si ga je izvolil Jezus sam.
Mi vam hočemo sveto pesem peti
od Jezusa in Marije,
od tega rojstva božjega,
od tega leta novega.«

Jasno je, da niso mogli prezreti zvezde repatice, ki je igrala tako važno ulogo pri rojstvu Kristusovem. Saj so jo tudi s seboj nosili, in končno je z repatice zvezan ves božični čas. O zvezdi repatici pa so peli tako-le:

»Ena zvezda mi vunkaj gre
na oni kraj strme goré.
Vse je lepo, vse je svetlo,
kamor stoji sveto telo.«

Potem se kolednica zaplete v najnežnejšo narodno poezijo:

»Čim više gre, svetlejšje je.
Čim više gre, svetlejšje je.

Prvi šajn je spustila na ravno polje
na polj' ne raste drugega
ko rusa pšeničica.

Kaj se bo s pšenico delalo?
Delalo se bo sveto Telol
Od mašnika požegnano,
požegnano, povživano.

Drugi šajn svetli je spuščala,
spustila ga je v strme gore,
ki gor ne raste drugega
kakor vinjena trtica.

Kaj se bo iz jagod delalo?
Delala se bo presveta kri.
Od mašnika požegnana,
požegnana, zavživana.

Tretji šajn svetli je spuščala,
spustila ga je v zeleni gozd,
ki v njem ne raste drugega,
ko šibovje in protovje.
Vse se je Bogu klanjalo,
Bogu čast in hvalo dajalo ...«

Zanimivo je, da je večina kolednic, ki nam jih je ohranil dr. Strekelj, s Koroške in Primorske.

PRISPEVAJTE ZA

LJUDSKI SKLAD

PRISPEVKE SPREJEMA TAJNISTVO SLS
LJUBLJANA (JUGOSLOV. TISKARNA)
Poštnega čekovnega urada štev. 11.475

Svojim cenj. odjemalcem,

ki so me v prošlem letu s svojim zaupanjem in naklonjenostjo v tako odličnem številu počastili z naročili in, ki so se o mojem stremjenju auiditi in priporočati vsakomur vedno le najboljše angleška sukna, odnosno najskrbneje izdelana oblačila prepračili, prav srečno in uspešno novo leto, proseč, da mi zaupanje in naklonjenost ohranijo tudi v novem letu.

Drago Schwab, Ljubljana

antično-humanistični (latinščina in grščina), moderno-humanistični (dvoje modernih jezikov), prirodoslovni-matematični in pa narodni (brez tujega jezika). Zahtevek čistih srednješkolskih tipov je načelne važnosti. Diferenciaciji sodobnega življenja bi pač bilo najbolj ustrezno, ako bi bodoča inteligenca imela možnost, da se, in sicer po številu bolj ali manj sorazmerno,

izobražuje ob slehernem izmed teh četrto tipov. (Avstrijska učna uprava je dala izdelati in sedaj preizkuša učni načrt v smislu teh četrto srednješkolskih tipov). Kajpada z zahtevkom po čistih tipih ni izključeno stremljenje po »enotni šolici, ki bi naj na nižji stopnji omogočevala prehod od enega tipa do drugega, primerno učenčevi nadarjenosti.

Razgled po svetovni politiki.

Zmaga konservativne stranke v Angliji, ki pa ne predstavlja večine angleškega naroda, je v kratkem času rodila zelo dalekosežne posledice.

Konservativci danes niso več izključno zastopniki stare angleške aristokracije, ki je poleg svoje veleposesti varovala časih tudi stare moralne tradicije, marveč predstavljajo po svoji večini moderno veleindustrijo z vsemi njenimi metodami. Zato je konservativna vlada Mac Donaldovo politiko mednarodnega sporazuma takoj zamenjala s politiko premoči ene skupine. Ta imperializem sicer ne gre za zanetivijo kakšnega vojnega konflikta, pač pa hoče s tesnim sodelovanjem sorodnih kapitalističnih skupin v Evropi in Ameriki obvladati ostali svet, pri čemer stojijo v ospredju interesi angleške industrije.

Spor z Egiptom se še ni definitivno rešil, toda odpor egiptovskih nacionalistov je zaenkrat zlomljen, in egiptovski vladi po odločnem nastopu angleških sil ne bo preostajalo nič drugega kakor da se pogodi z angleškimi posestniki bombaževih plantacij v Egiptu, oziroma Sudanu, tako da bodo Angleži lahko v Egiptu producirali zase poceni bombaž, Egipčani pa bodo morali od Angležev kupovati manufakture. Tudi v Iraku so si Angleži pridobili ogromne koncesije za kulturo bombaža, dasi Društvo narodov dvomi, ali ima Angleži pravico delati take kupčije z deželno, nad katero ima pravzaprav samo omejen mandat od Društva. Seveda se bodo konservativci na mnenje Društva narodov ozirali toliko, kolikor na lanski sneg. Neodvisnostno gibanje v Indiji tli seveda dalje pod pepelom, razgorelo se pa izlepa ne bo, ker bodo konservativci vsak pojav nezadovoljnosti znali potlačiti z vso brezobzornostjo. Tudi Irska samoposebi ne gleda s posebnim zaupanjem na sedanji kabinet v Londonu, v katerem sedijo možje, ki so svojčas organizirali pod pretvezo »obrambe protestantovstva pred katoličanstvom« oranžistično vojno proti južni Irski; v resnici zato, da ščitijo angleško veleindustrijo v Belfastu pred konkurenco juga. Seveda ni pričakovati, da bi angleški konservativni kabinet ne postopal pri zasledovanju svojih kapitalistično-imperialističnih ciljev z veliko previdnostjo, kajti tudi odporne sile proti tej politiki so jako močne. Konservativci želijo visokocarinske politike, toda v tem oziru imajo proti sebi skoroda vse javno mnenje. Delavska stranka ni oslabela, ampak se je še okrepila; vrh tega naravno narašča skrajna levičarska struja, ki grozi tudi Mac Donaldu zaradi njegove »sredinske« in »kompromisarske« politike in ga s tem seveda samega potiska na lavo. Vodivno besedo ima zdaj v Labour Party vneti katoličan in skrajni levičar obenem, Mr. Wealty. Nadalje je treba pomisliti, da v Južni Afriki in Novi Zelandiji vlada laburistični kabinet in da so tudi v Avstraliji socialni elementi jako močni. Londonska vlada bo sploh svojo politiko morala spraviti v največje soglasje z dominijoni in ta okolnost utegne vplivati nanjo zelo umerjajoče.

Najaktuelnejše je v sedanjem momentu vprašanje izpraznitve kölnske cone, ki jo ima zasledeno Anglija. Glasom verzajske mirovne pogodbe se ima namreč ta cona izprazniti do 10. januarja 1925. To bi se bilo pod Mac Donaldom gotovo tudi zgodilo, toda Chamberlain ima druge misli. Njega skrbi razcvit nemške jeklarke industrije. Zato bi se angleški veleindustriji radi preje z nemškimi, oziroma francoskimi v kakršnikoli obliki domenili, da se zavarujejo proti konkurenci. Ako Angleži izpraznijo kölnsko cono, bi morali tudi Francozi pospešiti evakuacijo Poruhrja, katero imajo po londonski pogodbi lanskega leta zapustiti najkasneje do avgusta 1925. Na ta način bi bila Nemčija (izvzemši Saarsko ozemlje) popolnoma osvobojena in bi se na želje angleškega jeklarskega koncerna ne ozirala. Herriot podpira angleško stališče zaradi tega, ker se mora ozirati na opozicijo, za katero stojijo močne veleindustrijske skupine. Odgovoritev evakuacije znači torej pritisk v svrhu ugodnega gospodarskega aranžmana z Nemčijo. Nazunaj se trdi, da se je

izpraznitev zasedenega ozemlja odgodila zato, ker se Nemčija ni popolnoma razorožila, kakor to zahteva verzajska pogodba. V resnici pa tiče za celo stvarjo tudi izvestni nemški krogi, ki ne želijo popolnega pomirjenja z antanto, ampak so zainteresirani na tem, da se sporni objekti ne zmanjšajo. To so nemški reaktivisti, ki bi na ta način radi izrabili razpoloženje ljudstva, da pridejo na vlado. Vprašanje pa je, kaj porečejo k temu Zedinjene države severne Amerike, ki žela čimprejše izprazniti nemškega ozemlja, da se zasužura točno odplačevanje nemških reparacij po Dawesovem načrtu. Kajti Nemci grozijo, da se tudi oni ne bodo držali svojih obveznosti, če se jih zavezniki nočejo.

Smer angleške politike je seveda oju-nalila reakcionarne kroge tudi po ostalih državah, toda težava je v tem, da angleški konservativci zasledujejo izključno le interese Anglije brez kakšnih ideoloških smernic ali ozirov, kakršni vladajo na kontinentu, kadar govorimo tu o demokraciji in reakciji, ne glede na to, da je konservativna stranka v Angliji strogo parlamentarna in demokratska, kakor vse ostale stranke, in se more držati le, dokler ima večino, dočim je na kontinentu reakcija absolutistična. Zato n. pr. je Anglija popolnoma desinteresirana na Mussoliniju ali pa recimo n. pr. na usodi PP-režima v Jugoslaviji. Nasprotno, ta režim ji je očividno napoti, ker je zanetil v družbi z Italijo albansko afero, koje končni cilj je okupacija te zemlje. Anglija pa tega ne dopusti, ker je z Ameriko vred vložila veliko akcij v albanske rudnike in naftne vrelce. Sploh tudi konservativni Angliji politika balkanskih držav ne dopade, kajti konservativci od nekdanj niso bili prijatelji balkanskih narodov, posebno ne slovenskih. Zato je obžalovati, da se je sedanja vlada Jugoslavije dala zapelati do protiruske politike v zvezi z Bolgarijo in Rumunijo. Kajti v slučaju resne potrebe se na pomoč velesil ne sme zanašati. Mussolini stoji neposredno pred svojim padcem, rešitev angleško-ruskih diferenc pa ni odvisna od kakšnih teoretičnih socialnih antipatij, ampak od tega, kako se bodo pogodile močne gospodarske skupine glede svojih interesnih sfer na Vzhodu. Na to pa naša država ne bo nič vplivala, in vsled tega obveznosti, ki jih je sprejel naze v sedanjem momentu PP-režim, obtežujejo samo nas, ne da bi nam prinesli eno samo realno korist. To se utegne že v kratkem pokazati.

Podkupljenci.

Ko smo se začetkom minulega meseca resnično svobodoljubni akademiki borili za svobodo in avtonomijo slovenske in s tem vseh jugosl. univerz, smo bili zaznamovani od režima in obsojeni na stradanje. Takoj po teh dogodkih se je lista stipendistov izgubila. Treba je bilo »nove« liste. In ta nova lista se je »našla«; »našla« se je s pomočjo podkupljencev. »Napredni« in orjuncski akademiki so se dali na predlog režima podkupiti in napisali imena onih akademikov, ki cenijo svobodo in so se tudi borili zanjo. Sestavili in poslali so proskripcijsko listo v Belgrad.

Režimu nasilja so se udinjali, prodali so svoje podle duše za novce, izdali so nas, akademike časti in ponosa, denuncirali so jih, ker so se ustrašili naše moči in sile. In režim podkupovanja je dobil sebi enake podkupljive »naprednjake« in orjunce tudi med čives akademici. Oni se niso prav nič pomišljali in v svoji strankarski zaslepljenosti širokogrudno izdali akademike poštenjake režimu, naj se maščuje nad njimi: saj ima režim oblast in ima denar, da kupuje duše in kaznuje »neposlušneže«.

Režim naj le kupuje duše »naprednjakov«, orjuncov; saj so vzgojene, da se prodajajo za vsako ceno.

Mi pa ostanemo režimu podkupovanja nedostopni. In ideja možatega vztrajanja proti režimu podkupovanja in nasilja se le krepí in dobiva pristaše. Ta ideja je ideja svobode, pravice in ponosa, vredna poštenega akademika. Vi »napredni« in orjuncski nepoštenjaki pa le tako naprej. Taki, kakoršni ste, boste morali izginiti slejkprogi; greh vaše izdajalske nepoštenosti vas bo uničil. Sram nas je, da imamo med seboj akademike, ki so zavestni služabniki krivice, korupcije in nasilja. Sram nas je, da imamo med seboj akademike, ki služijo slepo političnim strankam. Sram nas je vaše zahrbtnosti, sram vašega moralnega ubožstva, sram nas je vašega značaja.

Če je vaša politična stranka tako globoko zabredla, — kaj morate tudi vi, akademiki, biti taki? Mislili smo, da vas je Alma mater že nekež naučila, in smo upali, da bomo kedaj v življenju lahko skupno reševali kulturne in politične probleme brez sovraštva in zagrizenosti. Sedaj vidimo vso vašo politično odvisnost, vso vašo izdajalsko dušo, vso vašo podlo hinavščino, vso vašo »skolegijalnost«. Izključili ste se sami iz akademiki debat.

Nič se ne izgovarjajte: nismo mi izdali. Kdo pa drugi! In če je samo eden iz vaših vrst sodeloval, je odgovorna cela vaša družba, ki je znala ustvariti v vaših vrstah eno tako dušo. Vemo pa tudi, da ena taka duša ne more vsega tega napraviti.

Akademik.

Brezprimeren škandal.

Državni uradniki, nameščenci in drugi na Štajerskem dobivajo te dni od tajništva SDS sledečo

IZJAVO.

Podpisani v izjavljam, da sem pristaša narodnega edinstva in jugoslovanske državne misli, to je idej, pod katerimi nastopa Narodni blok. Izjavljam, da hočem delovati z vsemi močmi za čim lepši volilni uspeh Narodnega bloka v mariborsko-čeljskem volilnem okrožju, katere nosilec je g. profesor dr. Ljudevit Pivko, in se zavezujem prostovoljno s častno besedo, da bom glasoval za to listo.

..... dne 1924.

Lastnoročni podpis Podpis poverjenika
.....

To izjavo mora potem naslovljenec, ko jo je podpisal, vrniti tajništvu SDS, nakar dobi potrdilo SDS, da se smatra brezpogojno kot pristaša »Narodnega bloka« in da je plačal pristopnico. Za to izjavo mora namreč plačati vsak po 1, 5 in 10 dinarjev, in sicer plača 1 Din, kdor je sprejel rdeči, 5 Din, kdor je sprejel beli, in 10 Din, komur so poslali zeleni formular, in sicer a volilni fond SDS. Takih izjav v izvirniku imamo v uredništvu več na razpolago!

Na ta način lovi torej minister dr. Žerjav pristašev za »Narodni blok korupcionistov in nasilnikov«. Izjave pošilja seveda tudi radikalom in narodnim socialistom, o katerih korupcionisti mislijo, da bodo tako nezavedni in breznačajni, da bodo volili SDS-kandidate. Na ta način misli minister Žerjav odvrniti nevarnost, da bi poštene in

resnični naprednjaki postavili svojo listo proti bloku prevarantov in korupcionistov.

Iz teh »Izjav« se razvidi, kakšne cinične nazore imajo in kakšnih ciničnih metod se poslužujejo režimske stranke zlasti napram državnim nameščencem. Uradnika hočejo postaviti pred dilemo, ali naj voli SDS ali pa naj se izpostavi maščevanju režima! Kdor ne bi vrnil podpisane Izjave, tega mislijo preganjati; istotako onega, ki bi se zavezal s častno besedo, da voli blok nepoštenih elementov, pa bi režimovec pozneje izvedel, da je »požrl častno besedo«. Obenem pa hočejo olajšati žep izstradanega državnega uradništva za korupcijski fond SDS!

Na to umazanijo pa bodo vsi poštene ljudje edino primerno odgovorili. Kdor se boji za svojo eksistenco, naj izjavo le podpiše, kajti izsiljena »častna beseda« bloku korupcije in politične nemorale nobenega poštenega človeka ne veže; volitve so pa popolnoma tajne in nihče ne izve, kako si volil, če se sam ne izdaš.

8. februarja vsi na volišče, da oddate svoj glas proti bloku korupcije!

Politične vesti.

4. Narodni blok v Sloveniji razbit. SDSarsko glasilo je že nekaj dni sem triumfalo, da je »narodni blok« v Sloveniji gotova stvar in da se je »napredna fronta narodnega bloka« popolnoma posrečila. S tem je hotelo »Jutro« delati samo razpoloženje, da bi se ta njegova želja izpolnila, pa se ni. Žerjavovci so v vseh »naprednih« strankah iskali ljudi, ki bi bili za njihove ponudbe dostopni in ker so par takih dobili, vpije večerajšnje »Jutro« zopet, da je narodni blok za Ljubljano zvršena stvar. Tudi »Jutro« podaja ata »Narod« objavlja enako poročilo o sestanku, ki se je vršil v kavarni Narodnega doma v Ljubljani v torek 30. decembra. Njun poročilo pa nista verodostojni, marveč prirojeni. Dejstvo je, da so se Žerjavovci na ta sestanek ljubljanske radikalne organizacije pripravljali s tem, da so pridobivali demokrate, da so pristopali k radikalni stranki, da bi mogli potem na sestanku glasovati za »narodni blok«. Žerjavovci so radikalom ponujali za Ljubljano to-le zvezo: Kandidat za Ljubljano naj bo Ivan Mohorič, namestnik pa eden od radikalov. To so pa radikali na sestanku 30. t. m., ki je trajal čez polnoč, odklonili. Žerjavovi ujetniki so bili zelo razkačeni, pa so pri glasovanju ostali v veliki manjšini. 76 jih je glasovalo za kandidaturu dr. VI. Ravniharja v Ljubljani, in le 23 proti. SDSarski listi pa danes tako pišejo, kakor da bi bili imeli Žerjavovi radikali na tem sestanku večino in da so izključili iz organizacije dr. VI. Ravniharja. Če je morda po končanem sestanku tistih 23 Žerjavovih mandelcev kaj sklepalo, je to za »blok« popolnoma brezpomembno. Nas to medsebojno razmerje med strankama narodnega bloka v Sloveniji zanima seveda le toliko, kolikor je pomembno za volitve. Zato smo konstatirali gornje dejstvo, da Žerjavova lista ne bo dala javnosti farba, da je narodni blok v Ljubljani gotovo dejstvo. Dejstvo je le, da bodo radikali in Žerjavovci ločeno korakali, prvi imajo za kandidata dr. Ravniharja, drugi Ivana Mohoriča. Tudi na deželni, kjer je Žerjavov ujetnik dr. Niko Zupančič, radikali niso edini in bodo vložili posebno listo. Na Štajerskem je od radikalov ujetnik dr. Ferdo Müller, drugi pa bodo šli proti SDSarjem. Žerjavovci imajo torej narodni blok samo na papirju. Dejansko so celo med sabo tako razkosani, da se je pojavila na Štajerskem nova lista proti Žerjavovemu nosilec SDSarske liste dr. Pivku. Tudi vse druge stranke v Sloveniji, ki si nadevajo priimek »napredne«, so sodelovanje s SDS odklonile, tako da je SDS v Sloveniji, ki šteje peščico pristašev, popolnoma osamljena. 8. februarja se bo pokazalo, da bo SDSarskemu zatrdjevanju in bahanju sledila velikanska blamaža in popoln fiasko.

4. Žerjavovci na delu za narod. Dosedaj so žerjavovci »nacionalizirali« fabrike, rudokope, delniške družbe, tiskarne in banke, a kar je sedaj te robe preostalo, so začeli na svoj način »nacionalizirati« okrajne hranilnice. V St. Lenartu v Slov. goricah obstoji jako bogata okrajna hranilnica, katera je bila za tamošnjega žerjavovca dr. Goriška dosedaj nedosegljiva, čeprav je večkrat napravljval veleteče, da se prikolobari do nje. Sedaj ima dr. Žerjav v Mariboru na stolec velikega župana svoj marioneto dr. Pirkmayerja, kateri verno izvršuje, kar mu veliki mojster iz šum in rud zapove. Da bi prišel dr. Gorišek pri hranilnici do korita, je dr. Pirkmayer razpustil šentlenarski okrajni zastop, postavil povečini demokratsko gerentstvo in

Srečno novo leto 1925!

Franc Simenc

Ljubljana - Kolodvorska ul. 8.

Higijenična
pralnica.
svetlobilna
in popraviljanje
perila.

s tem je tudi okrajna hranilnica v demokratskih rokah, čeprav nimajo v okraju niti dva odstotka od prebivalcev pristašev. Čekinstvo napreduje! Dr. Pirkmajerju pa povemo, da točno beležimo vsa njegova strankarska dejanja in mu že danes lahko obljubimo, da po 8. februarju ne bo več tako mehko padel, ker bo moral dati odgovor tudi od tega, kar so čekinovci po njegovi krivdi narodu zlega storili.

Beleške.

Ministrski atributi. Ljubljaničan nam piše: Dr. Gregor Zerjav, po Pašičevi milosti neparlamentarni minister za šume in rude, se vozi in hodi po mestu in okolici v družbi žandarja. Seveda vzame vsakokrat, ko pride za dva do tri dni v Ljubljano, tudi svoj uradni avtomobil seboj. Prevažanje avtomobila po železnici očitno nič ne velja; naša država ima pa denarja v izobilju, kakor dokazujejo uradniške plače, podpore invalidov in neporavnani računi dobaviteljev. Inozemec, Francoz ali Anglež, ki bi videl v avtomobilu drdrati neznanega civilista v družbi postavnega oboroženega žandarja, bi si mogel kvečjemu misliti, da so aretirali kakega bančnega direktorja. Toda ne, zmotil se je; videl je SHS-ministra z atributom njegovega dostojanstva — žandarjem. Saj smo v demokratski državi! Seveda pa ni videl ministra, ki ga je na njegovo mesto postavilo ljudstvo s svojim zaupanjem in z glasovnicami v rokah, ampak ministra, ki mu od svoje mize meče drobtinice belgrajske porodice, da more tem lažje gospodovati nad — osvobojenimi prečani!

Pristanost PPZ vlade. Prejeli smo: Vaša vest pod tem nadpisom v številki z dne 30. decembra ni popolna. Istina je, da so dobili samo oni akademiki podpore, ki jih je demokratska stranka predlagala. A še nekaj drugega je, kar ni prav! Akademiki v Ljubljani in Zagrebu dobivajo le po 600 Din »blagodejanje«, a v Beogradu po 1000 Din. Seveda, Pribežević ne dela razlike med »plemeniki«, a dr. Zerjav fanatično ljubi svojo Ljubljano! Kaj pa g. Mohorič k temu pravi? On že sedaj molči, ko je samo še kandidat!

Dopisi.

Tržič. V ponedeljek 22. t. m. se je vršila šele druga seja trškega občinskega odbora. Trajala je skoro 5 ur. Z ozirom na zapisnik zadnje seje se je ugotovilo na podlagi odloka velikega župana, da ima občina dolžnost razgnati konkubinat, ki daje pohujšanje. Pri zadnji seji je namreč večina (demokrati socialisti in »uskokci«) glasovala proti temu, da bi se razgнал divji zakon, v katerem živi neki dvakrat poročen tujec škoda, da ni bila ta zadeva v javni seji; slišal bi bil Tržič na lastna nšesa, kako so se moške večine potegovali vneto za človeka, ki je drugič poročen, ko mu še prava žena živi — za človeka, ki je že večkrat živel v divjem zakonu — potem bi videli, kakšne pojme o poštenosti in zakonskem življenju imajo nekateri! Z ozirom na sklep zadnje seje, naj občinski nočni čuvaj naznanja gostilničarje, ki točijo čez policijsko uro, se je ugotovilo, da je svoječasno g. župan ostro prijel nočnega čuvaja, ker je bil naznanil orožnikom par gostilničarjev radi prekorajne policijske ure in da se sedaj isti brani vršiti ta posel, da bi županu naznanjal dotičnike. Razumljivo, da se nočni čuvaj brani tega posla, ker bi moral najprej naznaniti — svojega predstojnika! Naši socialisti so junaško zlezli pod klop in pustili, da se ni izvedel sklep zadnje seje, za katerega so glasovali!

Proračun za leto 1925. je bil sprejet, kakor ga je bila predlagala večina in znaša izdatkov Din 562.756.

Debata o posameznih postavkah je bila zanimiva in za večino zelo neprijetna. Pri postavki za potrebnost osnovne šole je večina predlagala in sprejela sledeče resolucije: 1. Svota, ki je določena za fond zidave nove šole, se porabi za popravilo stare šole; 2. vlada se pozove, da preišče delovanje krajnega šolskega sveta v Tržiču in da istega razpusti; 3. da se izšolajo iz trške šole vsi otroci, ki ne spadajo v trško občino. Šolski svet je namreč v rokah SLS, zato jim je tako napoti. Ugotovilo pa se je, da so svoj čas gospod župan, g. podžupan in še dva odbornika večine glasovali za postavko za zidavo nove šole, da je isti predlog stavil g. ravnatelj Lajovic, član večine in da je župan nato protestiral proti temu, za kar je prej sam glasoval, ugotovilo se je, da so za proračun šol. sveta glasovali vsi trije odborniki iz vrst večine — da tako sedaj sami proti sebi protestirajo; ugotovilo se je, da niso nasprotniki pri šol. svetu nikdar predlagali znižanja kake postavke, še več, da so bili sami za večje postavke, kakor nek član manjšine obč. odbora. Blagajnik in gospodar pri šolskem svetu je uskok, član večine, če bi se torej slabo gospodarilo, zadene njega ta krivda. Demokrati, socialisti in uskok so se tu blamirali do kosti. Klub SLS je predlagal, naj se pooblasti g. župana, naj določi sam, katere postavke proračuna naj se znižajo, krajni šolski svet pa je njegove predloge sprejel. A večina tega ni hotela sprejeti in pokazala, da ji gre le za hujšajočo dema-

goštvo. Kriče proti visokemu proračunu šol. sveta, a znižati ga nečejo. To je višek felonije! Ugotovilo se je, da je krajni šol. svet vpostavil v svoj proračun postavko za zidavo nove šole le na pritisk okrajnega šolskega sveta. Okrajni šolski svet je pa vendar v demokratskih rokah, v njem je član naš g. župan, ki pa ni storil koraka, da bi okrajni šolski svet ne dal takih ukazov. Ko krajni šolski svet ugodil ukazu okrajnega šolskega sveta, katerega član je župan sam, pa isti župan protestira proti krajnemu šolskemu svetu, mesto da bi v okrajnem šolskem svetu sam storil svojo dolžnost. To je pač demagoško prve vrste, ki slepi njegove pristaše, ki mislijo, kakor se je videlo pri debati, da davke razdeljuje krajni šolski svet, ki mislijo, da more trški obč. odbor spreminiti državni zakon!

Naši socialistični voditelji so se »sajajno« postavili za koristi svojih tovarišev delavcev! Glasovali so za to, da naj se delavski in uradniški otroci iz Bistrice spode v šolo v Kover. Ti morajo valed stanovanjske miserije stanovati v Bistrici, delajo pa v Tržiču; v Tržiču imajo pet minut — v Kover pa trideset ure! Lepi prijatelji delavstva! Za meščansko šolo, kjer je velik del tujih otrok, je na razpolago nova krasna šola, otroci domačinov bodo morali po tem predlogu hoditi pa v snegu in blatu v Kover!

Večina je črtala prispevek za organista, ki ga je občina vedno dajala. »Klerikalecc

Primožič je tudi za to glasoval, tudi Fortunar, Rueh je pa tisti večer »bolele« — pa je bil drugo jutro že zdrav, ker ga je bilo sram glasovati za to.

Zanimiva je bila debata o drveh. Občina je hotela prodati 100 klastrov drv na Golnik, domačini jih pa niso dobili. Na predlog kluba SLS pa so sklene, da se domačinom dajo najprej drva, ven se prodajo le, če jih kaj ostane in pa tista, ki jih ni mogoče spraviti v Tržič; vojnim vdovam se dajo drva za lastno režijsko ceno. Seak, kdor želi dobiti kaj drv, naj se tekom 14 dni zglaši na občini, občani jih dobe po 450 Din klastra.

Pri slučajnostih so dobili demokrati odgovor na vprašanja v »Jutru« glede neke krave. Konstatiralo se je, da občina zanemarljivo ogledovanje živine pred klanjem; kar so demokrati sami zagrešili, so hoteli naprčiti drugim po svojih starih metodah. Iz tiste krave bi bili najbrž delali klobase za volitve, zato jim je hudo, da jo ni dobil šintar. No krava jim je pustila nekaj na glavi, kar smrdi.

Sami člani večine so začeli drezati v afero demokratskega člana obč. sveta Klobutarja, ki je v nemški Avstriji zaprt, ker je obdolžen požiga neke tovarne. SLS ni hotela izrabljati žalostne afere, dasi bi jo bila lahko; nasprotniki bi bili morali imeti do svojega člana toliko obzirnosti, da bi bili molčali — v svoji sramoti — ki sama dovolj kriči.

Dnevne novice.

Srečno in veselo novo leto!

Uredništvo in uprava „Slovenca“.

VAŽNO ZA OBČINSKE URADE.

Le malokateri župan si je na jasnem, kaj naj počne z volivnimi imeniki sedaj, ko prične takozvano uradno popraviljanje. V pojasnilo naj služijo tale navodila:

1. Volivnih imenikov za državnozbornske volitve nikakor ne popravljajte pred 8. svečanostmi. Volivni imeniki za državnozbornske volitve morajo ostati taki, kakršni so po zaključku reklamacijskega postopanja. Vsako uradno popraviljanje teh imenikov je prepovedano in kaznivo. Uradno popraviljanje volivnih imenikov za državnozbornske volitve se vrši letos od 18. svečana dalje 30 dni.

2. Pač pa se morajo popravljati volivni imeniki za občinske volitve v rednem roku od 1. do 31. januarja. To popraviljanje naj župani gotovo izvrše v vseh občinah razen v tistih, ki imajo morda kake izredne občinske volitve.

To uradno popraviljanje naj župani gotovo izvrše, da ne bodo imeli nepotrebnih sitnosti.

Glavna določila zakona o volivnih imenikih glede uradnega popraviljanja so tale: Uradno popraviljanje je treba zaključiti zadnji dan enomesečnega roka in ne poprej.

Uradno je treba vpisati v volivni imenik vse, ki so dolge pridobili volilno pravico in pa vojaške, ki tisto leto odslužijo vojaški rok.

Pet dni po zadnjem dnevu uradnega popraviljanja je zaključene volivne imenike poslati deželnemu sodišču v potrditev.

* * *

— Okrožno sodišče v Celju in polnoletnost. Na župnijo Razbor pri Zidanem mostu je bil pričetkom aprila 1924 umeščen župnik star 48 let. Umevno je, da kot novoprišlec ni bil v volivnem imeniku za državnozbornske volitve. Reklamiral je za vpis; ker je bil skrajno kratek čas — samo 48 ur —, je v naglici priložil kot dokaz župnikovana na Razborju samo dekret škof. ordinariata v Mariboru. Reklamacijska komisija je spoznala, to kot zadosten dokaz in je župniku v zakonitem roku naznanila, da je njegova reklamacija osvojila kot veljavno in ga vpisala v volivni imenik! Pa glejte čudo današnjega praviteljenega režima. Dne 30. dec. 1924 obvesti pristojna občina župnika, da je okrožno sodišče v Celju zavrnilo župnikovo reklamacijo, češ, da ni dokazana polnoletnost župnikova. Slišite, ali se more sedanjim režim bolj osmešiti, nego se je! Ali ni to živ, jasn dokaz, da Jugoslavije kmalu ne bo, če nas bodo vladali taki ljudje! Ali sodniki res nimajo toliko v glavi, da ne vedo, da mora duhovnik 23 let izpolniti, če hoče biti ordiniran, in mora vsaj nekaj let kapelanovati, predno postane župnik!!

— Kako se srbsko občinstvo informira o Slovencih. Vse ljudske šole v Sloveniji so dobile iz Beograda striktni ukaz, da morajo naročiti: 1. slabi Dedijerov zemljevid, 2. »Naš list« in 3. »Prosvetni glasnik«, ki ga nihče ne bere. Srednjim šolam pa se vrh tega še vsiljuje srbski »Venec«, v katerem piše n. pr.

v 1. štev. X. letnika (1924) na str. 36—43 neki Kazimirovič o slovenskih in srbo-hrvatskih prevodih Puškinovih pesni. Med slovenskimi prevajalci našteva g. K. tudi Gostnika (nam. H.), Djurčiča (nam. Jurčiča), Ternovca in Lamurskega (Lam. je pa le psevdonim za Tern.). Najsijajnejše je pa to, da pripisuje najlepše in najštevilnejše prevode »Ivanu Veselju-Koseskemu, 1798—1884! Krasni prevodi v »Ruski antologiji« (1901) so iz peresa trnovskega dekana I. Vesela (Vesnina), ki je bil rojen l. 1840., torej skoro pol stoletja za onim Veselom-Kos., ki je tako grozno mrcvaril slovenščino ter poslovenil štiri Puškinove pesmice tako, da moraš vzeti na pomoč izvirnik, da razumeš prevod! Tako je dosegel g. finančni »svetovavec« 40 let po svoji smrti pri Srbih neveljivo slabo.

— Krvav dogodek v Spodnji Hrušici pri Ljubljani. O tem dogodku ste objavili popolnoma resnično poročilo. Drugače pa »Slov. narod«, ki je objavil dne 31. dec. popolnoma zlagano poročilo. Čemu, to bodo že pri »Narodu« vedeli. Tako poroča »Slov. narod«, da je več fantov navalilo na Leopolda Skubica in njegovo zaročenko šiviljo Vontovo, da je delavec Hlebš oddal na Skubica in Marijo Vonto dva strela, ki sta oba zadela Vontovo, in da so nato fantje navalili na Skubica, da je ta nato potegnil samokres ter oddal na napadalce strel, pri čemer je zadel Jakoba Pogačarja in da so orožniki nato aretirali Skubica in Hlebša. Kolikor trdite, toliko laži, izvzemši, da je Skubic ustrelil fanta Pogačarja. Dejstvo pa je, da je oddal Skubic, ko je srečal z Marijo Vonto fante, v razdalji kakih deset korakov, dva strela, s katerima je zadel Jakoba Pogačarja in zaročenko Vonto. Vonta je zavpila: »Polde, zakaj si me ustrelil?« On pa je stopil k njej in dejal: »Mici, ustrelil sem te? Ali res? Kam pa?« Zadedi Pogačar ni mogel več govoriti. Skubic je grozil nato še Pogačarjevima tovarišema, da ju ustrelji, ako ne zgineta. Ko sta odšla, je oddal za njima dva strela, pa ju ni zadel. Orožniki so ga takoj aretirali, pri čemer je Skubic izjavil, da je škoda, da ni vseh treh ustrelil. Dve leti da je že na to mislil. Slično se je izjavila tudi njegova mati. Da bi bil Hlebš aretiran, seveda tudi ni res, ker zato ni bilo nobenega poudara.

— Prva stran — zadnja stran. »Slovenski narod«, noveletna številka, prva stran: »Leta 1900. so slovensko industrijo predstavljali Rezjani, odnosno Ribničanje, danes kažemo na velike rudnike, na veletovarne, na desetstose slovenskega delavstva, manualnega, strokovnega, na moderno vzgojeno pisarniško osebo. Slovenska industrija cvetle, obrt se razvija, trgovina si stavlja velike cilje. V Ljubljani se delajo borzne kupčije.« — »Slovenski narod«, noveletna številka, gospodarski del: »Čudno se sliši in boleli nas mora, da so morale v šestem letu po vojni glavne panoge slovenske industrije vsled neurejenih razmer v državi in nezadostnega zanimanja centralnih organov za slovensko gospodarstvo samo životariti, ker delujejo komaj tretjino ali četrtino svoje kapacitete. Zlastno je, da imamo v Sloveniji dan za dnem več trgovskih in obrtniških podjetij, ki komaj še za silo obratujejo, ker jih je spravil davčni vijak na rob propada. Usodne posledice ima lahko za Slovenijo dejstvo, da se bori nje srednji in mali kmetovalec z najtežjimi zaprekami, da ne omre produktivno gospodariti, dočim niso davčna bremena v nikakem

razmerju s kapaciteto njegovih produkcijskih sredstev.«

— »Orjuna« in armada. Pod naslovom »Oborožena moč Orjuna« piše »Orjuna« dne 31. decembra med drugim: »Prišlo je že v navado, da se tolažimo stalno v slučajih opasnih pojavov defetizma in anarhije v naši notranji politiki z običajnim lakoničnim vzklikom: »Saj imamo še našo slavno vojsko!« Pozablja pa med tem, da je vojska ogledalo naroda in da sedanja vojska ni ona divna, enodušna, nacionalno edinstvena predvojna srbska vojska, a še manj pa jugoslovenska. Danes rekrutiramo v vojsko poleg poštenih in resničnih nacionalnih elementov tudi mnogo anacionalnih tipov, ki smatrajo vojni rok za nasilje in robovanje. Mnogi med njimi celo vstopajo v vojsko z očitnim namenom, da jo razdirajo in razdvajajo po prejetih »vavodilih«. Poučeni in pripravljeni ter vpeljeni v vzvišene naloge naše narodne vojske so baš naši člani najbolj zdravi element v njej.« — Za poklone armadi, ki jih je napravila »Orjuna«, naj se zahvali armada in armadno vodstvo na primeren način piscu zgornjih vrstic, ki je v »Orjuni« podpisal. Če pa so zgornje trditve resnične, bi bilo res najbolje, da celja »Orjuna« korporativno odkoraka v vojašnico oziroma »kasarno« in se zaveže na prostovoljno 30-letno vojaško službovanje.

— Napad na dr. Bazala. Upokojeni profesor zagrebskega vseučilišča dr. Bazala je prišel v družbi dr. Zaniča v Požego na shod, da se predstavi kot kandidat HRSS. Po shodu ga je pričakovalo v hotelu, kjer je hotel prenočevati, več uradnikov s okrožnim načelnikom vred in pa nekaj orjunašev. Komaj so ga orjunaši zagledali, so ga dejansko napadli, a brez uspeha, ker se je dr. Bazala posrečilo se umakniti. Največ škode trpi gostilničar, kateremu so vladni oprede razbili več miz in stolov.

— Novoletni pozdrav sirote Jerice — iz groba. Vi vsi veste, da sem bila jaz — sirota Jerica na zemlji — državni uradnik. Veste pa tudi, kako hudo se mi je godilo pod kruto-trdo pestjo hude mačeha, ki mi je metala le borne drobtinice kruha, iz pepela pečenega in soljenega z drobnim peskom. Kako bi Vi, vsi skupaj sirote Jerice na zemlji, tega ne vedeli, ko se Vam pa, kolikor Vas je živih, še danes godi prav tako, kakor se je godilo meni. — Vam vsem je znano, da sem morala umreti še tako mlada, ker nisem imela toliko, da bi se bila nasitila in toliko, da bi se bila oblekla in ogrela ozeble ude: umrla sem lakote in zmrznila na materinem grobu, kamor me je obupano pogrnala zločesta mačeha. To vse vi veste. — Pravijo — pesniki in pisatelji pravijo namreč, da je jako lepa smrt, ako človek zmizne. Posebno če zmizne sirota. Angelji da jo sprejmo v naročje in jo sami odneso v večno blaženstvo. Vse to se godi v lepih božičnih in novoletnih povestih. Toda tako umirajo samo sirote, ki res da nimajo ljubečih mamic, nimajo pa tudi trdosrdnih in krutih krovov. — Težka je bila moja smrt. Dom očetov in materin je bogato založen. Celo tuji otroci imajo v njem vsega dovolj, le jaz — uboga slovenska sirota — sem morala proč izpod tega blagoslovljenega krova izjokati se in umreti na grobovih. In kako žalostna je bila moja smrt. Iz daljine daljine mi je v slabem svitu migljala s temno kopreno zastirta lučka, kot odsev izgubljene sroče. Čutila sem, da mora biti ondi srce moje dobre mamic. Toda hudožno mežikajoča mačeha s kremplji na rokah in z batino v njih me je nasilno odtrgala od up vzbujajoče svetlobe; niti v smrtnem boju nisem smela misliti na svojo dobro mamic. — Čujte torej sedaj, ve slovenske sirote Jerice, moje noveletne pozdrave! — Za vas ni in še ne sme biti konec vseh dni, in nikakor ni za Vas samo še up sreče onkraj groba. Toda Vaša sreča je odvisna od Vas samih, je v Vaših lastnih rokah. Posamezno siroto je možno ugonobiti zločesti mačehi, ni pa možno, da bi ta mačeha ugonobila vse sirote. Ne, tako močna mačeha ni. Res Vam peče iz pepela kruh in ga Vam reže tako tenkega, da se vidi skoz njega, toda vztrajajte. Pride in že prihaja čas — dies illa dies irae —, dan 8. februarja 1925, ko se bo vsa moč zločeste mačeha v prah zdrobila. Tedaj pokažite ve — slovenske sirote Jerice —, da hočete pod lastnim krovom — rezati si svoj kos kruha in ne več prosjati za drobtinice, ki padajo od ust nekaj izvoljencev, ali ki odpadajo voličkom, pasočim se pri bogato obloženih jasljih. Tedaj bo tudi Vam prisvetila luč in blagoslovljeno noveletno solnce bo obevalo Vas in vsa zemljo slovensko. — Bog živil!

— Spomnite se današnji noveletni dan z malim darom tudi šmarnogorskih zvonov. Darove sprejema uprava »Slovenca«, ki ima na razpolago tudi položnice.

— 10% povišek na plačo se šteje tudi v pokojnino. Državni svet se je z razsodbo štev. 26.342 z dne 20. novembra t. l. postavil na stališče, da pripade v pokojnino tudi 10% povišek rednih prejemkov, ki gre v zmlasu člena 7. uradniškega zakona tistim uradnikom, ki imajo poleg izobrazbe, ki je določena za II. kategorijo, še posebne višje strokovne državne tečaje z izkušnjo, izvzemši zvišani odstotek stanarine, ker člen 138 uradniškega zakona izrečno določa, da se jemlje za osnovo pri odmeri pokojnine le redna stanarina.

— Vsem državnim nameščencem, kateri se čutijo prizadeti pri družinskih dokladah. Po novem uradniškem zakonu in po uredbi osrednje vlade od 30. aprila t. l. se dele družinske doklade na dva dela, in sicer 1. družinske doklade za vse zakonske in porokovne otroke do 16. leta in nad 16. leto me-

Kupovali ste in kupovali boste

tudi v novem letu najboljša oblačila iz najfinejšega angleškega sukna samo pri Drago Schwab, Ljubljana

sečno po 150 Din in 2. onim, katerim pripada mesečno samo 80 Din ozir. letno 960 Din. Ker mnogi uslužbenci niso o tem dosti poučeni in imajo radi tega veliko nepriliko, ker morajo za več mesecev nazaj plačevati neupravičeno prejete doklade za otroke, hočem navesti nekaj primerov. Po novem zakonu imajo pravico do doklad, mesečno po 150 Din, vsi zakonski ali pozakonjeni otroci do 16. leta, kateri so v domači oskrbi in nimajo nobenega dohodka, ki bi presegal 200 Din mesečno. Od 16. leta naprej pa pripadajo doklade samo za one otroke, ki se dalje šolajo ter se izkažejo z učenim izpričevalom ali pa so duševno ali telesno nesposobni za delo. Prvi primer: 14letni sin, ki je v domači oskrbi in se uči rokodelstva pa nima pri mojstru nobene plače ali manj kakor 200 Din na mesec. Temu gre do 16. leta mesečno 150 Din, po 16. letu do konca učne dobe pa samo 80 Din mesečno. Drugi primer: Sin se uči rokodelstva. Pri mojstru ima hrano in stanovanje, šteje 15 let, starši plačujejo učnino, obleko, obutev in perilo. Za tega pripada staršem letno 960 Din ozir. mesečno 80 Din doklade do konca učne dobe.

— Dve usmrtenji v Mostarju. Dne 22. dec. l. l. so v Mostarju izvršili smrtni obsodbi nad Stjepanom Bjeličem in Djuro Pavlovičem, ki sta bila na zverinski način umorila in oropala zakonca Kisin v Župcih. Obsojenca sta pod večali prosila za odpustanje »Boga in naroda«. Usmrčenje je izvršil krvnik Mausner s svojimi pomočniki na dvorišču sodnih zaporov.

— Tri železniške nesreče v Bosni. V noči od petka na soboto so se pripetile v Bosni tri železniške nesreče. Pri Pazariču sta trčila dva tovorna vlaka, pri čemer je smrtno ponesrečil vlakovodja Mato Trlin. Pri Čengić vili blizu Sarajeva sta istotako trčila dva tovorna vlaka; oba vlakovodja sta dobila težke poškodbe. Na progi Sarajevo-Brod sta skočila iz tira lokomotiva in en vagon. Proga je bila tako razdejana, da so morali promet za nekaj časa ustaviti.

— 200 milijonov dinarjev za mestno zgradbo v Novem Sadu. Novosadski mestni magistrat je povelj belgijsko trdiko Frank in tov., da najame v inozemstvu za novosadsko mestno občino 200 milijonov dinarjev posojila. Ta denar se porabi predvsem za zgradbo novega mostu preko Donave, ostalo pa za mestno regulacijo, za kanalizacijo, vodovod itd.

— Gostilničarji in društva! Pred prireditvami se obračajte na trgovino Iv. Bonač osebno ali pa zahtevajte specijelni cenik. Opozorjamo tudi na današnji oglas.

— V sled obče denarne krize, kakor tudi vsled »slabega« gnetenja položaja državnih in drugih nameštencev je istim skoro nemogoče, nabaviti si le najnujnejše potrebščine kakor, obleke, manufakture, perila itd. Tudi ako kdo prosí pri kakem denarnem zavodu za posojilo v svrhu nabave takih potrebščin, istega težko ali pa sploh ne dobi, in če že, zaračunavajo ti zavodi visoke obresti in druge visoke stroške. Take prošnje se vlečejo od ene do druge seje, deloma ni mogoče dobiti porokov itd. tako, da prosilec končno le ne pride do posojila, oziroma do zaželenih potrebščin. Vse te okoliščine uvidevajoč, je trdka Davorin Johan in drugi društva z o. z. Maribor, Gregorčičeva ulica 1 osnovala poleg že obstoječe manufakturne trgovine in lastne prvovrstne krojačnice, še kreditni oddelek, kjer dobiva lahko vsakdo in brez komplikiranih formalnosti zaželeno predmete proti rednemu odplačevanju na mesečne obroke. Trdka ima angleško in češko sukno, vse vrste platna itd., izgotovljene obleke in perilo, pletenine in vezenine in poleg tega še krojačnico z le prvovrstnimi močmi, kjer se dobivajo obleke za gospode in dame kakor tudi uniforme. Vsak, kdor rabi kako gori imenovano robo, naj se obrne do trdkice, kjer dobi natančne pismene in ustmene informacije, onim, kateri ne morejo priti osebno, pošilja trdka vzorce zaželenega blaga. Ker je trdka za državne nastavnice važnega pomena, isto priporočamo ter opozarjamo na njen današnji inšert.

Prihranite si denar! Vse zimsko oblačilno blago, posebno za suknje in plašče radi pozne seziže po ogromno znižanih cenah pri A. POTOKAR, Ljubljana, poleg trga pri zmajskem mostu. Tudi vsa druga manufaktura po priznani najnižjih cenah.

— Novi točaji za strojepisje, stenografijo, knjigovodstvo ter srbohrvaščino (posamezni pouk) začnejo na zasebnem učnem zavodu Ant. Rud. Legat v Mariboru dne 3. februarja 1925. Vpisovanja, pojasnila in prospekte v specijalni trgovini s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami, Ant. Rud. Legat & Co, Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100. Nobene podružnice!

Iz Primorske.

p Nastop manjšinskih zastopnikov proti zatiranju manjšinskega šolstva. — Kakor je »Slovenec« že poročal, je v zadnjem zasedanju rimskega parlamenta odločno nastopil za pravice manjšinskega šolstva slovenski poslanec dr. Besednjak. Kasneje je o istem predmetu istotako obširno in temeljito govoril zastopnik tirolskih Nemcev posl. Finzl. Besednjak in Finzl sta nastopila dogovorno in sta si bila delo razdelila. Dr. Besednjak

je govoril skoraj celo uro. Med njegovimi najpozornejšimi poslušalci je bil ministrski predsednik Mussolini. Baron Sternbach poroča o tem v »Landsmannu«: »Če se more iz pozornosti, s katero je Mussolini sledil dr. Besednjakovim izjavam, posebno po opozoritvi na zaščito italijanskih manjšin v inozemskih državah, izvajati kaka nada, bi bila ta, da nam vlada pripozna našo pravico.« — Ta nada je seveda, kar se tiče Mussolinijeve vlade, prazna. — Pomembno je, kar piše o nastopu dr. Besednjaka Giolitti-jevo glasilo »Stampa«. List poroča: »Poslanec Besednjak je branil proti Gentilijevi reformi pravice drugorodnih manjšin. Problem, katerega je obravnaval slovenski poslanec, spada med tiste, ki se dotikajo najglobljih in najbolj občutljivih strani našega političnega in kulturnega življenja. Gre za problem, katerega ni mogoče rešiti z duševnostjo nacionalizma, ki je gluh za najbolj navadne zahteve svobode srca. Parlament je grdo napadal drugorodnega poslanca, toda on se je znal mirno hladnokrvno postaviti po robu izpadom te nestrpne zbornice, dočim ga je predsednik parlamenta poslanec Rocco pozival z neobičajno nepopustljivostjo k poslovanju in minister Casati mu je delal medklince, v katerih je kazal skrajne nacionalizem, ki bi moral biti brez dvoma tuj njegovemu umu, njegovi kulturi in njegovi duševnosti.« Te besede opravičujejo nado, da se bodo tudi narodnim manjšinam izboljšale razmere, ko vrže italijanski narod sedanji sramotni režim.

p Promocija. Za doktorja zdravilstva je promoviral na Dunaju primorski rojak Ivan Hribernik.

p Lepo vreme. Na Primorskem je bilo o božiču pravo velikonočno vreme. Na solneč je kazal toplomer 18 stopinj Celzija nad ničlo!

p Smrtna nesreča. Dne 23. m. m. je prišel na poti v Trst, kamor je peljal vino svoji sestri, pod težko naloženi voz 43letni vrli gospodar Viktor Čehovin iz Brance. Prepeljali so ga v tržaško bolnico, kjer je pa kmalu nato izdihnil. Pokojnik je bil ugleden mož in skrben družinski oče.

p Smrtna kosa. V Orešju, občina Col nad Vipavo, je umrl 74letni posestnik Franc Bajec, bivši mnogoletni župan in občinski odbornik. — V Trnovem pri Kobariču je pa umrl 80letni ugledni posestnik Anton Velikonja.

p Nov udarec Slovincem. »Goriška Straz« poroča iz dobro poučenega vira, da je italijanska vlada pripravila Slovincem nov, z uprav zločinsko zlobo zamišljen udarec. S 1. januarjem 1925. se namreč na tolimskem »slovenskem« učiteljskem odpravi slovensčina kot predmet v vseh treh višjih razredih in v prvem razredu nižjega oddelka. Učni jezik pa ostane — do nadaljnjega še slovenščina! Učni jezik, v katerem se učenci ne poučujejo in ne vežbajo! Seveda je po vsej priliki že točno določen čas, ko izide odlok o nadomeščanju slovenskega z italijanskim učnim jezikom. In vendar bi moralo glasu zakona ostati učiteljske v Tolminu slovensko — vsaj v dosedanjem obsegu do leta 1927-28. Takli so sadi »prisrčnega prijateljstva« med Jugoslavijo in Italijo pod pokroviteljstvom Pašica in Mussolinija. Upajmo, da njun padec ni daleč!

p Še v cerkvi hočejo komandirati! Duhovski uradi grahovske županije so prejeli od občinskega urada sledeči ferman: »Ker se širi v občini navada, da se vsakemu navadnemu mladiču zvoní trikrat na dan, ima županstvo kot krajevna politična oblast pravico to navado odpraviti ter dovoliti trikratno zvonjenje le papežu, škofom, prelatom, duhovnikom in drugim dobrotnikom ali pa na ukaz višje oblasti. Prosi se torej, da blagovolite semkaj sporočiti tozadevno mnenje cerkvene oblasti.« Podpisan je župan Rink, pečat samo laški. — Lepa deželica, tale Mussolinijeva Italija.

p Občinske volitve v Kanalu. Minolo nedeljo so bile v Kanalu občinske volitve. Vloženi sta bili dve listi: narodna in fašistovska. Fašisti so bili postavili na prvo mesto same znane slovenske narodne moče, da bi preslepili volivce. Izid je bil sledeči: Od 504 volivcev je volilo 412. Večino je dobila narodna lista — 12 odbornikov; fašistovska lista je prodrla s 3 kandidati, ki pa so vsi zapustili Slovenci.

Iz štajerske.

š »Slovenski gospodar« zaplenjen. Mariborska policija je sporazumno z državnim pravdnistvom včeraj zaplenila »Slovenskega gospodarja« radi novice »Slovensko ljudstvo pozor!« Zaplenba se je izvršila zvečer, ko je bila že cela naklada — 20.000 izvodov — dotiskana in deloma oddana na pošto.

š Uredništvo in upravnštvo »Slovenskega gospodarja« prosi vse zaupnike po vseh župnijah, da naglasijo pred cerkvijo, da je bil »Slov. gospodar« konfisciran in da izide v soboto 3. januarja izredna izdaja »Slov. gospodarja«.

š Volivno gibanje. Radičeva lista je vložena pri okrožnem sodišču v Mariboru kot druga. Prva je lista Slov. ljudske stranke. Davidovičevi in narodni socialisti so sestavili skupno listo. Nosilec je trgovec Ivan Roglič v Mariboru.

š Volivni shod SLS v Celju. Dne 2. januarja so vrši pri g. Žumerju na Glavnem trgu

Srečno novo leto

želi vsem svojim odjemalcem
in znancem trdka

Jos. Rojina, Ljubljana.

v Celju volivni shod SLS v Celju. Povabljeni so vsi pristaši in prijatelji.

š Gospod Drofenik v Brezicah. G. Drofenik je sklical shod svoje polomljene stranke v Brezicah. Navzoči zborovalci pa so Drofenika vrgli iz zborovališča. Narodni blok torej jako dobro napreduje.

Iz Ljubljane.

lj. Skupna avdijenca pri knezoškofu. Včeraj so se zastopniki svetne in redovne duhovščine ljubljanske poklonili škofu dr. A. B. Jegliču, da so izrazili častitke za novo leto. Prošt Andr. Kalan je pri ti priliki omenjal nekatere važnejše dogodiljaje minolega leta, ki so značilni za neumorno in neustrašeno delovanje ljubljanskega vladike. Govornik je v izbranih besedah poudarjal zlasti sledeče: Hvaležni smo Bogu, ki je ohranil zlatomašnika-škofa naravnost v mladeniški čilosti. Svetu sicer ni dovolj znano, da je vsak dan življenja našega škofa trd delavnik v molitvi in naporih; a zapisano je vse z neizbrisnimi črkami v knjigi življenja pri Bogu. Hvaležni moramo biti svojemu vladiki za veliko skrb, s katero se je zavzemal za prospeh katol. tiskovnega društva, da more vršiti eminentno kulturno delo med Slovinci. — Da bi imeli v škofiji vse pomočke svojega verskega življenja, je zastavil vzorno skrb in svoj vpliv za ustanovitev »Doma duhovnih vaj«, ki se bo tekom novega leta že mogel izročiti svojemu namenu. — V preteklem letu se je na pobudo škofovo začelo novo živahno gibanje za povzdigo misijonskega dela. — Krona nadpastirske požrtvovalnosti je pa III. škofijska sinoda, ki je v svoji važnostjo pripravil, oskrbel in vodil škof Jeglič sam. Kot zadostilo mu je prepričanje iskrene ljubezni in soglasja, ki je vladalo in vlada med njim in duhovščino. — V svoji zahvali je vladika izražal veselje, da se čuti za svetloletno romanje veliko zanimanje tudi med našo inteligenco. Pričakuje se veliko koristi od svetega leta tudi ozir zblizanja in združenja nekatoliških kristjanov s sveto Cerkvijo. — Škofijska sinoda se je posrečila. Škof je izrekel zahvalo vsem, ki so sodelovali. Knjiga o poteku in sklepih sinode je dotiskana. Daj Bog, da bi na temelju novih sinodalnih določil vsa duhovščina z ljubeznijo in vztrajnostjo delovala za utrjenje kraljestva Kristusovega med nami in za dušni blagor vernih Slovincov. — Čakajo nas še viharji trenutki, a Bog je nad nami, ki nam bo dal svojo pomoč in blagoslov.

lj Nevarno je obolel č. g. mestni kaplan pri sv. Jakobu Anton Komlanec. Sobratom se priporoča v molitev.

lj 25 letnico, odkar je nepretrgoma v eni službi obhaja sobarica pri prim. dr. Gregorčiču v Ljubljani Franja Stanta. Da vlada v tej rodbini pravo prijateljsko razmerje, dokazuje dejstvo, da je tudi kuharica Marija Ceme nepretrgoma že 35 let v službi pri tej rodbini. Naj bi to razmerje vladalo še dolgo let in našlo še mnogo posmenjaja.

lj Londenska megla v Ljubljani. Snoči je nastopila v Ljubljani nenavadno gosta megla, kakršne ljubljanci že mnogo let ne pomnijo. Vse hiše so se zavile v nenavadno temo. Luči zelo slabo svetijo. Podobno so kresnicam. Tramvaj mora med neprestanim zvonjenjem zelo počasi voziti. Bati se je, da bo odevala Ljubljano par dni, čeprav ne sega visoko. Z ljubljanskega gradu se mesec na jasnem nebu prav dobro vidi.

lj Družba sv. Elizabete pri sv. Jakobu v Ljubljani je priredila svojim podpirancem revežem št. jakobske župnije na dan sv. Stefana popoldne v prostorih prosvetnega društva lepo uspešno božičnico z deklaracijami in pevskimi točkami. Z lepimi besedami je nagovoril reveže g. župnik nakar so bili — 35 po številu — pogoščeni in obdarovani. Razdelilo se je med nje v denarju 2500 Din. Vsem plemenitim darovalcem, ki so v ljubezni do trpečega bližnjega omogočili siromakom božično veselje, izreka imenovana družba v imevseh obdarovancev iskreno zahvalo.

lj Ata. »Also prosit Neujahr, prosit, prosit« so pozdravljali ata na vse strani, ko so stopili tam zadaj v Rodoljubenzimmer, pri gospodu, ki so sedaj za Topolavca. Sam gospod so jim vzeli iz rok cilindre, glancovan in peglovan, in ga nataknil na kljuko, frisch geputz, bitte sehr. Črno dekle, geborene Ehrsam, pa je ata izluščilo iz lepega kožuha, ga obesilo spodaj pod cilindri, in mirno čakalo. Ata so se komaj vsedli, pa so že pristopili k njim gospod, ki so sedaj za Topolavca, ki so atu pomežikal: »Ne preveč govoriti! Danes je en klerikalec tukaj, en klerikalec! Pa dobrega koštrunka imamo, v zosu, pickfein, pa kisto repco zraven, sladko kot puter!« — »Pa dajte,« so rekli ata, in črno dekle je izginilo kot na ko-

mando. Potem so pa ata obrisali zapotena oči, jih nataknil nazaj in so začeli gledati po sobi, kje je nevarnost. Pa niso nič videli. Naenkrat so pa slišali iz nekega kota besedo »klerikalec«, potem besedo »boljši«, potem celo besedo »republika«, potem pa »živijo«. Atu so kar noge odrevenele in pamet jim je čisto zastala. »Še to bo sedaj prišlo, Jessas-Marand-Anna, še to! Še tega se manjka! Najprej smo imeli to nadlogo v deželi, diese verdammten Klerikaltzen, sedaj pa še pravijo, da bodo ratali boljševiki in republikanarji! Kakor tisti mesekajnarji, ki so samega cesarja ubili, pa nabrane škornje nosijo! Jessas, Jessas, kam bo to prišlo! Da le ne bi še tistih sedem suhih krav v deželo pripeljali, tam iz Egipta, ki je tam neke za Zeleno jamo zadaj! Sedem suš je že v deželi, sedaj naj jih bo pa še sedem. Naka, das geht nicht!« V tem modrovanju je ata zmotilo črno dekle, ki je postavilo pred nje duhtečega koštrunka s peteršiljkom in pa krožnik kisle repe, sladke kot puterček. »Kako pa naj zmagamo,« so momljali ata, ko so rezali koštrunka in obračali košček v mastni omaki, »če bo toliko le svojati!« Ko so pa pojedli prvi s kisto repco naravnost umetniško obloženi zalogaj, so zadovoljno cmoknili in se pogladili po trebuščku in rekli: »Pa nas ne bodo! Mi smo, ki imamo! Mi imamo cekine, lauter schöne, goldene Randdukaten! Pa naj zmagajo ti? Nikoli! Cekini bodo zmagali! Also, danes Dukatenwein, tistega cekinastega,« so zaklicali ata črnemu dekletu, »der was is ganz spezial!« In ata so ga vlekli, den Dukatenwein, na zdravje novega leta, tako dolgo, da so odšli v sijajno zmagovitom razpoloženju na zmago v novem letu še zum Maček, dem weltberühmten, tam za vodo, kjer so v krogu svojih dragih prijateljev in znancev svojo zmago v novem letu tako izdatno proslavili, da še danes na novega leta dan, verjamejo vanjo. Prosit Neujahr!

lj Občinske davščine in doklade v Ljubljani (na nočni obisk gostin in kavarn, na igre v gostilnah in kavarnah, na prenočišča, veselčni davek, trošarina itd.) je veliki župan dovolil pobirati v dosedanj izmeri tudi v letu 1925 in izide naredba v številki 124 Uradnega lista.

lj Umrl so v Ljubljani: Dominik Sadar, delavec, 39 let. — Justina Kristina Kozamer-nik, učiteljica, 42 let. — Josip Turšič, posestnikov sin, 19 let.

lj Zadnji trg na Silvestrovo je bil skoro tako živahen kot pred prazniki, vendar pa ni bil tako bogato založen. Tudi cene so bile v splošnem primerne. Poleg različne zim-ske zelenjave, domače in tuje, med katero se je dobil tudi znani goriški radič po 20 Din kilogram, je bilo na trgu dosti raznega sadja, jaje, kureline in raznih mlečnih izdelkov. Dobile so se tudi ribe in sicer ščuke po 45 Din kg in pa morski somi ter belice po 15 Din kilogram. Tudi divjačina kakor srne, divjih zajcev in rac je bilo dosti. Posebno živahen in dosti obiskan je bil tudi mesarski trg. Cene so bile običajne.

lj Krojni preizkušnja z odliko je napravil pred strokovno komisijo g. Anton Žit-nik, državni mojster pri upravi vojaškega zavoda v Zagrebu. Krojenja se je učil v Ljubljani na od min. za trg. in obrt konces. krojni šoli v Židovski ulici 5.

Naznanila.

Božična igra »Sveta noč«. Krasno bo-žično igr »Sveta noč«, ki nam v živahni dra-matični obliki predločuje najpomembnejši do-godek zgodovine, bo uprizorilo danes zvečer ob 7. uri Kat. društvo rokodelskih pomočni-kov v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12. Vstopnice se dobivajo dopoldne od 10. do 12. ure v Rokodelskem domu in zvečer pri blagajni.

Redna letna skupščina »Sadjarskega in vrtnarskega društva« bo v Celju dne 6. ja-nuarja 1925, ob 9. uri dopoldne v mali dvo-rani Narodnega doma. Polovična vožnja je za-gotovljena pod pogojem, da kupijo udeleženci celo karto in jo dajo na odhodni postaji mo-kro žigosati. S to karto in potrdilom, ki ga bodo dobili na obnem zboru, se bodo peljali domov.

Društvo državnih policijskih nameštencev priredi pod pokroviteljstvom g. velikega žu-pana dr. Baltiča v soboto, 3. prosinca 1925, v veliki dvorani hotela »Union« zabavni več-er z bogatim srečolovom. Začetek ob 20. Ker je čisti dobiček namenjen za podporni sklad za onemogle člane, vdove in sirote, se za vsestranski poset priporoča — veselčni odsek.

Društvo nižjih mestnih uslužbencev v Ljubljani priredi veselico v veliki dvorani Mestnega doma dne 3. januarja 1925 ob pol- osmih zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

Upravni odbor oficirskega doma v Ljub-ljani priredi v proslavo rojstnega dne Nj. V. kraljice dne 9. januarja 1925 svečan koncert v veliki dvorani hotela »Union«. Začetek ob

20.30. — Obleda za gospode črna. Na ta koncert vabi Upravni odbor officerskega doma tem potom vse gg. oficirje v rezervi, ostavki in v pokoju z rodbino. Numerirane vstopnice za ta koncert se bodo izdale imenovanim oficirjem brezplačno dne 6., 7. in 8. januarja 1925, vsakikrat od 14.—15. ure v čakalnici hotela »Union«.

Društvo sejmarijev za Slovenijo priredi v soboto dne 3. januarja 1925 v restavraciji »Mrake, Rimska cesta, zabavni večer s srečolovom. Zabava bo popolnoma domača. — Vstopnina samo 5 Din, Začetek ob 20. uri. — Društvo sejmarijev. 8072.

Dijaški vestnik.

d Izredni občni zbor podružnice SDZ za Ljubljano in okolico se bo vršil v soboto dne 3. jan. v Akadem. domu. Na sporedu je sprejemba pravil in volitev novega odbora. Tovaršje prosimo točnosti!

Misijonski vestnik.

MISIJSKI PRAZNIK

svetih treh kraljev

dne 6. januarja 1925,

posvečen slovenskemu misijonišču.

I. V cerkvi Srca Jezusovega ob 4 popoldne misijonski govor in pete litanije.

II. V dvorani Ljudskega doma ob 5 popoldne: Skof Baraga, slovenski misijonar. (Govori g. spiritual dr. Potočnik.)

Skiptične slike iz misijonov. (Razlaga g. profesor dr. Jerše.)

Poleg tega še pevanje misijonskih pesmi, dve otroški igrici, deklamacije.

Misijonski odbor.

MISIJSKA RAZSTAVA.

Prošlo nedeljo je sv. Oče slovesno otvoril misijonsko razstavo, ki se nahaja na dvoriščih in vrtovih Vatikana.

Zastopniki laškega in inozemskega tiska so bili povabljeni, da si ogledajo to razstavo, katere površina meri nad šest tisoč kvadratnih metrov. Izstavljeni predmeti se tičejo zgodovine katoliških misijonov od najstarejšega časa pa do danes v vseh krajih sveta. Duhovni redovi kot jezuiti, frančiškani, lazariisti, dominikanci, avguštinci, asumpcionisti, karmeliti, salezijanci, beli očetje in vse misijonske kongregacije so poslale relikvije mučencev in spomine na slavne misijonarje, kipe, podobe itd.

Del razstave, ki se tiče katoliških misijonov v Aziji, Afriki, Ameriki in Oceaniji je velikanske narodopisne važnosti in se nanaša na najrazličnejša ljudstva. Zastopane so cerkve, hospici, šole, bolnišnice, vzgojevalni in delavski instituti itd. Poseben znanstven oddelek vsebuje zdravilstvo. Na stotine zabojev še ni odprtih, vedno prihajajo še novi in treba bo prostore razstave znatno razširiti.

Sv. Oče so prirediteljem razstave pri srčno čestitali na njih krasnem uspehu, kajti razstava zanima vseljudni svet in kaže s svojo obširnostjo in bogastvom mogočni razvoj vere in človeškega in socialnega delovanja katoliških misijonarjev.

Štirindvajset kardinalov je prisostvovalo otvoritvi, enako diplomatski zastopniki pri Sv. Stoli in visoki dostojanstveniki pri pontifikalni kuriji, kakor tudi velik del rimskega plemstva.

Kardinal van Rossum, glavni predsednik komiteja za organizacijo razstave, je v vznešenih besedah slavil delo misijonarjev.

Papež je v svojem odgovoru dejal, da ga veseli, da se je razstava otvorila na praznik sv. Tomaža, apostola Indije in na predvečer slavnosti Svetega leta. Nato si je ogledal razstavo.

Socialna Misel.

Kakor smo že napovedali, bo naša politična, kulturna in socialna revija izhajala tudi nadalje. »Socialna Misel« bo leta 1925. v istem obsegu kakor doslej še bolj energično zastopala ideje krščanske demokracije, obnove katoliškega duha in temeljitega preobrata socialnega reda v korist izkoriščenih delovnih stanov. »Socialna Misel« bo brezobzirno žigosala in kritizirala reakcijo na vseh poljih, in zlasti delala na prešinjenu katoliškega naraščaja z idejo dviga širokih mas na temelju dosledne demokracije in neuglasljivega krščanskega idealizma. Visoko pa bo vedno dvigala zastavo, na kateri so zapisane večne vrednote katoličanstva in si prizadevala, da se vzgoji naš človek v tip katoliškega človeka, kakor so bili Avgustin, Dante, Montalembert, Manzoni, Ozanam, Krek.

V dosegu istega visokega cilja bo »Socialna Misel« korakala vzporedno z glasilom katoliške akademične mladine, »Križem na Gorici«.

Zato vabimo vse naše somišljenike, inteligentne in delavce, da se naroče na »Socialno Misel«, ki naj postane najdoslednejši in najodločnejši klicar idej bodočnosti!

Dr. Andrej Gosar.

Dr. Engelbert Besednjak.

Frane Terseglav.

Prosveta.

Prosvetna zveza.

NAŠE SMERNICE.

Kdor pazno zasleduje kulturno stremenje naše mladine, kmalu zapazi, da se vrši neko kipenje in hotenje v mladih dušah in sredi. Tiho in mirno brez šuma, brez krika in vika vre med mladino kulturna revolucija. Novo življenje boče na dan. Kot cvetlica po soncu, tako hrepeni mladina po novi orientaciji. Zakaj? Zadržna desetletja sta se kupila znanost in vednost v človeku. Človek je bil enostransko prenapoljen z duševnimi proizvodi, v njegovem telesu pa so vladali pristo nizkotni nagoni. Ta dvoletnost se je jasno pokazala v grozotah svetovne vojne. Zato je mladina naša, kakor v zunanjih državah obrnila hrbet takdi laži kulturi in se ozrla nazaj v lepe čase, ki so nudili človeku pravo izobrazbo, ki nudi hrano čeli človeški zmožnosti, ne le umski ampak tudi telesni. Duša in telo! Ne samo duša in ne samo telo! Duševne zmožnosti morajo poduhovali telo. Človeško telo naj postane lepa posoda, skozi katero naj žari luč prave izobrazbe.

Zato ves naš pogled v bodočnost sega nazaj v preteklost. V srednjem veku je vladala prava skladnost med dušo in telesom. Posledica te skladnosti je odsevala v skladnosti človeka z vsemi stvarmi. Zato nahajamo tudi v stvareh ideje božje. Takrat je človek živel res v priučujočnosti božji in se je tega tudi zavedal. Zato zajema mladina svoje vzore iz te dobe. Ni čuda, da so nastala pri naših sosedih mladinska društva, katera so si stavila cilj, oživiti življenje srednjega veka. Oživetje lepe religiozne igre, lepe viteške igre, oživetje vsi liturgijo one dobe. Ako je zajel ta val nemško idealno mladino, bo brez dvoma zajel tudi našo.

Značilno je, da se javlja že po Sloveniji želja po religioznih igrah. Ali ni tudi to simptom tega pojava? Čemu ljudje želijo skiptičnih predavanj z versko vsebino? Ljudstvo samo je v svoji priprostosti zapazilo, da je izobrazba, čmika, kultura brez močne in žive verske podlage prazna posoda. Odtod ti novi pojavi, ki so brez dvoma veseli znaki bližajoče se verske pomlad.

Prosvetna zveza ne sme prezreti tega gibanja. Zato se obrača na vse prosvetne delavce, stare in mlade, na pesnike in pisatelje, kompoziste in dramatike, kateri so voljni na novi poti prižigati kresove, ki bodo razsvetljevali bodočnost našega prosvetnega dela.

PROSVETNA DRUŠTVA, NA DELO!

Vera in pravost sta edina trdna stebra, na katerih stoji javna blaginja države. Tako je zapisano v oporoki Washingtonovi. Ni prijatelj domovine, kateri podira ta dva stebra človeške sreče. Prijatelj kot nasprotnik mora pripoznati, da ima katoliška cerkev na zemlji močno oporo v katoliških prosvetnih društvih. Samo tisti, ki so izšli iz te organizacije, upajo javno nastopiti tudi za interese svoje cerkve! To pač vedo sv. Oče in škofje, kateri vedno znova priporočajo taka društva. Res, da niso rešitev cerkve, pač pa so ji močna opora. Veliko dobrega se je tudi pri nas doseglo po naših katoliških organizacijah. Paziti je treba edinole, da so te organizacije zgrajene na pravem temelju.

Najstarejša, največja širiteljica krščanske prosvete, ljudske izobrazbe je katoliška Cerkev. To sta pripoznala Leibniz in Harnack. Zato je nujno, da se vse naše prosvetno delo nasloni na to močno bazo. Uspešno in trajno se širi prosveta le tedaj, če je zgrajena na enotnem krščanskem svetovnem naziranju. To naziranje se pa kuje edinole v kovačnici prosvetnih društev. V društvu se praktično udeležuje ljubezen do bližnjega. Za »Bog plačaja«, večkrat se to ne, vrše naši idealni prosvetni delavci ogromno delo po društvih. To pa vrše edinole iz globokega verskega prepričanja. Nesebični značaji cveto le na gredi verskega prepričanja. In Bismarck je končno pripoznal: Državne kreposti so zrasle iz verskega prepričanja.

Versko prepričanje je tista neizčrpna finančna moč, s pomočjo katere so se dvignili številni prosvetni in mladinski domovi širom Slovenije. To prepričanje je tista skrivna sila, ki je obudila širom naše domovine še čez 400 prosvetnih društev, na stotine orlovskih društev in orliških krožkov. To pa je hkrati edini vir, neusahljiv studenec vsega našega kulturnega dela.

Versko prepričanje nam pa mora biti luč, ki naj sveti v bodočem letu na našem prosvetnem nebu. »Prišel sem da pošljem ogenj med svet in kaj hočem drugega, kakor da ta ogenj gori.«

Ali se ne bližamo na ta način res onemu temelju, na katerem smo zrasli in moramo rasti? Dobro je, da si takoj ob prehodu v novo leto izprašamo vest, ali so naša društva v preteklem letu usmerila svoje delovanje v versko pravno pravo? Ali je trud in žrtve za prosvetno delo rodila kakšen uspeh? Resno se moramo vprašati, ali bi bilo mestno že obkrožena društva preurediti in sicer zato, da bi služila tistemu cilju, za katerega so bila ustanovljena? Sliši se želja vse društveno delo poenostaviti, kulturne sile centralizirati. Za danes bi morda zadostovali nekateri nasveti, ki bi tvorili izhodne točke za bodoče delo:

1. Iščimo pri vsem našem društvenem delu tesnega stika s cerkvijo cerkev ima bogato skušnjo za seboj, zato bo ona tudi na tem polju najlepša zvezda vodnica.

2. V vsaki župniji naj bi se osnoval pod vodstvom duhovnika župnijski odbor, sestavljen iz zastopnikov posameznih naših organizacij. Ta odbor bi bil vrhovna instanca tudi v spornih zadevah.

3. Skliče naj se v l. 1925 prosvetna skupščina, ki se glasom poslovnika itak mora sklicati. Tukaj naj bi se obdelala zgodovina prosvetnega dela po vojski v sosednjih državah, določile smernice bodočega dela, določilo pa tudi delovanje posameznih organizacij.

To so misli o novih potih in smernicah našega prosvetnega dela. Morda bodo te misli našim preizkušenim kulturnim delavcem vzbudile še lepše in bolj praktične misli, kako izvožene ceste zopet uravnati in spopolniti. Vsak tozadevni nasvet bo Prosvetni zvezi dobrodošel.

pr Izjava slikarja Zupana. Od slikarja razstavljalca Frana Zupana smo prejeli sledeče pismo s prošnjo za objavo: Gospod dr. Jos. Mantuani, upokojeni muzejski ravnatelj, je priobčil z zadnjih števil »Slov. naroda« poročilo o razstavi umetnin v Jakopičevem paviljonu. Ob koncu sestanka, ki je pri kolikaj umetnostno zainteresiranim občinstvu vzbujal splošno pozornost radi svoje hudo mušne vsebine, se je dobrohotno spomnil tudi mene in moje umetnosti. »Lotil se je težavne naloge, da poizkusi s krili v drznem poletu; pa ne gre še.« To ni čudno. Njemu kot muzejščemu strokovnjaku, ki mu je cilj, da ureja, klasificira, katalogizira in cenzurira orumenele in zaprašene pergamente, ter porčnele od črvov razjede folijante, je bilo pretežko, da bi se z mirnim, brezstrastnim pogledom približal živi umetnosti. Zato ni čudno, da tudi moje delo ni našlo dopadenje v njegovih očeh: saj ni vedel, kam bi je uvrstil. Ni vedel, v kateri fascikli, na katero polico, predal treba z njim. To pa je zanj moja edina napaka. Nezanje in nesposobnost bi mi bil še odpustil, mojega hotenja pa, da bi svojim umetniškim ciljem dal vidnega izraza v novi, še neprežvečeni, res doživljeni obliki — ni mogel prenesti. Hotel je z enim udarcem naši moderni umetnosti pokazati vse svoje preziranje, pa je zamahnil po meni. Mislim pa, da bo mlada umetnost, ki je preživele že več podobnih napadov, prenesla tudi tega. Troje mojih del, katere so gospodu dr. Mantuaniju najbolj na potu, so dobile splošno priznanje češke kritike, ko so bile razstavljene na letošnji naši razstavi v Hodoninu. Ker pa g. dr. Mantuani vedno (glej zgodovinsko razstavo 1922) s samimi številkami operira, bi mu priporočal, da vsaj prešteje in konstatira 15 mojih razstavljenih del, mesto 13 — če je to sploh važno.

pr Glasbena Matica v Mariboru stopa ravno sredi najhujših političnih bojev kot blažen in pomirljiv duh pred mariborsko občinstvo. Letošnje društveno leto je peto njenega obstoja in Glasbena Matica ga namerava kar najslovesneje obhajati. V to svrhu bo priredila do maja 1925 tri prvovrstne koncerte in gre potem na desetdnevno turnejo po vseh večjih mestih Jugoslavije. Najprej nastopi dne 14. januarja 1925 v Dvoakovem »Mrtvaškem ženinu«, ki ga je pred 12 leti na jugu proizvajal edino g. Hubad z ljubljanske Glasbene Matice. Delo samo je mojstrsko, prepeljeno s krasnimi zbori in silno učinkovitimi soli, ki se družijo in pestro menjavajo od začetka do kraja tega velikega dela. Težke, obenem pa božanski lepe vloge so v rokah: sopran gđ. Vladimirova, operna pevka v Mariboru, tenor g. Avgust Živko, bariton pa poje že iz »Pepelnice noči« Mariborčanom dobro znani P. Kolb iz Zagreba. Obširen glas, ki ga zahteva najbolj obsežna njegova vloga, je povzročal društvenikom mnogo preglavic. Navsezadnje pa jim je pomagal iz zadrege ljubeznjivo mariborski škof, g. dr. Karlin, ki se je osebno peljal v Zagreb in interveniral pri »fratrih« za g. Kolba. Zbor in orkester sta že dokončala svoje delo in čakata samo na trenutek, da stopita pred javnost. Kot priličen dan se radi zunanjih gostov smatra samo sredi v tednu. Radi velikanskih stroškov, ki jih trpijo člani društva s to prireditvijo, se za dijaštvo ne bodo izdajale posebne znižane vstopnice, pač pa bodo imele srednje šole za polovično ceno dostop k generalni vaji v torek, dne 13. januarja 1925, ob 16. uri. Razen dijaštva nadzorujočih organov nima k generalni vaji nihče dostopa. Pri koncertu sodelujejo 100 pevcev in okrog 70 godbenikov. Virtuozinja na gosli gospa Fanika Brandlova do danes sicer še ni obljubila, da bo s svojo mojstrsko roko sodelovala pri orkestru, imamo pa trdno upanje, da nam ne odreče svoje mojstrske pomoči. Društveni orkester je pomnožen z vojaško godbo in najboljšimi godbeniki iz mesta. Koncert bo dirigiral ravnatelj Glasbene Matice in koncertni vodja g. Fran Topič, ki bo nudil poslušalcem nekaj, česar v Mariboru še niso slišali.

pr Kakor že javljeno se vrši v letošnji koncertni sezoni 5 abonma koncertov, ki jih priredi Filharmonična družba. Družba je razposlala vsem abonmentom lanskih koncertov pozive za letošnji abonma. Društveni odbor

prosi vse bivše abonente, da prijavijo svoj abonma za letošnje koncerte Matici knjižarni na Kongresnem trgu ali pa v pisarni Glasbene Matice v Gosposki ulici. Prijave se sprejemajo tudi pismenim putem. Vstopnice se takoj izdajo ter jih prinese eventualno sluga abonmentom tudi na dom. Cena posameznim sedežem za vseh pet koncertov je sledeča. Sedež od I. do III. vrste 150 Din, od IV. do VI. vrste 120 Din, od VII. do X. vrste 90 Din, od XI. do XIV. vrste 75 Din, od XV. do XIX. vrste 60 Din in od XIX. vrste dalje 50 Din. Zneski se lahko vplačajo tudi v treh zaporednih mesečnih obrokih. Odbor Filharmonične družbe vabi vse glasboljubivo občinstvo, da se v obilnem številu abonira na te koncerte, vseh sedežev je v dvorani na razpolago 411.

pr »Križ na gorici«. Za Božič je izšel tretji snopič glasila slovenskega katoliškega dijaštva. Naročniki bodo z listom brez dvoma zadovoljni. Poleg izbrane vsebine, ki po svoji resnosti in globokosti odgovarja prejšnjim številkam, prinaša »Križ na gorici« posebno ilustrirano prilogo s štirimi dobro uspelimi slikami. Prijatelji katoliškega dijaštva bodo list z veseljem vzeli v roke. Nudi jim verno sliko gibanja in stremjenja, s katerim je naše dijaštvo danes prežeto. Glasilo vsem najtopleje priporočamo. Podpirajte dijaško gibanje s pridobivanjem naročnikov dijaškega glasila.

pr »Križ na gorici« 3. zvezek je te dni izšel. Prinaša sledečo zelo aktualno vsebino: Dr. Josip Jeraj: Nova orientacija. — Aleš Stanovnik: Akademik in politika. — R. Bednarič: Zgodovinski obris katoliškega dijaškega gibanja v Sloveniji. — Giovanni Pappini: Molitev h Kristusu. — Magajna Bogomir: Narcis. — Rajko Ložar: K problemu religiozne umetnosti v naši dobi. — Likovič Joža: Poletni dan (pesem). — Tine Debeljak: Ivan Pregelj v prvi dobi. — Likovič Joža: Zvečer (pesem). — Božo Vodušek: Prošnja pesem (pesem). — Gogala Stanko: Zborovanje slovenskega katoliškega dijaštva v Ljubljani. — Furlan Tomaž: Orlovstvo in mi. — Ta številka obsega 32 strani in ima lepo ilustrirano prilogo: Tone Kralj: Sv. Anton. — Ernst Barlach: Pridigar iz puščave. — Fran Kralj: Oltar (Sela pri Hinjah, Dol). — Karl Schmidt-Rottluff: Pot v Emav.

pr Planike, 10 Marijinih pesmi, zložila P. H. Sattner in Emil Hochreiter, so pošli; ker se pa vedno še oglašajo novi naročniki, oskrbela se je druga, neizpremenjena izdaja v malo bolj prikladni obliki. — Partitura se naroča v frančiškanskem samostanu v Ljubljani in stane 20 Din.

pr Jalen Janez, Srenja, drama v štirih dejanjih. V Ljubljani 1924. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena 25 Din. — Pisatelj »Doma«, ki je dosegel pri uprizoritvi v ljubljanski drami prav lep uspeh, je poslal svojo drugo dramo v svet. Boljša je kot prva. Obrazloži socialen problem, da je skupni interes nad dobičkom posameznika, na tako kratak, končen način, da ne piše mnogo Slovencev tako jedrnat, a obenem jasen in krepak jezik. Dejanje se v drami razvija povsem naravno in zapletek ni nikjer iskan, kdaj šele prisiljen. Dejanje pa je tudi jako bogato na dogodkih, tako, da ostane delo vse do konca napeto in zanimivo. Značajni oseb, ki nastopajo v igri, so krepko risani, so gorenske grde, niso sentimentalne puže in skonstruirani junaki. Tu pulzira življenje in se pretaka resnična kri. Ržen je krasen tip altruista. Pogačar je markanten človek in pol, Dana ponosna in resolutna mladenka, Franica preudarna in premehka gospodinja itd. Tuji so v figurah Grosa in Francija manj odločni, zato manj slovenski in bolj svetski. Igra zahteva malo od odra, zato bo »Srenja« povsod lahko uprizorljiva, zlasti ker ima samo 8 vlog, pet moških in tri ženske. Tudi podeželski odri bodo radi segli po njej. Zlasti se posrečijo Jalenu kmečke scene, ker riše slovenske tipe, pa naj si bodo tragične, vesele ali graste nature. Koliko tujega šunda se igra pri nas po deželi, tu je slovenska reč, dobra, priporočila in hvale vredna, zato bo našla pot preko širne domovine.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Drama.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Novo leto, 1. januarja ob 8. uri zvečer: CYRANO DE BERGERAC. — Izven.

Petek, 2. januarja: Zaprt.

Sobota, 3. januarja: FIRMA P. B. Red D.

Nedelja, 4. januarja: Ob 3. uri popold. PALAVKA, ljudska predstava pri nižjih cenah. Ob 8. uri zvečer VERONIKA DESENISKA. — Izven.

Opera.

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Novo leto, 1. januarja: Ob 3. uri popoldne TRUBADUR, gostuje dr. M. Adrian z Dunaja. Cene znižane. — Izven.

Petek, 2. januarja: Zaprt.

Sobota, 3. januarja: RUSALKA. — Red A.

Nedelja, 4. januarja: TRAVIATA. — Izven.

Pri sobotni predstavi opere Rusalke poje vlogo princa priljubljeni tenorist A. Darian, ki je dosedaj nastopil na našem odru kot Turridu v Caverliji s najlepšim uspehom in ob splošnem priznanju publike.

Športno leto 1924.

Bogato je bilo, prav bogato. Če bi ne bilo nič drugega, saj so bile olimpske igre v Parizu. Ves športni svet se jih je udeležil, poslal je tja najboljši med najboljšimi. Zaključki iger in njih vpliv na športnega duha raznih narodov, vse to se bo poznalo šele tekom časa. Nekaj že vidimo: kakor gobe rastejo stadioni in igrišča iz tal, povsod se poraja nov športni duh. In še nekaj: Nikdar še niso športniki toliko vabili sem in tja; Evropa potuje v Ameriko in Azijo, Amerika v Evropo in Azijo, Afrika v Evropo, pojavlja se Avstralija tu in tam.

Vzemimo le najbolj razširjeno športno panogo, nogomet. Kdo izmed nas je lani kaj vedel o Argentini ali Uruguaju? Še celo Egiptet nam ni bil bogvejak znan. No, in letos? Ko smo brali, da pride v Parizu Jugoslavija prva na vrsto proti Uruguaju, si je vsak mislil: Vsaj eno zmago bomo lahko zabeležili. Prišlo je drugače; ves pravi nogomet se je po zmagah Južne Amerike moral začeti na novo učiti; in to, mislimo, je v letošnji zgodovini nogometa, najvažnejši dogodek. Nova orientacija!

Kaj je bila lahka atletika včasih in kaj je bila letos! Pri prvih modernih olimpskih igrah v Atenah l. 1896. je pretekel najboljši tekač 100 m v 12 sekundah; letos ni sploh nikdo prišel v poštev, kdor ni zmagal 100 m v 10.6 do 10.8. Takrat so skakali do 1.80 cm visoko, sedaj skačejo do 2 m. Tudi rekordi so letos padali: omenimo le tek na 400 m, kjer je samo pri olimpskih igrah padel rekord trikrat. Ali pa finski čudo Nurmi! Nič mu ni nemogoče; on reče: v toliko sekundah ali minutah bom pretekel to in to razdaljo, in jo preteče. Pet kilometrov v manj kot četrt ure, 10 km v pol ure, 1600 metrov v dobrih štirih minutah itd.! V skoku v višino nam kronika govori o Amerikancu Osborne-u, 2.038 m, v skoku v daljavo o Amerikancu Le Gendreu, 7.765 m, v troskoku o Avstralcu Wilsonu, 15.51 m, o skoku s palico o Norvežanu Hoffu, 4.21 m. To so potrjeni rekordi. Brali smo pa še višje številke. Ko so okoli leta 1900. metali kroglo 12 metrov daleč, se je vse čudilo; sedaj jo vrže več Amerikancev nad 15 metrov, vse polno Evropejcev nad 14 metrov, in o Hartranftu v Ameriki so pisali, da je dosegel bajno mero 16 metrov. Diskos je frčal letos nešteto krat čez 47 metrov, večkrat čez 48 m, enkrat čez 49 (Amerikanec Lieb); škoda le, da ni bilo skoraj nikdar takrat kontrolne komisije zraven. Tudi kopje se ni zadovoljilo s staro mero 66.10 m, in ga je šved Lindström zagnal 66.63 m daleč. In tako dalje. Povsod napredek. Pri nas pač ne in sicer zato ne, ker ne poznamo discipline treniranja.

Kdaj bi bili mogli misliti, da bo potegnil kdo z eno roko od tal kvišku nad glavo za 10 kg več kakor je pa sam težak! Pa jih, in še več: Reinfrank, Zinnert, Rigoulot l. dr. Ali pa, da bo 85 kg težak predstavnik težke atletike vzel prosto na prsi 152.5 kg in jih sunil kvišku (Francos Rigoulot). Ali pa, da bo 53 let star rokoborec spet nastopil, po dolgoletnem trpljenju in stradanju, in se boril z največjim uspehom, kakor se bori Rus Poddubni! In to je zopet nauk letošnjega športnega leta: Za šport nismo nikdar prestari; človek je toliko star, kolikor se čuti. In če kdo reče: sem prestar, opiše s tem samo svojo lenobo in bi moral reči: sem prelen. Saj so tudi bokserji včasih mislili, da je njih skrajna doba 37 ali 38. leto. Danes vse to ni več res. Zmeraj se moram spominjati besedi dr. Krajčevskega, očeta ruske atletike: S 44. letom sem začel atletiko gojiti, danes sem 62 let star in se čutim še enkrat tako mladega kakor sem se takrat. — Kakor imajo tekači svoj vzor v Nurmiu, tako bokserji v Dempseyu. Nihče mu ne more blizu, vse se ga ogiba. Če se ga pa le kdo loti, tedaj se zgodi vsakomur to, kar je neizogibno, knock-out. Letos na primer južnoamerikancu orjaku Angelu Firpo. Boksanje je razkričano kot surovo; dokaz temu, da je vpeljavano v Ameriki in na Angleškem kot obvezen predmet v šolah, sedaj pride na vrsto Nemčija; drugi dokaz: Dempsey je adoptiral od sedaj okoli 200 sirot, dečkov in deklic, in je založil zanje denar za vzgojo do njih polnoletnosti! V boju se pa pač ne bomo božali. Enkrat že smo pisali: Kdor ni za to, naj ostane doma.

Kakor so Amerikanci v vseh panogah dobri, tako tudi v plavanju. Zadostuje ime Weissmueller; on je prvi plavač, ki je preplaval 100 m pod eno minuto. Konkurrira mu šved Arne Borg, ki je podl letos celo par Weissmuellerjevih rekordov.

Kolesarji so prišli letos brez vodnika na 42 km na uro, z vodnikom in z obrambo proti vetru na 112 km! Avtomobilisti so dosegli 250 km, aeronavti 448 km, izvoženo pa 370 km!

Tako zaznamuje letošnje leto na vseh poljih uspehe. Tudi v panogah, ki jih nismo omenili. Zmeraj gor, zmeraj naprej! Zdi se nam, da je postal šport za narode najboljše preizkuševališče, ali bodo v boju za obstanek zmagali ali ne. Seveda, nam je merodajen in ljuhi idealni cilj športa: dvigniti sebe in okolico na visoko višino, vzgojiti brezhibne in močne značaje, gojiti odločnost in ponosno samozavest.

Po svetu.

Otvoritev svetega leta.

Ob obeh straneh cest, ki peljejo na trg sv. Petra, so se nagromadile množice in čakajo. Čakajo več ur. Trg je še razmeroma prazen. Ob pol desetih se pripeljejo prve kočije in priropotajo prvi avtomobili; kardinali, diplomati, papeževi dostojanstveniki v staro-španski noši. Zunaj pa karabinieri delajo red. Dostojanstveniki se zberejo v dolgi lopi pred vhodom, množica je že notri, vrata se zaprejo. Kdor še pride, ne more več noter. V cerkvi čakanje, neskončna se ti zdi ta ura. Kako spreminjena je cerkev sv. Petra! Vse je v preprogah in v luči, rdeča in zlata barva te spremljata povsod, temne so samo osebe, ki čakajo. Pred vratni šepetanje: Papež, papež! Nekaj čez enajst kaže ura. Tedaj zapojejo trombe, srebrne trombe papeževe. Dva švicarja prijahata, za njimi nešteli dostojanstveniki, kaplani, pevci, tiaro nesejo in mitro, nato duhovniki v beli mašni opravi. Slednjič škofje, kardinali, nato pa papež Pij XI., v najdragocnejši opravi. Na prestolu sedi, nepremično, prestol nosijo papeževi plemiči. Nad njim baldahin, za njim zastavice švicarjev, ki zaključijo spreved. Nepozabljiv pogled, vsak kloni koleno.

Prestol postavijo na tla in Sveti oče se usede na drugega, pripravljen desno od Svetih vrat. Kretnje papeževe so počasne, izredno svečane, skoraj neresnične. Prestol blešči v zlatu in srebru, njemu nasproti so stoli za najbolj odlične goste, za grško kraljico Olgo, za štiri grške princezinje, za dve belgijski, za brata papeževega in za njegovo sestro.

Sikstinski pevci zapojejo: Pridi, Stvarnik! papež stopi s prestola in se obrne k Svetim vratom. Kardinal mu da zlato kladivo. To zlato kladivo je iz čistega zlata, prav tako kakor lopatica, s katero bodo drugo leto vrata spet zazidali; ročaj je iz slonove kosti, z vloženi rubini. Oboje simbol papeževe moči, ki odpira in zapira vernikom vrata večnega življenja in božje milosti; darovali so ju pa vsi škofje. Pij XI. je blede, očividno ginjen; trikrat udari na križ, vselej močnejši; križ je vdelan v sredo vrat, in papež govori: Odprite mi vrata pravice. Po tretjem udarcu se križ zlomi, papež gre nazaj na prestol, njegov prefekt pa zazvoni zvon notri v cerkvi. To je znamenje za službenike, da vrata snamejo. Gre pa to zelo lahko in zelo hitro. Opeka, ki vrata drži, počiva v železnem okviru, ki se da prav lahko vzeti ven; dajo ga na voz in odpeljejo. Čez par sekund vrat že ni več; odpadke opeke pobere občinstvo v največji naglici, to so najimenitnejše relikvije. Vsi zvonovi zvonijo, pevci zapojejo. Duhovniki umijejo prag, papež se zopet približa s križem in svečo, poklekne. Te Deum! Sveti oče stopi čez Sveti prag, sledijo mu kardinali, poljubijo podboje vrat. Za njimi gostje, diplomatični zbor. Nato se papež zopet usede na nosilni prestol, tiaro na glavi, obsenčen od pahljač iz novejih peres. Množica ploska in kliče: Slava papežu! Papež blagoslovlja, spreved gre po cerkvi. Ploskanje, petje, molitev, šepetanje. V sredi bazilike postavijo prestol na tla, vse utihne. Oglasi se glas papežev: Ime Gospodovo naj bo blagoslovljeno...; trikrat se obrne papež na vse strani in blagoslovlja. Dva kardinala oznanita odpustek. Zopet dvignejo prestol, spreved se pomika naprej ter izgine za težkimi rdečimi zastori »kapele milosti«.

Sveto leto je vpeljal papež Leon XIII. leta 1900; Sveta vrata je pa odprl prvič papež Aleksander VI. leta 1500. Sedaj se praznuje oboje skupaj navadno vsakih 25 let. Oznanjeno je 22. Sveto leto, pravica in ljubezen sta mu geslo. Kdor bo šel v Rim, bo dobil odpustek in spominsko kolajno. Dva milijona jih bodo nakovali. Na prednji strani je podoba Pija XI., izvrstno pogodena. V levici drži papež bučo Svetega leta, z dvignjeno desnico pa deli blagoslov. Na zadnji strani je vpodobljena cerkev sv. Petra, spodaj obrobljena od pšenicega klasja, zgoraj od svetlobnih žarkov. In napisi so zraven. Računijo na dva milijona romarjev.

sv Znamke sv. leta v Italiji. Z otvoritvijo sv. leta so došle v Italijo v promet posebne spominske znamke, na katere se pobirajo določeni prispevki za kritje stroškov sv. leta. Znamke se prodajajo po vseh poštinih uradih v Italiji do konca l. 1925.

sv Češka ljudska stranka je pred Božičem srečno končala zadevo poslanca Kaderka, ki je bil na Moravskem izvoljen na listi ljudske stranke, a je kršil disciplino in načela stranke; organiziral je stranko malih posestnikov proti ljudski stranki. Stvar je bila predložena parlamentarnemu sodišču, ki je razsodilo, da mora Kaderka odložiti mandat. Njegov mandat je dobil F. Svetlik, kanonik v Olomucu.

sv Smrt češkega učenjaka. V Pragi je dne 25. decembra umrl dr. Fr. Stejkal, profesor cerkvene zgodovine na češkem vseučilišču; star je bil 58 let. Znan je po znanstvenih biografijah čeških svetnikov, sv. Ivana Nepomuka, sv. Vavrlava in sv. Ludmle.

sv Stolica za slavistiko na vseučilišču v Berlinu. Na mesto doslužnega profesorja slavistike na berlinski univerzi dr. Brücknerja

bo imenovan za profesorja slavistike istotam profesor dr. Maks Vasner, ki deluje sedaj na vseučilišču v Lipskem.

sv Uršulinka — doktorica filozofije. Na univerzi Louvain v Belgiji je promovirala uršulinka Domenica za doktorico filozofije z najboljšim uspehom. Njeno doktorsko delo je obravnavalo gospodarstvo Ciceronovo: njegove dohodke, izdatke, upravo njegovega premoženja. Dokazala je, da Cicero ni spekuliral, temveč je živel od dediščnih nakazil njegovih prijateljev in častivcev. Izdatkov je imel veliko več kakor dohodkov, zlasti ker je moral skrbeti za razsipnega sina, nespametno ženo in za oderuškega moža svoje hčerke Tullie. Tudi študiranje in politična stranka sta mu pobrala precej denarja. Iz vse razprave je razvidno, da je imel Cicero denarnih skrbi čez glavo.

sv »Zadnja večerja« popravljena. »Zadnja večerja« slavnega slikarja Lionarda da Vinci so smatrali že davno za izgubljeno, ker se je barva vsled vlage od stene odluščila. Slika je namreč naslikana na steno kakor Michelangelo »poslednja sodba« l. dr. Sedaj pa poroča »Corriere della Sera«, da se je milanskemu profesorju Silvettriju po petmesečnem trudu posrečilo popravilo slike. Odluščene dele je nanovo pritrdil, madeže je izbrisal, zareze zaprl in vso sliko umil. Pri delu so prišli na spodnji konec originala in so videli, kakšno metodo je Lionardo pri slikanju uporabljal.

sv Milijonarji brez denarja. Svetovni bankir Morgan nima nikoli nič denarja pri sebi, vse plačuje s čekom. Sitnosti imajo vsled tega zlasti carinarne, ker ne marajo čekov, temveč

samo denar. Tako kakor Morgan, dela večina bogatih ljudi. Vse plačujejo s čeki, žepe imajo prazne. Za izvoška jim denarja treba ni, imajo svoj avto, za napitninami se ne ukvarjajo, to opravijo njih tajniki. V Londonu je najmanj tucat milijonarjev, ki že več let niso imeli nobenega vinarja v žepu.

sv Sredstvo proti mrzlici. Mehikanski zdravnik Hooper trdi, da je dobil popolnoma zanesljivo sredstvo proti mrzlici, prihajajoči iz močvirja. Vbrizgava neko novo raztopino bronsa in živega srebra. Ljudje, ki so imeli mrzlico več let in jim tudi kinin ni pomagal, so bili v dveh dneh ozdravljeni.

sv Ženski bankirji. Gospica Mary Andress je bila dosedaj blagajničarka v National Bank-i v Newyorku; sedaj je pa prevzela samostojno vodstvo nove banke. Na daljnem vzhodu, v Pekingju in v Sanghaju, ima tovarišice, ki prav tako samostojno vodijo največje denarne zavode. V Pekingju je visoka šola bankarstva in študira sedaj tam trideset žensk.

sv 100.000 dolarjev za 20 let ječe! »Slovenec« je nekoč poročal, kako so drzni roparji ob belem dnevu izpotali blizu Chicaga poštni vlak; odnesli so tri milijone dolarjev. Koloval je Herberta Holiday so z drugimi vred ujeli in so jih obsodili na hudo zaporo; Holiday je dobil 25 let ječe. Nagovoril je po razsodbi sodnike takole: »Visoki sodni dvor! Od treh milijonov dolarjev, ki smo jih dobili, jih je 100.000 še nedotaknjenih na varnem kraju, nekaj metrov pod zemljo, v bližini mesta Kansas. Če mi od 25 let, ki ste mi jih pravkar napovedali, odpustite 20, Vam bom skrivale, če povedal. Dal Vam bom vso vsoto in ne bom nič odtegnil.« Zalibog ni njegova ponudba imela nobenega uspeha.

Zanimivosti.

ZNAMKE LETA 1924.

Letošnja žetev pisemskih znamk ni bila tako bogata kakor v preteklih letih, ko je imel denar zmeraj drugo vrednost in je bilo torej treba vedno novih znamk. S 1250 novimi znamkami je leto 1924 za 500 znamk zadaj za letom 1923, ki jih je imelo doslej največ. To nazadovanje je dobro znamenje, ker nam kaže, da se razmere utrjujejo. Posebno veliko je bilo letos izdanih spominskih znamk, 201. Najznamenitjeje so one o smrti Leninovi. Kažejo se pa v znamkah tudi drugi važni politični dogodki; tako n. pr. okupacija Reke po Italiji, odstavek turškega sultana, nastop Husaina kot kalifa itd. Pred 300 leti so prišli hugenotski in valonski naseljenci, tja, kjer je danes Newyork, in so ta spomin praznili sedaj tudi z znamkami. Tudi obletnico treh velikih pesnikov so slavili z znamkami: stoletnico smrti angleškega pesnika Byrona, tristoletnico rojstva portugalskega epika Camoesa in štiristoletnico rojstva francoskega pesnika Ronsarda. Nekaj spominskih znamk si je osvojil šport; tri so izdali v spomin na olimpske igre v Parizu, z eno so se ovekovečili zmagovalci urugvajski nogometaši. Petdesetletnica ustanovitve svetovne poštne zveze (9. oktobra 1874) se je praznovala z več novimi znamkami. Zelo veliko je znamk zračne pošte, 56 so jih izdali v Nemčiji, Avstriji in Gdansk, Estoniji, Litvi, Rusiji, Ogrski, Švici, Siriji in Uruguaju. Omenimo znamko za polet čez severni tečaj, ki se žalibog ni izvršil. 46 je bilo dobroteljskih znamk. — Umetniška vrednost znamk je bila splošno večja kakor v prejšnjih letih.

NAJBOLJ NEVARNA URA V LONDONU.

Največ nesreč je v Londonu ob sobotah in sicer je najbolj nevarna ura popoldne od treh do štirih. Na drugem mestu je ura od desetih do enajstih ponoči. Nam se to čudno zdi. A v velikih mestih je ponočni promet sploh bolj velik, potem pa takrat tudi nič več tako ne pazijo na red kakor podnevi. Ne samo v Londonu, tudi drugod so ugotovili, da so nesreče v gotovem razmerju do načina in obsega razsvetljave.

NAJBOLJSI ZDRAVNIKI.

Slovit zdravnik je ležal na smrtni postelji in okoli njega so stali njegovi sozdravniki in se jokali, ker ga bodo izgubili. Ko umirajoči mož to opazi, jih potolaži, rekoč: »Nikar ne jokajte, gospodje, ker moram umreti. To ni tako velika izguba za svet, kakor mislite, kajti zapuščam tri velike zdravnike za seboj.«

Vsak izmed navzočih je mislil, da je eden teh treh, zato so vsi silili vanj, naj jim pove, kdo so ti trije imenitni možje.

On pa jim odgovori: »To so: voda, gibanje in zmernost.«

SIR WALTER RALEIGH

(angleški pomorščak, okupator in kolonizator ter avtor raznih zgodovinskih, pesniških in političnih del; rojen 1552. leta, obsojen na smrt in umorjen leta 1618) je bil prvi mož na Angleškem, ki je kadił tobak. Toda ni maral, da bi se kdo od njega navadil kadiłti, in zato je kadił samo takrat, kadar je bil popolnoma sam; niti njegov sluga ni vedel tega.

Ali nekega dne, ko je sedel globoko zamisljen, je pozabil, da ga sluga ne sme videti kadiłti, mu je ukazal, naj mu prinese kozarec piva.

Ko pride sluga v sobo in vidi, da prihaja dim od gospodarjevih ust in njegovega nosu,

mu vrže vse pivo v obraz in zdirja na vso moč po stopnicah, kričoč na vse grlo: »Gori! Pomagajte! Sir Walter si je toliko časa belil glavo z učenjem, da se mu je vnela in mu gre dim iz ust in nosa.«

PRISOTNOST DUHA.

Močan blaznik je ušel skozi okno bolnice in zlezal na streho. Ko ga strežnik opazi, gre za njim, da bi ga spravil nazaj. Toda norec ga zagradi s silnimi rokami in zavpije: »Dejva, skočiva doli na cesto.« — »Stoj!« pravi strežnik, ki se je silno ustrašil, a ni izgubil prisotnosti duha. »Stoj, to ne pojde. Vsak norec na skakati doli, to ni nič; toda midva bova presenetila svet, če bova skočila s ceste gori.« Norec je verjel, da je to še bolj čudno, in je mirno šel s strežnikom po stopnicah doli, kjer so ga spravili na varno.

ZLATA GOS.

Ko je bila vojvodinja Northumberlandska na kontingentu, se je ustavila v nekem hotelu z izveskom: »Pri zlati gosi.« Ker je bila od dolgotrajnega popotovanja jako trudna, je naročila samo skromno večerjo zase in za svojih petero služabnikov. Drugo jutro po zajtrku je zahtevala vojvodinja od gostilničarja račun. Ko ga je dobila in prečitala, se je jako začudila, da mora toliko plačati ter je bila jako jezna — toda denar je bilo treba odšteti.

Ko se je odpravila iz hotela, jo je spremljal hotelir do njene kočije, se veliko priklanjal in jako zahvaljeval, da ga je počastila s svojim obiskom, in rekel: »Upam, da me bo Vaša milost zopet počastila s svojo družbo, ko se bo vračala.«

»Mogoče,« je odgovorila vojvodinja, »toda upam, da me ne boste spet imeli za svoj izvesek.«

REDKE STVARI.

Angleški kralj Jurij I. se je bil na svoji poti v Hanover ustavil v holandski vasi. Ko so prepoznali konje, je zahteval dve jajci ali tri. Pri neso mu jih in plačati je bilo treba zanje dve sto forintov. — »Kako je to,« pravi kralj, »ali so jajca pri vas tako redka?« — »Oprostite,« pravi krčmar, »jajc imamo za preostajanje, ampak kralji so redki.« — Kralj se nasmeje in veli plačati.

ENO STEKLENICO VEČ.

Kadar je Ludvik XV., francoski kralj, šel na lov, je imelo njegovo spremstvo navado, da je vzel petdeset steklenic vina seboj. Ker je kralj redkokdaj katero pil, so jih začeli lovci prazniti, še preden so odjahali. Toda zgodilo se je, da je nekoč bil tudi kralj žejen in je zahteval vina; steklenice pa so bile že vse prazne. Spremstvo se na moč prestrašilo, misleč, da se bo kralj razjezil. On pa je samo mirno rekel: »Vzemite no prihodnjic enainpetdeset steklenic, da bom tudi jaz lahko pil, kadar si bom želel.«

RAZNOTEROSTI.

Na vsem svetu poznamo dosedaj 673 ognjenikov, od katerih jih še danes bljvja 270. — Najgloblje je jezero s sladko vodo je Tanganjsko jezero v Afriki, ki meri 1270 m. Za njim pride Bajkalsko jezero v Sibiriji z 1200 m globine. — Na Kitajskem uporabljajo v nekaterih krajih razgret riž za valenje jaje. — Na Francoskem je bilo od l. 1436, do 1908. natisnjenih okrog 12 milijonov knjig. — V Španiji bodo uvedli davek na otroške vozičke, ki bo znašal nekako 200 Din letno.

Gospodarstvo 1924.

V naslednjem podajamo nekaj važnejših statističnih podatkov, ki pojasnjujejo razvoj in položaj slovenskega gospodarstva v letu 1924. Pri event. nedostatkih pa opozarjamo na težkoče, ki so združene z zbiranjem statističnega

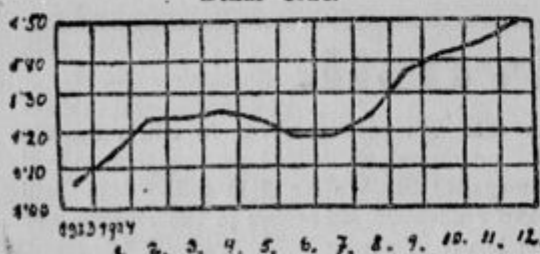
materijala o gospodarstvu Slovenije kakor tudi cele države.

Povprečni mesečni tečaj dinarja na newyorški borzi v teku leta 1924. je razviden iz sledečih podatkov:

	Za 100 Din	Obt. k bankovcu *	Indeks cen. v letu 1914. *
Januar 1924	1:14 dol.	5793:6 milj.	9084 (1914=100)
februar "	1:24 dol.	5677:2 milj.	9101
marec "	1:24 dol.	5585:8 milj.	2040
april "	1:25 dol.	5579:9 milj.	1973
maj "	1:24 dol.	5573:9 milj.	1911
junij "	1:19 dol.	5433:9 milj.	1984
julij "	1:19 dol.	5567:5 milj.	1995
avgust "	1:24 dol.	5891:9 milj.	2049
september "	1:37 dol.	5968:0 milj.	1978
oktober "	1:42 dol.	5989:9 milj.	1981
november "	1:45 dol.	6034:2 milj.	2037

Kar se tiče gibanja tečaja dinarja, je treba ugotoviti, da izkazuje kljub event. padcem tendenco k porastu. Najnižji mesečni kurz letos je bil v januarju, na koncu leta pa je dosegel 1.50 (dolarja za 100 dinarjev). Če primerjamo tečaj dinarja z obtokom bankovcev, je razvidno, da se je obenem z boljšanjem dinarja večal tudi obtok bankovcev, posebno v drugi polovici leta.

Dinar 1924.

Medtem ko je obtok bankovcev v prvih mesecih t. l. padal, je v drugi polovici leta konstantno rasel, tako da je na koncu novembra dosegel rekordno višino, ki prekaša višino, s katero je stopila Narodna banka v leto 1924. Iz primerjanja tečaja dinarja in obtoka bankovcev je jasno, da se je dinar boljšan kljub naraščanju obtoka papirnatega denarja. S smotreno ureditvijo naših notranjopolitičnih razmer bi vsekakor nastal nov faktor, ki bi pospešil stabilizacijo dinarja, kar bi moral biti pravi cilj naše valutarne politike, ne pa, kakor je dosedaj, izboljšanje dinarja, ker je pač razvidno iz indeksa cen, da porast valute ni vplival na znižanje cen. Naše cene so rasle kar je pač v zvezi s porastom cen na svetovnem trgu. Vendar pa je bil porast dinarja tako velik, da bi moral naš nivo cen — upoštevajoč svetovni trg — v dinarjih še celo znižati. Kupna moč dinarja ni narasla in to je gotovo najbolj očigleden dokaz, da naša valutna politika ne izkazuje resnično blagodejnih uspehov za naše gospodarstvo.

Najvažnejši faktor pri določevanju vrednosti dinarja v inozemstvu je bila naša plačilna ozir. trgovska bilanca, ki se je razvijala nastopno (v milijonih dinarjev):

	Uvoz	Izvoz
povprečno 1923	602	671
januar 1924	643	669
februar "	643	646
marec "	643	744
april "	630	725
maj "	630	739
junij "	630	651
julij "	725	686
avgust "	725	855
september "	725	937
oktober "	?	1003
november "	?	923

Bilanca zunanje trgovine izkazuje torej presežek izvoza nad uvozom, torej aktivnost. Ravno tej aktivnosti zunanje trgovine je pripisovati pomost dinarja. Po dosedanjih rezultatih sodeč, bo izkazovala statistika zunanje trgovine za leto 1924. aktivnost (prvikrat od leta 1914. naprej), kar je izredne važnosti.

Na podlagi dosedaj navedenih številk bi se ustvarila optimistična slika našega gospodarskega življenja v letu 1924., kar pa ne odgovarja dejanskemu stanju našega gospodarstva, ki se bori s težkočami, ki so naravnost varne za njegov normalen razvoj. Pred vsem naj pokažemo na krizo, ki duši vse gospodarstvo. Najizrazitejši simptom te krize je izredno visoka obrestna mera, ki zadeva občutno tako trgovce kakor obrtnike in industrije. Na drugi strani je znak tudi naraščajoča brezposelnost našega industrijskega delavstva, ker se obrat industrije radi denarne krize omejuje.

Sedaj je začelo naše gospodarstvo čutiti veliko substančno izgubo, ki je bila do sedaj skrita v velikih množicah naraščajoče poplave s papirjem po inflaciji. Medtem ko je množina v obtoku se nahajajočih bankovcev neprestano rasla, je pravzaprav produkcija bila manjša, dokler se ni inflacija ustavila in dinar začel rasti. Sedaj pa se je pokazalo, da pod to poplavo s papirjem ni bilo dovolj produktov za

* Obtok bankovcev na koncu vsakega meseca.
* »Privredni pregled«, Belgrad.

konzum in da je bilo vse bogastvo izraženo v visokih številkah fiktivno in da je v resnici obstajalo iz izredno majhne množine dobrin.

Kratki pogled na državne finance kaže da njih položaj ni tak, kakor ga rad rožnato riše naš finančni minister, ki navaja samo take številke, ki so potrebne v dokaz njegovim tezam. Le pogledimo v izkaze Narodne banke, kjer se samo 22. v mesecu pokaže pri postavki »državne terjatve« kaka številka. V ostalem pa navajamo podatke o državnih dohodkih in izdatkih, ki so objavljeni za prvih osem mesecev l. 1924. (V milijonih dinarjev):

	Dohodki	Izdatki	Deficit (—) Suficit (+)
januar 1924	784	803	—
februar "	774	830	—
marec "	725	744	—
april "	737	699	+
maj "	889	888	+
junij "	737	871	—
julij "	912	849	+
avgust "	840	943	—

Torej samo v treh mesecih (od 8) presežek dohodkov nad izdatki, v pet mesecih pa deficit in po izkazih Narodne banke, ki smo jih vedno objavljali, se da sklepati, da so v poznejših mesecih položaj ni izboljšal.

Slika naših državnih financ ni tako lepa, kakor je hoče s par ugodnimi številkami narisati g. Stojadinovič.

Takoj je treba tudi pripomniti, da je obremenitev narodnega dohodka postala izredno težko breme, ki tlači razvoj našega gospodarstva. Na vseh gospodarskih zborovanjih je bilo ugotovljeno, da je davčni vijak že dosegel maksimum, preko katerega ne bo mogoče iti brez uničenja gospodarstva. Davčni vijak je posebno občuten v Sloveniji, ki je do sedaj izpolnjevala preko odredene mere svojo dolžnost in tako pokazala, da Slovenci niso protidržaven element, ampak eden glavnih stebrov naših financ.

Kako zelo je v Sloveniji reducirano normalno obratovanje gospodarstva po gospodarski krizi, katero postruže država s svojo gospodarsko politiko, kaže statistika trgovskega in obrtniškega gibanja, ki jih je sestavila Trgovska obrtniška zbornica v Ljubljani.

	Trg. obrati	Obrt. obrati
	od 1. avg. do 1. avg. pri 1. avg. odjave	od 1. avg. do 1. avg. pri 1. avg. odjave
povprečno	835	517
četrtletno 1923	532	574
I. četr. 1924	564	396
II. " 1924	564	396
III. " 1924	329	268

Razmere za snovanje novih obratov so tako težavne, da je letos bilo osnovanih znatno manj novih trgovskih obratov. V zadnjem četrtletju 1923 in v prvem četrtletju 1924 je bilo število odjav trgovskih obratov večje, kakor pa število novoustanovljenih obratov.

O rezultatu poljedelske produkcije v letu 1924 nimamo številčnih podatkov.

Vso žito, zlasti pa pšenica, je v l. 1924. obrodila slabo radi napada po rji, 1923 pa prav dobro. Ajda je obrodila ne veliko slabše ka-

kor lani. Pridelek koruze je bil v splošnem prav dober. Prosa in lanu se je pridelalo manj kakor leta 1923. Letina fižola je bila dobra, samo trpel je na rji in pegavosti. Produkcija hmelja je bila slabša kakor v letu 1923. Krompir je izkazal srednjo letino, vendar je radi raznih bolezni trpel in ga je mnogo segnilo. Počkatega sadja je bilo na Gorenjskem dosti,

na Dolenjskem malo. Orehe pa je bilo povsod dosti. Sena in detelje se je nakosilo več kakor lani. Pridelek vina je bil slab in manjši kakor lani, vendar pa je bil kvalitativno dober.

O naši rudarski produkciji imamo podatke za prvih 10 mesecev 1924. Najvažnejša je produkcija premoga, ki se je gibala sledeče (v tonah):

	Produkcija	Zaposlenih delavcev	Zaloge na koncu mes.	Izvoz
povprečno mesečno 1923	138.071	12.580	12.801	7.081
Januar 1924	183.931	13.368	13.194	11.845
februar "	180.866	13.628	19.544	10.179
marec "	177.427	13.571	26.963	10.181
april "	186.337	13.514	31.088	8.523
maj "	189.130	13.230	40.225	11.119
junij "	136.646	12.916	43.737	15.341
julij "	140.071	12.493	44.136	8.728
avgust "	141.876	12.349	43.450	13.034
september "	158.364	12.419	38.590	16.303
oktober "	168.007	12.366	37.790	15.990

Produkcija premoga se je v drugi polovici leta 1924. začela polagoma dvigati. Število zaposlenih delavcev je padalo do meseca avgusta in je v majhni meri začelo od takrat naraščati, kar je pripisovati izseljevanju naših rudarjev v Francijo. Zaradi pomanjkanja delavcev se tudi produkcija ni mogla dvigniti. Zaloge so se začele v neznatni meri manjšati šele v mesecu avgustu. Izvoz je večji kakor 1923. Celoletni izvoz 1923 je znašal 84.971 ton, v prvih mesecih 1924 pa 121.251 ton. Prodaja v inozemstvu se je torej znatno izboljšala, medtem ko je v tuzemstvu le malo napredovala.

Položaj ostalih panog industrije je stal pod pritiskom denarne krize. Posebno v drugi polovici leta 1924. je nastopilo občutno poslabšanje položaja, ker se radi rastočih življenjskih stroškov delavstva ni moglo pristopiti k reduiranju produkcijskih stroškov, katerih važen faktor je tudi višina davkov.

Izmed — za gospodarstvo najvažnejših dogodkov navajamo radi pomanjkanja prostora samo par:

Gospodarske konvencije z Italijo, pogajanja za sklenitev trgovske pogodbe z Avstrijo imajo namen, urediti za Slovenijo najvažnejše trgovinske odnose.

Osnovanje efektne in blagovne borze, ki je začela poslovati dne 16. avgusta 1924, se je doslej razvijalo ugodno, še večjega razmaha poslovanja pa je pričakovati po devizni trgovini, kar pa je pod sedanjim političnim in gospodarskim režimom nemogoče doseči.

Velesojem 1924 je dosegel zadovoljiv rezultat.

Z otvoritvijo železniške proge Ormož—Ljutomer—Murska Sobota na dan 22. novembra 1924, bo Prekmurje tudi gospodarsko zvezano s Slovenijo.

Nadalje omenjamo povišanje ašija (15. I. 1924 od 600 na 800, 1. IX. 1924 na 900 in 1. X. 1924 na 1000 odstotkov), nove izvršilne navedbe k zakonu o zaščiti delavca, akcijo Narodne banke za reguliranje obrestne mere, gospodarski kongres v Skoplju, izvozniški kongres v Skoplju, izvozniški kongres v Belgradu, kmetijsko posvetovanje v Ljubljani itd.

Položaj slovenskega gospodarstva na koncu leta 1924. je tak, da nujno zahteva rešitvo celotne vrste vseh težav, ki so bili v razpravi že v teku cellega leta 1924. Neurejene gospodarske razmere silijo k rešitvi. Vendar pa dvomimo, da bo sedanja vlada našla zadovoljive rešitve. V teku dolge dobe, ko se je nahajala na krmilu, ni pokazala za nujne gospodarske potrebe nobenega razumevanja in je prepustila gospodarstvo samopomoči, ki pa je uspešna le takrat, če sodeluje država. V kratki dobi vlade g. Davidoviča se je začelo z urejevanjem naših gospodarskih razmer, posebno na polju prometa, pa tudi kmetijstva in drugih panog, vendar pa ni bilo vladi sporazuma mogoče radi kratke dobe in preprečevanja po strankah sedanje vlade izvesti načrtov za pospeševanje gospodarske delavnosti. Slovensko gospodarstvo ima od sedanje vlade pričakovati edino nerazumevanje potreb Slovenije. Cela vrsta važnih gospodarskih vprašanj čaka na rešitev. Medtem pa obstajajo nadalje težkoče, ki nas ovirajo v gospodarskem delu.

g Trgovska pogodba z Grčijo. Kakor javljajo belgrajski listi, se bodo začela pogajanja za sklenitev trgovske pogodbe med našo državo in Grčijo že v prvi polovici meseca januarja 1925.

g Produkcija piva v Avstriji. V kampanji 1923—1924 je Avstrija producirala 4.590.000 hl piva napram 3.040.000 hl v kampanji 1920 do 1921. Zganja se je produciralo 201.000 hl napram 80.000 hl v kampanji 1920—1921.

g Trgovska pogajanja z Avstrijo. Kakor poročajo iz Belgrada, se bodo trgovska pogajanja z Avstrijo zopet začela 15. januarja 1925.

g Obtok bankovcev Avstrije. Po izkazu avstrijske Narodne banke z dne 23. decembra 1924 je znašal obtok bankovcev 7730 milijard avstr. K.

g Nova računsko enota na Ogrskem. Iz Budimpešte poročajo, da je ogrski finančni minister dovolil s 1. januarjem 1925 uvesti v vseh računih kot osnovno enoto številko tisoč.

g Naraščanje funta šterling. Na newyorški borzi funt šterling raste. Dosegel je že tečaj 4.75, medtem ko znaša pariteta 4.866 (dolarjev za 1 funt šterling). Jasno je, da hoče Anglija doseči zopet dolarsko in zlato pariteto in zato vpliva na funt.

g Francoski dolgovi. Pred vojno (31. XII. 1913) so znašali notranji dolgovi Francije (zunanji ni imela) 32.6 milijard frankov; 31. julija 1924 pa so znašali francoski notranji dolgovi 277.850 milijonov frankov, ali v zlatu 73 in pol milijarde frankov ter zunanji dolgovi 36 milijard zlatih frankov, skupaj vsi dolgovi v zlatih frankih 109.514 milijonov.

Borze.

31. decembra 1924.

DENAR:

Zagreb. Italija 2.705—2.735 (2.73—2.75), London 306.50—307 (307.65—310.65), Newyork 63.95—64.95 (64.2750—65.2750), Pariz 3.456—3.508 (3.60—3.65), Praga 1.9425 do 1.9725 1.9665—1.9965, Dunaj 0.0902—0.0922 (0.0910—0.0930), Curih 12.57—12.67 (12.65 12.75).

Curih. Belgrad 7.85—7.95 (7.80), Berlin 1.222—1.223 (1.2230), Italija 21.60—21.70 (21.68), London 24.29—24.31 (24.33), Newyork 514 (513.10—513.60), Pariz 27.70—27.80 (27.80), Praga 15.50—15.55 (15.5750), Dunaj 0.0072—0.0075 (0.007240).

Dunaj. Belgrad 1094, Kodanj 12.480, London 335.700, Milan 2089, Newyork 70.935, Pariz 38.47, Varšava 13.600. Valute: dolarji 70.460, angleški funt 333.900, francoski frank 3825, lira 2970, dinar 1094, češkoslovaška kрона 2122.

Praga. Lira 143.125, Zagreb 52.75, Pariz 183.50, London 160.30, Newyork 33.90.

VREDNOSTNI PAPIRJI:

Ljubljana. 7 odstot. investicijsko posojilo iz leta 1921 65 (denar), Celjska posojilnica d. d., Celje 210—218, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 224 (denar), Merkantilna banka, Kočevje 124 (denar), Prva hrvaška štedionica, Zagreb 900—910, Strojne tovarne in livarne, Ljubljana 142 (blago), Združene papirnice, Vevče 120 (denar), »Split«, anon. družba za cement Portland 1390—1390 (zaklj. 1390), 4 in pol odstot. kom. zadolžnice Kranjske deželne banke 89 (blago).

Zagreb. Hrv. Eskomptna banka, Zagreb 113—115, Hrv. sveopća kred. banka, Zagreb 115, Hrv. slav. zem. hipotekarna banka, Zagreb 61—62, Jugoslovenska banka, Zagreb 105, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 224—227, Prva hrvaška štedionica, Zagreb 900, Slavenska banka, Zagreb 75—85, Dioničko društvo za eksploatacijo drva, Zagreb 66.50—67.50, Hrv. slav. d. d. za ind. šečera, Osijek 800, Narodna šumska industrija, Zagreb 60, Našica 50, Guttman 715—730, Slavonija 67—68, Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana 410—425, 7 odstot. invest. posojilo 66, Volna odškodnina 125—127.

Dunaj. Alpine 374.900, Greinitz 153, Kranjska industrijska družba 800.000, Trboveljska družba 455.000, Hrvatska eskomptna banka 115.000, Leykam 166.000, Hrvatsko-slav. dež. hip. banka 622.000, Gutmann 820.000, Slavonija 691.000.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Smrekovi hlodi, zdravi, od 30 cm naprej, fco nakladalna postaja 300—315, hrast plohi, obrobljeni, 2.60, 43 mm fco meja 1250, testoni 20 mm monte, 2.20 m, 2.25 m, 3 m, 3.90 m, fco meja 705, ogije bukovo, suho, vilano, fco meja za 100 kg 1 vag. 120—122, zaklj. 120, bukova drva, 1 m dolž., suha, eksport. blago, fco meja 31. — Zito in poljski pridelki: pšenica domača, fco Ljubljana 445, pšenica bačka par. Ljubljana 500, koruza, nova, umetno sušena, def., fco dom. Ljubljana 255, oves bački, fco Ljubljana 700, otrobi pšenični, srednje debeli, fco gor. postaja 225, krompir, roza in beli, fco nakladalna postaja 140. — Stročnice, s adje: fižol ribničan, očiščen, b-n, fco Postojna trans. 485, fižol prepelničar, očiščen, b-n, fco Postojna trans. 565, fižol mandolop. očiščen, b-n, fco Postojna trans. 450—480,

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 150 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znanjko!

Stanovanje

2 sobi, kuhinja in druge pritlikline oddam takoj v novi hiši. STOŽICE št. 79.

POHIŠTVO.

Redka prilika za novo-poročence! Kompletne spalne sobe, zelo ugodno prodam. J. REYA, Moste, Pokopališka ulica 25 (nasproti kmetične tovarne). 8206

PRODAM POSESTVO

v SOSTREM št. 35 z novim poslopjem, 8 oraloval, 2 orala travnika, 2 orala polja. Cena se poizve pri prodajalcu Jožetu Strah.

Hišo — parcelo —

nepremičnine — prodajate? Javite naslov »POSREDOVALCU«, Sv. Petra c. 23, da ga odda zainteresentom. Izognete se stroškom.

Napredaj imam

2 ROČNA VOZIČKA. Nosita 300 kg teže. Ročna dolina št. 145. 8213

ABSOLVENTINJA

drž. dvorazredne trg. šole, z nekaj prakse, želi mesto. Najraje v Ljubljani. Naslov pove uprava pod št. 8215.

SAMOSTOJEN

knjigovodja-

bilančnik

prvovrstna, strokovna moč, z dolgoletno prakso. IŠČE mesta kot knjigovodja ali pisarniški vodja pri večjem podjetju. — Ponudbe pod šifro »KNJIGOVODJA« na upravnistvo »Slovenca«.

KLAVIR

dobro ohranjen — po zelo nizki ceni naprodaj. — Sv. Jakoba trg št. 5. 8223

POZOR! POZOR!

PROSTOVOLJNA

RAZPRODAJA!

Vrši se dne 3., 4., 5. in 6. januarja 1925. — Cesta na Rožnik št. 29. Prodaj se bo ves tovarniški INVENTAR, skupno ali posamezno: Motor 16—18 HP za surovo olje, 1 velika stiskalnica (Excenterpresse), ena velika stružnica za železo, 1 vtiskalni stroj (Sickenmaschine), 1 brus (Schmirgelscheibe), vse za pogon, 1 vrtilni stroj, nadalje štiri ročne stiskalnice (sprudelpresse), orodje in dr. predmeti. Zabeleži vsakokrat ob 8. uri. Resni kupci vabljeni!

Prodaja se nekaj linija

Jelšvega lesa

približno 10 kubič. metrov. Cena po dogovoru. Več se izve pri Lovrenc Kozameriču, Stranska vas št. 12, Dobrova pri Ljubljani.

NAPRODAJ

po nizki ceni dobro ohranjen krojaški šivalni stroj. Naslov v upravi pod št. 8210.

Stružnico

za železo 220x1750 mm prodaja poceni Rudolf Deržaj, Ljubljana, Beethovnova ul. 9

Prodaja se več cementne

STRESNE OPEKE

in drugi izdelki ter MO-DELI in STROJI za isto po jako nizki ceni, radi likvidacije. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8220.

STANOVANJE

se takoj odda proti odkupnini pohištva. — Naslov v upravi lista pod št. 8219.

POSESTVO

Z MLINOM IN ŽAGO preko 30 oraloval, od tega 15 oraloval njev in travnikov, ostalo gozd, tik ob državni cesti v bližini Lukovice, se ugodno prodaja. — Naslov v upravi lista pod št. 8218.

HISIČA

se takoj poceni prodaja — v malem mestu na Stajerskem s približno 1 oralom dobre zemlje okrog hiše, lepa lega, pripravna za vsakega obrtnika ali vpokojenca. — Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 8173.

Prodaja.

Dne 3. januarja 1925 ob 15. uri bo v skladišču drž. železnice Ljubljana, glavni kolodvor na javni dražbi prodanih PET VAGONOV BRIKETOV. 8189

Železne postelje

zložljive, z mrežo, 325 Din. Zimnice (modroce), otomane in tapetniske izdelke ima v zalogi najceneje Rudolf Radovan, tapetnik, Križev trg št. 7. 8208

ZANESLJIVE

POTNIKE

le s prvovrstnimi referencami, ki bi želeli vzeti seboj tudi zelo dobro idoče blago, išče pletarna v PTUJU, Poštni predal št. 5.

Dvokolesa

se popoln. presnovirajo emajlirajo z ognjem, poniklanje in shranjilo preko zima v oskrbo »Tribuna« F. B. L. Ljubljana, tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Karlovaška cesta št. 4. 8150

SLUŽBO V PISARNI

IŠČE narednik, ki želi izstopiti iz vojaške službe; star 25 let, ima 5 razredov gimnazije in je vajen vseh pisarniških del. Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 8226

PIANINO

nov, malo rabljen, krasno, specialno delo, vsled smrti lastnika ugodno naprodaj. — Več pove: N. LOBODA — Šmartno pri Litiji. 8167

Lepa meblirana SOBA

se odda 2 gospodinjskama — najraje uradnicama — kršč. mišljenja s popolno oskrbo. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8182.

Ivan in Julica

Krošelj

manufakturna, galanterijska in specer. trgovina

LJUBLJANA

Martínova cesta 13

Srečno in veselo

NOVO LETO

IVAN GOGALA

izdelovalnica žepic

Jesenice - Fužine (Slov.)

SREČNO NOVO LETO

želi

IVAN SEDLAR

trgovina s specer. kolonialnim in materialnim blagom ter delikatesami Ljubljana, Linhartova ul. 4

SREČNO NOVO LETO

želi

JOSKO in MINKA

brivnica in gostilna

Mengeš št. 56

CERKOVNIK

dober, pobožen, srednjih let in več let prakse, ne- oženjen. IŠČE mesta v Ljubljani ali okolici. Ponudbe na upravo pod »Cerkvenik«

KROJE

po najnovejši modi, poljubno, za dame in gospode, razpošilja KNAPELJ AL., učitelj krojaštva, Ljubljana, Križevniška ulica 2. Tečaj brezplačni, plačato edino risalne potreščine.

Išče se VAROVALKA

k 4 letnemu fantku, trgovska hiša na deželni Pred- pogoj plemenitost in oblik. Nastop po dogovoru takoj. — Ponudbe je poslati pod šifro: »Zanesljiva vzgoja« št. 8179 na upravnistvo.

Lanene tropine

koruzo

otrobe

oves

se dobi v vsaki množini pri FRAN POGAČNIK - Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Pitani prašiči

prvovrstne kakovosti za špeh in mast, se prodajajo po najnižjih cenah pri PREDOVIČU, poleg Mestne klavnice — v Ljubljani. 8141

GOSPODIČNA

se sprejme na hrano in stanovanje k mirni stranki. — Naslov pri upravi pod št. 8194

Za obdelovanje kovin

kupi tovarna klobukov

»ŠEŠIR«, d. d. Školja

Loka, precizijsko

- stružnico -

1500 mm dolžine, in

vrtilni stroj

za vrtnanje lukenj, do 30 mm.

CEMENTNEGA

STREŠNIKA

(doppelfalz), in cementne opeke več tisoč, poceni naprodaj. F. Banda in drug, Karlovaška cesta 8. 8027

la suhe hruške

figovke (maslenke) kupuje vsako množino (tudi vagon- sko) proti navedbi cene in množine JOZO KOVAČ — Ljubljana - Rudnik št. 58.

Tvrška Janko Popovič

v Ljubljani prodaja v obra- tovališču: Cesta v Mestni log št. 15 — PRVOVRSTNE banoške in sremske

pitane prešiče

(špeharje) tudi posamezne komade, po najnižjih dnev- nih cenah. 7877

Fani Schiava

gostilna pri »Starem Tišlerju«

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 24 — želi

VESELO IN SREČNO NOVO LETO!

Na obroke!

Manufakture in konfekcije itd., obleke po meri za gospode in dame lastne prvovrstne krojačnice, dobita proti ugod- nemu odplačevanju na obroke le pri trvdki

Davorin JOHAN in drugovi

družba z omejeno zavezo — MARIBOR, Vojašniška 2.

Pisarna: Gregorčičeva ulica št. 1.

Naznanilo.

Naznanjam svojim cenjenim odjemalcem, da sem preselil svojo delavnico iz Jernejeve ceste v moderno preurejeno delavnico na Sloven- ski cesti (bivši perarinski zavod). — Sprejemajo se vsakovrstna popravila. — Se priporočam

Franc Bernik

izdelovatelj klobukov

Ljubljana VII. - Sp. Sliška, Slovenska cesta

Cenjenemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem

prevzel od trvdke M. KOVAČIČ, trgovino z mešanim blagom v Ljubljani VII, Sv. Jerneja cesta 57, in jo bom vodil od 1. jan. 1925 pod firmo

F. Borštnar ml.

Zagotavljam, da bom skušal z dobrim blagom, zmernimi cenami in solidno postrožbo ustreči cenj. odje- malcem, katerim se najtopleje priporočam ter voščim

SREČNO IN VESELO NOVO LETO.

F. BORŠTNAR ml., trgovec

Naznanilo.

Slav. občinstvu vljudo naznanjam, da sem v dnem 15. dec. 1924 otvoril v LJUBLJANI, TRZASKA CESTA 5

trgovino z vsemi ščetarskimi izdelki

posebno pa s ČOPIČI lastnega proizvoda ter suho robo in raznimi pleteninami. — V zalogi imam tudi ZIMO za matrace po tovarniških cenah in morsko TRAVO. — Za obilen obisk se priporoča

HINKO SIMENC.

Od ministrstva za trgovino in obrt koncesionirana

krojna šola

Ljubljana, Židovska ulica 5

Z 2. januarjem nov krojni tečaj za civilne obleke in uniforme, za šilvilje in nešvilje pouk v vsej garde- robi in otroških oblekah.

Vpisovanje od 8—12, 2—7. Tečaji bodo večerni in dnevnii. Za zakas- nele učenke vpisovanje do 6. janu- arja 1925.

Izdelovanje in razpošiljanje najmoder- nejših krojev z natančnim podukom.

ZASTOPSTVO ZA DUNAJ

loco in transit jug. izvoznih trvdk

želi prevzeti višji upravni uradnik v

pokoju bivše a. o. vojne mornarice.

Jugoslovan, vester in zanesljiv, še več let v industriji in trgovini zaposlen, s l. a priporočili. Cenjene ponudbe na upravo lista pod »Zastopstvo Dunaj« št. 8163.

Cenjenemu občinstvu se priporoča za kleparska dela in popravila, napeljave vodovoda in plinovne razsvetljave in želi vsem delodajalcem, znanec in prijateljem

SREČNO IN VESELO NOVO LETO!

FR. LONČAR — LJUBLJANA

Celovška cesta št. 32.

Royal Mail Line

Kr. angleška poštino- parobrodna linija.

General. zastopstvo za kraljevino SHS;

Zagreb

Trg I. št. 17.

Redni potniški promet

Hamburg—Cherbourg—Southampton v

Novi Jork in Kanado

Cherbourg—Liverpool—Southampton v

Južno Ameriko

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires, San Paolo.

Odprava potnikov t. 2, 3. razreda. — Kabine 3. raz. z 3 in 4 posteljami

Udobnost — Sigurnost — Brzina

Podzastopstva:

Beograd, Karagjergjeva ulica 91. — Ljubljana, Kolo- dvorska 26. — Vel. Bečkerek, Kralja Aleksandra 4.

Dražajni naslov za vsa gorja podzastopstva »ROYALMAIL«.

Za Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Crno goro:

Srpska Prometna banka v Sarajevu in Gruzu.

Dopisovanje v vseh jeziki.

Naslov za brojske: Prometna banka.

Jutranja zvezda.

Napisal H. Rider Haggard. Iz angleščine prevol Peter M. Černaigolj.

(Dalje.)

57

Nihče ni prav vedel, kako in zakaj je ta govorica nastala v mestu; zaradi te vero ali še iz drugih vzrokov ni prodajalkama biserov, kakor so ju imenovali, nihče skri- vil lasu, in čeprav sta bili le slabotni žen- ski, so jima vedno plačevali vse dolgove, naj sta še toliko dajali na upanje. Tudi služabnice, ki sta jih najeli več, ko sta imeli dovolj sredstev, so jima bile vdane. Tako sta torej ostali in trgovali, varujoč svoje skrivnosti, in čakali na domeni- uro, da pobegneta, toda zatočišča svoje obzidane hiše nista nikoli poskusili zapu- stiti.

Ko sta prišli tjakaj, je bil kralj iz Ta- ta slučajno zdoma na vojski z drugim kra- ljem, čigar dežela je ležala na obrežju. Ko se je kralj, imenovan Janees, pomudil več tednov tamkaj, se je vrnil z vojske in se je pripravil, da proslavi svoje zmagovalje.

Ko se je pripravil na to slovesnost, so mu njegovi dvorjani pripovedovali o teh prodajalkah biserov, in ker je želel bi- serov sebi za okrasje ob tem velikem dne- vu, je preoblečen odšel v označeno mu tr- govino. Prišel je slučajno pozno in je pro- sil, naj mu dragulje pokažejo, prav tedaj, ko je Tva po svojem običaju igrala

harlo. Nato je začela peti in kralj Janees, še ne štiridesetleten mož, je pazljivo po- slušal lepi glas, popolnoma pozabivši na bisere, ki jih je prišel kupovat. Ko je bila pesem končana, je zagnjena Asti vstala, se priklonila vsej družbi na ulici in uka- zala služabnicam, naj zaboje zapro in bla- go spravijo.

»Pa jaz bi rad kupil bisere, prodaj- alkaj, če jih imaš na prodaj,« je rekel Ja- nees.

»Tudaj se moraš vrniti popoldne, ku- pec,« je odgovorila Asti, opazujoč njegov blede in ošabni obraz, »zakaj tudi če bi bil sam kralj iz Taba, bi ti ne hotela prodajati izven svojih ur.«

»Mogočno govoriš, ženska,« je vzklik- nil Janees ježno.

»Mogočno ali ne, resnico sem ti pove- dala,« je dejala Asti in odšla.

Tako se je zgodilo, da se je kralj Ja- nees proti večeru zopet vrnil. Pripeljala ga je bolj želja, da sliši ljubeznivi glas, nego da kupi draguljev. Vendar pa je za- hteval, naj mu pokažejo bisere, in Asti mu jih je pokazala, toda on jih je zavrgel, češ da so premajhni. Nato mu je prinesla drugih, večjih, a zopet jih je odrinil in ta- ko se je to še večkrat ponovilo. Slednjič je Asti od nekd iz svoje obleke prinesla dva največja, kar jih je imela, popolna bisera, velika kakor srednji noht na moškem pr- stu, in ko jih je Janees ugledal, so se mu oči zaiskrile, ker takih biserov še ni bil

videl nikoli poprej. Povprašal je po ceni. Asti mu je ravnodušno odgovorila, da je cena gotovo višja, nego on hoče plačati, ker je malo takih biserov na svetu; ime- novala mu je težo zlata, da je kralj prese- nečen odstopil, zakaj znašala je četrtino dajatev, ki jih je izterjal od osvojenega kraljestva.

»Šališ se, ženska,« je rekel, »saj boš gotovo kaj odnehala.«

»Mož,« je odgovorila, »ne šalim se in nič ne bom odnehala.« In je zopet spravi- la biser v obleko.

Tedaj se je razjezil in vprašal:

»Ali veš, da sem kralj v Tatu in da ti morem, če hočem, vzeti vse bisere brez plačila?«

»Tako, kralj si?« je vprašala Asti in ga je hladno merila. »Tega bi si ne bila mislila. Če mi ukradeš moje blago, kakor praviš, da moreš, boš tudi kralj tatov.«

Ljudje, ki so poslušali ta razgovor, so se zasmeli in kralj je smatral za najbolj pametno, da se jim tudi sam pridruži. Na- to se je pogajanje nadaljevalo, a še pre- den je bilo končano, je Tva jela ob svoji uri peti za pregrajo.

»Končajva,« je rekel kralj Asti, »jutri prejmeš plačilo, ki ga zahtevaš. Rajši ho- čem poslušati to glasbo, ki se ne da po- plačati.«

Janees je poslušal kakor očaran, za- kaj Tva je pela, da ni mogla lepše. Vedno bolj se je bližal pregraji, česar Asti ni

opazila, ker je morala nadzorovati blago. Slednjič se je splazil do nje, vtaknil prste skozi odprtine lesene mreže in se naslonil nanjo kakor človek, ki omedleva, in mor- da ga je sladkoba pesmi res tako prevzela. Nato pa se je nenadoma ali nalašč ali slu- čajno vrغل nazaj in potegnil za seboj sla- botno ograjo. Padla je na tla in glej — za njo je stala Tva nezagnjena, toda oprav- ljena z bogato obleko, igraje na svoji harfi iz slonove kosti in zlata. Kakor solnčni ža- rek iz oblaka je svetla prikazen njene le- pote zadela oči tamkaj zbranega ljud

JUGOSLOVANSKA TISKARNA

želi vsem svojim cenj. odjemalcem srečno in veselo novo leto

ter se priporoča za vsa v fiskarsko, litografsko
in v fotokemijsko stroko spadajoča dela.

1925

V LJUBLJANI

Klišarna
Litografija

Tvrđka Josip Petelinc
Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika, za vodo),
želi vsem cenj. odjemalcem in prijateljem

SREČNO in VESELO NOVO LETO
ter se priporoča za cenjeno naklonjenost
še v bodoče

VESELO in SREČNO NOVO LETO
želi tvrđka

Barbič & Radonič

trgovina z vinom
Ljubljana 7 Spodnja Šiška

VESELO in SREČNO NOVO LETO
svojim komitentom vošči iskreno

carinsko posredništvo

Just Piščanec

Ljubljana — Miklošičeva cesta št. 13

PRVA IN NAJVEČJA JUGOSLOV. TOVARNA ZA BARVA-
NJE, KEMIČNO ČIŠČENJE, PRANJE IN SVETLOLIKANJE

JOS. REICH

LJUBLJANA — POLJANSKI NASIP ŠTEV. 4

PODRUŽNICA: SELENBURGOVA ULICA 3

VSEM CENJENIM NAROČNIKOM

VESELO IN SREČNO NOVO LETO

SREČNO NOVO LETO
želi

**FILIP in ANA
TRATNIK**

izdelov. cekven. orodja
Ljubljana

SREČNO NOVO LETO želi

A. LEGISA

modni atelje za gospode

LJUBLJANA — Gledališka ulica št. 8
Palača Pokojninskega zavoda

SREČNO NOVO LETO
želi lekarna

dr. G. PICCOLI

Ljubljana

Dunajska cesta

SREČNO NOVO LETO

voščim vsem naročnikom

FRANC PODLIPNIK

civilni in uniformski krojač — Spod. Šiška,
Jernejeva cesta št. 39a
izdelovanje usnjatih jopičev v različnem —
novem kroju usnju primerno.

SREČNO in USPEŠNO NOVO LETO

želi vsem svojim odjemalcem tvrđka

R. Bunc in Drug

CELJE — LJUBLJANA — MARIBOR

VESELO in SREČNO NOVO LETO

želi

Povh & Medic

industrija perila

NOVOMESTO

vsem cenjenim odjemalcem ter se priporo-
čata nadaljnji naklonjenosti

VESELO in SREČNO NOVO LETO

želi vsem cenjenim odjemalcem

Vekoslav Podlogar

trgovina s specerijskim blagom

Ljubljana — Sv. Florjana ulica št. 23

Anončno in reklamno podjetje
R. Golebiowski & Co.

„Apollo“

želi vsem cenj. industrialcem, obrtnikom in trgovcem
srečno in veselo novo leto! Ljubljana
Stari trg 19

Vsem cenj. naročnikom
in konzumentom

„BUDDHA“ ČAJNIH MEŠANIC

želi veselo in srečno
NOVO LETO 1925 **„TEA IMPORT“ D. Z. O. Z.**
LJUBLJANA

Izlakar Marija
kavarna

Židovska steza 4

Anton Zima, kavarna „Jadran“
Turjaški trg št. 6

Modni salon
Anton Presker
Sv. Petra c. 14

Franc Korošec
urar
Florijanska 31

L. ROT
krznarstvo

Ljubljana, Gradišče

Komand. družba za **STROJ IN DRUGI** strojno in elektr. ind.
Ljubljana (palača Ljubljanske kreditne banke)

Krojačnica za elegantni svet
Ljubljana **J. Sušnik** Šelenburgova 4

Matija Zalar
pekarija

Stari trg št. 3

Leo Pogačnik

kavarna LEON in
gostilna

Kolodvorska 29

Srečno NOVO LETO želi
vsem svojim cenj. gostom in odjemalcem

Jakob in Malči Zalaznik

KAVARNA — SLAŠČIČARNA
PEKARIJA

Neža Šlibar

gostilničarka

Jernejeva c. 205

Srečno NOVO LETO 1925

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Srečko Potnik in drug

Ljubljana
Metelkova ulica

Avgust Černe

splošno mizarstvo

Zg. Šiška 122

Marija Burgar

gostilna in trgovina

Zg. Šiška 40

Franc Miklič

hotel Južni kolodv.

Kolodvorska 43

Ciril Lipovž

mizarski mojster

Gospodsk. ul. 10

Maček Josip

gostilničar

Cankarjevo nabr. 17

Janko Dermota

zlatar

Jernejeva ulica 57

Jos. Klančičar

gostilna

Vodnikova cesta 43

Peter Semko

krznarstvo

Križevniška 7

Srečno in veselo
vsem prijateljem

Van RASTER kakao

NOVO LETO
1925

Aubelj Terezija
pekarija

Glince št. 78

JOSIP JUG

Srečno novo leto vsem svojim strankam želi
sobni slikar, pleskar
in slikar črk —

Ljubljana, Moste

SREČNO, VESELO NOVO LETO 1925
želi cenjenim odjemalcem

A. A. Baker & Co.

d. z. o. z.

LONDON E. C.

LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO 1925

želi cenj. odjemalcem in se priporoča za nadaljnjo naklonjenost
tvrđka

Brata Mosković, Ljubljana

Trgovina usnja in čevljarstvih potrebščin. Na debelo.
Zaloga strojarstvih maščob (fištran in degrass).

Pavel JEMC

gostilničar

Breg št. 18

Ivan Bogataj

elektrotehnično
podjetje

Kongresni trg št. 19
poleg Nunske cerkve

M. Tičar, Ljubljana

SELENBURGOVA in SV. PETRA c. 26

Franc Iglič

krojaški atelije

Ljubljana

Kolodvorska ul. 28

Srečno novo leto želi tvrđka

ANTON ŠIMENC

v Ljubljani, Resljeva cesta 2

in priporoča vseh vrst ščetarskih izdelkov in sicer
plesarske in slikarske čopiče ter vsakovrstne ščetke
na debelo in drobno.

Ambrož Ivan

krojaški mojster

Glince

PETER STEPIČ

restavracija in veletrgovina z vinom

ŠIŠKA — Tržna ulica 256

SREČNO, VESELO
NOVO LETO

želi vsem cenj. gostom

Kosta Potočnik

Hotel „SOČA“

Ljubljana
Telefon 531

VESELO IN SREČNO NOVO LETO 1925 želi vsem
trgovcem obrtnikom in industrialcem — tvrđka

„GROM“

carinsko-posredniški in špedicijski biro
— LJUBLJANA —

Veselo in srečno
Novo leto vsem
cenj. gostom želi

Grajska klet

Ljubljana, Mestni trg 10. — Točijo se
najboljša vina, posebno se priporoča
dobri „Silvanec“ čez ulico liter 12 Din.

HIGIJEN. BRIVNICA
HOTEL „SLON“
RUDOLF JURMAN

CERAR IVAN, pekarna
LJUBLJANA — Poljanska c. 25

1925

Srečno in veselo novo leto

osem velenjenim od emalcem, prijateljem in znancem!

1925

ALOJZIJ ZORMAN
trgovina z moko in de-
želimi pridelki
Ljubljana, Stari trg 32

I. WANER
trgovina s kožuvinami in
čepicami — Ljubljana
Sv. Petra cesta 21

ALOJZIJ OLIFČIČ
trgovina s specerijskim bla-
gom in zaloga sira
LJUBLJANA, Zabajak št. 6

Splošno ključavničarstvo
I. MALENESEK
Boh. Bistrica — Gorenjsko

Marija Volk-Košmerl
izdelovanje drož (kvasa)
Ljubljana

JOSIPINA PODKOV
in sinko Josip
mesarija
Ljubljana, Sv. Petra c. 7

T. GROSEL
mast, slanina na debelo,
lastna prekajevalnica
Ljubljana, Poljanska c. 7

VIKTOR ŠOER
trgovina s specer. in me-
šanim blagom — Ljubljana
Sv. Jakoba trg 4

I. KOSTEVČ
manufakturna trgovina
Ljubljana, Sv. Petra c. 4

ANTON TURK
lastnik higijenskega
brivskega salona
Ljubljana, Miklošičeva c. 7

IVAN ARBI
pekarija — Ljubljana
Zvezdarska ulica 4.

F. & E. REMŽGAR
slikarstvo in pleskarstvo
Ljubljana, Kolodvorska 18

IVAN KUNOVAR
zaloga klobukov, modn.
blaga, telovad, potrebač.
Ljubljana, Stari trg 10

Angeloslav Hrastnik
trgovca
Ljubljana, Karlovska c. 8

IVAN GAJSEK
trgovina s papirjem
Ljubljana, Sv. Petra cesta

PETER PIRC
pekarija
Ljubljana, Sv. Petra c. 9

OSVALD DOBEIC
veletrgovina galanterije in
pletenin
Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9

A. KASSIG
krznarnica in izdeloval-
nica čepic — Ljubljana,
Zidovska ulica 7

IV. BUZZOLINI
trgovina delikates, izde-
lovalnica salam in kranj-
skih klobas
Ljubljana, Lingarjeva ul.

Podobar in pozlutar
Aleksander GÖTZL
ded.
Ljubljana, Sv. Petra c. 7

MATEJ in IVANA
MIKLAVČIČ
gostilna pri »MOSTICKU«
Pot v Rožno dolino 44

Aleksander OBLAT
trgovina čevljev
Ljubljana
Sv. Petra cesta 18

IVAN GORENC
hotel »SOČA«
Ljubljana, Sv. Petra c. 3

LEOPOLD RIJAVEC
krojarski mojster
LJUBLJANA

FRANC PIRS
kolarski mojster
Ljubljana
Trnovska ulica 25

F. ČUDEN
trgovina ur in zlatnina
Ljubljana
Prešernova ulica 1

M. CASERMAN
krojarski mojster
Ljubljana
Sv. Martina cesta 9

STUCHLY - MASKE
modistinja
Ljubljana, Židovska ul. 3

FRAN LOTRIČ
gostilna »RATITOVEC«
Češnjica pri Železnikih

ANTON STACUL
trgovina delikates
Ljubljana
Šelenburgova ulica

ANTON MERHAR
pletarska delavnica
Ljubljana
Sv. Petra cesta 22

PRALNI PRASEK
Belin

FRAN in MARIJA
JUVAN
gostilničar — Ljubljana
Sv. Martina cesta 26

Marija in Fr. ZGONC
gostilna, kavarna in
pleskarstvo
Pot v Rožno dolino 36.

M. BALIJA
trgovina z meš. blagom
Ljubljana, Rožna dolina

»ADRIJA«
drogerija, fotomanufak-
tura, parfumerija
Ljubljana, Šelenburgova 5

JOSIP ČERTALIČ
čevljarški mojster
Ljubljana
Sv. Petra cesta 47

K. PEČENKO
trgovina z usnjem
Ljubljana
Sv. Petra cesta 13

ANT. MENCINGER
specerijska trgovina
Ljubljana
Sv. Petra cesta 42

ADOLF SATTLER
čevljarški mojster
Ljubljana
Novi Vodmat 41

JOSIP STARIČ
pekarna — Ljubljana
Florjanska ulica 25

F. GABROVSEK
in DREMELJ
trgov. s spec. blagom
Ljubljana
Karlovska cesta 30.

Zaloga pohištva
F. FAJDIGA SIN
(ustanovljena l. 1879.)
Ljubljana, Sv. Petra c. 17

IVAN MOHORIČ
krojarski mojster
Ljubljana, Sv. Petra c. 6

MINKA INKRET
gostilničarka — Ljubljana
Karunova ulica 10

KARL in FRANCIŠKA
ŠTRUKELJ
mesar
Ljubljana — Vodmat 14

EDVARD ŠKOPEK
urar — Ljubljana
Mestni trg 8

KAROL BLATNIK
strokovno čevljarstvo
Ljubljana
Vrhovčeva ulica 3

Franc in Marija Janc
trgovina in gostilna
Novi Vodmat — Društva-
na ulica št. 61

JOSIP VITEK
trgov. s kandi na debelo
Ljubljana — Krekov trg 8

VELIČAN PESTER
ateljé »HELIOS«
Ljubljana
Aleksandrova cesta

PETER PICELJ
pekarna — Ljubljana
Rečna ulica 3

JANKO BERNIK
trgov. z mešanim blagom
Sp. Šiška — Ljubljana.

FANI in IV. STRITAR
kavarna »STRITAR«
Ljubljana
Vidovdarska cesta 2

IV. RAVNIHAR
urar Juž. žel., trgovina z
zlatnino in srebrnino
Ljubljana, Sv. Petra c. 44

SOŠTERIČ
PETAN & ERKER
trgovina z železnino
Ljubljana, Resljeva c. 20

JOŽE KOPRIVC
mesar — Ljubljana
Šolski dvored

Foto - atelje
I. POGAČNIK
Ljubljana
Aleksandrova cesta 3

JOSIP ADAMIČ
vrvarna — Domžale
podružnica Kamnik

I. MARCHIOTTI
trgovina z usnjem
Ljubljana, Sv. Petra c. 30

ANTONIJA ŠRAJER
trgovina s čevlji
Ljubljana, Gradišče 10

JOSIP VIDMAR
dežnikar
Ljubljana, Pred škofijo 19

Ivan in Ana PERME
mesar
v Trnovem

JULIUS KLEMENC
mesnica JAGER
Ljubljana

ANDREJ MARČAN
mesarija
Ljubljana, Prešernova 16
in Rimska cesta 21

G. Besednik in Drug
industr. protez, tovarna
kirurg. instrumentov, ort
aparatur in bandaž
Ljubljana, Prešernova 5

TOMAŽ BIZILJ
gostilna.
pri »KOLOVRATARJU«
Ljubljana, Pred škofijo

PETER BIZJAK
strojno mizarstvo
Ljubljana, Spodnja šiška

IVAN MEGLIČ
ključavničar — Ljubljana
Na Prulah 6

Angela ČESNOVAR
trgovina in gostilna
Ljubljana
Kolodvorska ulica

F. M. ŽIVEC
gostilna in zidarska obrt
Ljubljana, Rimska c. 17

I. SOMNITZ
urar in trgov. z zlatnino,
srebrnino in urami
Ljubljana, Sv. Petra c. 16

FANI GÖTZL
trgovina s čevlji
Ljubljana
Sv. Jakoba nabrežje 1.

Pavel in Mar. Šimenc
pokopališki vrtnar
Ljubljana Sv. Križ

ALOJZIJA GORJUP
gostilna
pri »Majarončku«
Ljubljana

FR. PUH
strojno ključavničarstvo
in strugarstvo
Ljubljana, Karlovska c. 10

SREČNO NOVO LETO
gostilna
»KOROŠKI DOM«
Kati Korošec
Ljubljana, Poljanska c.

Peter HUDOBIVNIK
krojač
Spodnja šiška 22

IVAN ZAMLJEN
čevljar
Ljubljana, Gradišče 4

LEKARNA LEUSTEK
Ljubljana
Resljeva cesta 1

IVAN PODIČOJ
trgovina z meš. blagom
Ljubljana
Sv. Petra cesta 95

ANA ČERNE
gostilna pri Jerneju
Ljubljana
Sv. Petra cesta 85

KROJAŠKI ATELJE
ZA GOSPODE IN DAME
K. PUČNIK
Ljubljana
Sodna ulica šte. 3

Srečno NOVO LETO
modna trgovina
MARIJA TEHOVC
Ljubljana, Kongresni trg 4

ALBINA
BOGATAJ - SITAR
izdelovalnica perila
Ljubljana
Židovska ulica 1/II.

KATI BEGUŠ
trgovina z meš. blagom
Ljubljana
Vidovdanska cesta št. 2

VELETRGOVINA
z vinom in žganjem
LUDVIK DEKLEVA
Ljubljana, Spodnja šiška,
Celovška cesta št. 76

J. ERZEN
slastičarna
Ljubljana
Kongresni trg 19

VESELO NOVO LETO!
želi
I. Jax in sin
LJUBLJANA

VESELO NOVO LETO!
želi
ANDREJ BELIČ
trgovina
z mešanim blagom
Spodnja šiška 94

SREČNO IN VESELO
NOVO LETO!
želiva cenj. odjemalcem
Winter & Zupan
trgov. s specerijskim in
kolonialnim blagom
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 35

IVAN SREPOČ
čevljarški mojster
Ljubljana
Ravnikarjeva ulica 15.

FRANJA FLEGAR
gostilničarka
Ljubljana
Zaloška cesta

IVAN SELISKAR
urar
Ljubljana
Tržaška cesta

VESELO NOVO LETO!
želi
I. Jax in sin
LJUBLJANA

VESELO NOVO LETO!
želi
LEOPOLD ŠEGA
jeremenar
LJUBLJANA
Poljanska cesta 18

SREČNO NOVO LETO!
želi
ANTON KANC
drogerija,
fotomanufaktura
LJUBLJANA
Židovska ulica 1

SREČNO NOVO LETO!
želi
FRANČ PAJK
knjigovez
LJUBLJANA
Cankarjevo nabr. 25.

VESELO NOVO LETO
želi
ANDREJ DOLINAR
pekarija
Ljubljana, Bohoričeva ul. 1

Siegal & drug
tkalnica platnenega in
bombažnega blaga
Svitavy (Č. S. R.) Wien
Ljubljana
Dunajska cesta 31

Kr. dvorni dobavitelj
Anton Verbič
Delikatese Specerija
Ljubljana, Stritarjeva ul.

VESELO NOVO LETO!
želi
MIROSLAV BIVIC
knjigovezn. in kartonaža
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 29

VESELO NOVO LETO!
želi
I. ČESNOVAR
prodajalna oblek
LJUBLJANA
Stari trg št. 16

SREČNO NOVO LETO!
želi
STANKO KELSIN
brivski salon
LJUBLJANA
Kopitarjeva ulica 1

SREČNO IN VESELO
NOVO LETO
želi
MARTIN ŽURAN
sobni slikar
LJUBLJANA
Mestni trg 12

VESELO NOVO LETO!
želi
Mart. Mahkota
modni salon za gospode
Ljubljana
SPODNJA ŠIŠKA

VESELO NOVO LETO!
želi
special. artistični atelje
za črkoslikarstvo
PRISTOU & BRICELJ
LJUBLJANA
hotel »MALIČ«

VESELO,
SREČNO NOVO LETO
želi
LEKARNA
TRNKOCZY
LJUBLJANA

Restavracija
»Pri Roži«
Ljubljana
želi vsem cenj. gostom,
prijateljem in znancem
VESELO,
SREČNO NOVO LETO

VESELO NOVO LETO!
želi
STANKO KELSIN
brivski salon
LJUBLJANA
Kopitarjeva ulica 1

SREČNO NOVO LETO
želi
L. M. Ecker
SINOVA
LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO!
želi
KARL CIGLER
gostilna pri »KORLNU«
SP. ŠIŠKA
Gospodsvetska cesta 66

SREČNO NOVO LETO
želi
ALOJZIJ FUCHS
zlatar
Ljubljana, Šelenburgova 3

VESELO NOVO LETO!
želi
SPECIAL. ARTISTIČNI ATELJE
ZA ČRKOSLIKARSTVO
PRISTOU & BRICELJ
LJUBLJANA
hotel »MALIČ«

VESELO,
SREČNO NOVO LETO
želi
LEKARNA
TRNKOCZY
LJUBLJANA

Restavracija
»Pri Roži«
Ljubljana
želi vsem cenj. gostom,
prijateljem in znancem
VESELO,
SREČNO NOVO LETO

VESELO NOVO LETO!
želi
STANKO KELSIN
brivski salon
LJUBLJANA
Kopitarjeva ulica 1

SREČNO NOVO LETO
želi
L. M. Ecker
SINOVA
LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO!
želi
KARL CIGLER
gostilna pri »KORLNU«
SP. ŠIŠKA
Gospodsvetska cesta 66

SREČNO NOVO LETO
želi
ALOJZIJ FUCHS
zlatar
Ljubljana, Šelenburgova 3

VESELO NOVO LETO!
želi
SPECIAL. ARTISTIČNI ATELJE
ZA ČRKOSLIKARSTVO
PRISTOU & BRICELJ
LJUBLJANA
hotel »MALIČ«

VESELO,
SREČNO NOVO LETO
želi
LEKARNA
TRNKOCZY
LJUBLJANA

Restavracija
»Pri Roži«
Ljubljana
želi vsem cenj. gostom,
prijateljem in znancem
VESELO,
SREČNO NOVO LETO

VESELO NOVO LETO!
želi
STANKO KELSIN
brivski salon
LJUBLJANA
Kopitarjeva ulica 1

SREČNO NOVO LETO
želi
L. M. Ecker
SINOVA
LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO!
želi
KARL CIGLER
gostilna pri »KORLNU«
SP. ŠIŠKA
Gospodsvetska cesta 66

SREČNO NOVO LETO
želi
ALOJZIJ FUCHS
zlatar
Ljubljana, Šelenburgova 3

VESELO NOVO LETO!
želi
SPECIAL. ARTISTIČNI ATELJE
ZA ČRKOSLIKARSTVO
PRISTOU & BRICELJ
LJUBLJANA
hotel »MALIČ«

VESELO,
SREČNO NOVO LETO
želi
LEKARNA
TRNKOCZY
LJUBLJANA

Restavracija
»Pri Roži«
Ljubljana
želi vsem cenj. gostom,
prijateljem in znancem
VESELO,
SREČNO NOVO LETO

VESELO NOVO LETO!
želi
STANKO KELSIN
brivski salon
LJUBLJANA
Kopitarjeva ulica 1

SREČNO NOVO LETO
želi
L. M. Ecker
SINOVA
LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO!
želi
KARL CIGLER
gostilna pri »KORLNU«
SP. ŠIŠKA
Gospodsvetska cesta 66

SREČNO NOVO LETO
želi
ALOJZIJ FUCHS
zlatar
Ljubljana, Šelenburgova 3

VESELO NOVO LETO!
želi
SPECIAL. ARTISTIČNI ATELJE
ZA ČRKOSLIKARSTVO
PRISTOU & BRICELJ
LJUBLJANA
hotel »MALIČ«

VESELO,
SREČNO NOVO LETO
želi
LEKARNA
TRNKOCZY
LJUBLJANA

Restavracija
»Pri Roži«
Ljubljana
želi vsem cenj. gostom,
prijateljem in znancem
VESELO,
SREČNO NOVO LETO

VESELO NOVO LETO!
želi
STANKO KELSIN
brivski salon
LJUBLJANA
Kopitarjeva ulica 1

SREČNO NOVO LETO
želi
L. M. Ecker
SINOVA
LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO!
želi
KARL CIGLER
gostilna pri »KORLNU«
SP. ŠIŠKA
Gospodsvetska cesta 66

SREČNO NOVO LETO
želi
ALOJZIJ FUCHS
zlatar
Ljubljana, Šelenburgova 3

VESELO NOVO LETO!
želi
SPECIAL. ARTISTIČNI ATELJE
ZA ČRKOSLIKARSTVO
PRISTOU & BRICELJ
LJUBLJANA
hotel »MALIČ«

VESELO,
SREČNO NOVO LETO
želi
LEKARNA
TRNKOCZY
LJUBLJANA

Restavracija
»Pri Roži«
Ljubljana
želi vsem cenj. gostom,
prijateljem in znancem
VESELO,
SREČNO NOVO LETO

VESELO NOVO LETO!
želi
STANKO KELSIN
brivski salon
LJUBLJANA
Kopitarjeva ulica 1

SREČNO NOVO LETO
želi
L. M. Ecker
SINOVA
LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO!
želi
KARL CIGLER
gostilna pri »KORLNU«
SP. ŠIŠKA
Gospodsvetska cesta 66

SREČNO NOVO LETO
želi
ALOJZIJ FUCHS
zlatar
Ljubljana, Šelenburgova 3

VESELO NOVO LETO!
želi
SPECIAL. ARTISTIČNI ATELJE
ZA ČRKOSLIKARSTVO
PRISTOU & BRICELJ
LJUBLJANA
hotel »MALIČ«

VESELO,
SREČNO NOVO LETO
želi
LEKARNA
TRNKOCZY
LJUBLJANA

Restavracija
»Pri Roži«
Ljubljana
želi vsem cenj. gostom,
prijateljem in znancem
VESELO,
SREČNO NOVO LETO

VESELO NOVO LETO!
želi
STANKO KELSIN
brivski salon
LJUBLJANA
Kopitarjeva ulica 1

SREČNO NOVO LETO
želi
L. M. Ecker
SINOVA
LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO!
želi
KARL CIGLER
gostilna pri »KORLNU«
SP. ŠIŠKA
Gospodsvetska cesta 66

SREČNO NOVO LETO
želi
ALOJZIJ FUCHS
zlatar
Ljubljana, Šelenburgova 3

VESELO NOVO LETO!
želi
SPECIAL. ARTISTIČNI ATELJE
ZA ČRKOSLIKARSTVO
PRISTOU & BRICELJ
LJUBLJANA
hotel »MALIČ«

VESELO,
SREČNO NOVO LETO
želi
LEKARNA
TRNKOCZY
LJUBLJANA

Restavracija
»Pri Roži«
Ljubljana
želi vsem cenj. gostom,
prijateljem in znancem
VESELO,
SREČNO NOVO LETO

VESELO NOVO LETO!
želi
STANKO KELSIN
brivski salon
LJUBLJANA
Kopitarjeva ulica 1

SREČNO NOVO LETO
želi
L. M. Ecker
SINOVA
LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO!
želi
KARL CIGLER
gostilna pri »KORLNU«
SP. ŠIŠKA
Gospodsvetska cesta 66

SREČNO NOVO LETO
želi
ALOJZIJ FUCHS
zlatar
Ljubljana, Šelenburgova 3

VESELO NOVO LETO!
želi
SPECIAL. ARTISTIČNI ATELJE

BACH FRANC prekajevalec MARIBOR	ALBERT VICEL trgovina mešanega blaga (steklene, porcelanaste, majolične in emajlovane posode) MARIBOR, Glavni trg št. 5	SREČNO in VESELO NOVO LETO želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in godbenim društvom Vaclav Schramm CELJE, Kralja Petra cesta Izdelovalnica in prodaja vseh vrst godbenih instrumentov	VESELO in SREČNO NOVO LETO želi vsem cenj. odjemalcem in prijateljem ANTON LEČNIK urar, zlatar in optik CELJE, Glavni trg št. 4	Veselo in srečno novo leto želi vsem svojem cenj. odjemalcem V. Dečko Celje, Glavni trg št. 10 špecerijska in kolonijalna trgovina. — Zaloge cerkvenih sveč.
AND. MAYER nasl. FRANC VIDOVIČ MARIBOR Glavni trg Telefon št. 6		VESELO in SREČNO NOVO LETO želi vsem svojim cenjenim odjemalcem Hugo Schmidt trgovina manufaktur CELJE — Gosposka ulica št. 27	Prav srečno in zdravo NOVO LETO želi vsem svojim prijateljem in odjemalcem Jakob Kovač krojaški mojster CELJE — Za Kresijo št. 6	Srečno in veselo novo leto vošči vsem svojim cenjenim odjemalcem Flora Lager-Neckermann papirnica in biblioteka Celje, Kralja Petra c. 31
Ivan Legat prva spec. popravilnica pisarn. strojev. MARIBOR Vetrinjska ulica št. 30 Telefon int. 434		»JUGOGRAFIJA« lastnik Franc Prelog CELJE — Za Kresijo št. 5 želi vsem svojim cenjenim naročnikom in odjemalcem veselo in bogato NOVO LETO 1925.	SREČNO in VESELO NOVO LETO Podružnica »Slovenčeve« uprave v Celju Hotel »Beli vol«	

Srečno NOVO LETO želi EMIL MORE sodavičar Ljubljana, Kette - Murno- va cesta št. 11	SREČNO NOVO LETO! želi Ivan Rahne trgovina z meš. blagom in vinom na drobno in debelo LJUBLJANA-MOSTE	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi stavbno podjetje Ivan Vižintin LJUBLJANA Močnikova ulica (Stari Vodmat)	Prodajalna K. T. D. prej F. NIČMAN LJUBLJANA — Kopitarjeva ulica št. 2 vsem cenjenim odjemalcem BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO!	SREČNO NOVO LETO! želi hotel in restavracija »LLOYD« Ljubljana Sv. Petra cesta MARIJA TAUSES	SREČNO IN VESELO NOVO LETO želi vsem znancem in prijateljem TOMO in IVANKA MAJER kolodvorska okrepčevalnica GROSUPLJE
Veselo in srečno novo leto želi vsem cenjenim odje- : malcem in znancem : JOSIP KASTELIC krojač Ljubljana, Vodnikov trg 4	Veselo in srečno novo leto želi cenjenim odjemalcem Ferdo Ferenz stavbeni in galanterijski klepar Ljubljana — Mirje 2	VESELO NOVO LETO! želi TRAFIKA Goli-Pompe LJUBLJANA Mestni trg št. 18	VESELO NOVO LETO 1925 želi IVAN PIČULIN izdelovanje različnih čevljev Tržič Poštni predal	VESELO NOVO LETO! želi »Keramika« Tovarna peči, štedilnikov, kamenine in šamotnih izdelkov J. KLEMENČIČ d. z o. z. — Novomesto	SREČNO NOVO LETO! želi MARIJA ROGELJ manufakturna trgovina LJUBLJANA Sv. Petra cesta št. 26
SREČNO IN VESELO NOVO LETO želi DRUŽINA HAFNER v KROPI	Veselo in srečno novo leto želi Františka Alič trgovina SELO 28 Moste pri Ljubljani	SREČNO NOVO LETO! želi H. Suttner ekspert ur LJUBLJANA	 SREČNO NOVO LETO! želi »KOLINSKA TOVARNA KAVNIH PRIMESI« LJUBLJANA	Ant. Müller star. veletrgovina z vinom DOMŽALE želi vsem cenj. odjemalcem VESELO NOVO LETO!	IVAN ZUPANČIČ izdelovatelj metel Ljubljana, Kersnikova 3 vošči vsem svojim cenj. odjemalcem SREČNO IN VESELO NOVO LETO!
VINOTOČ Viktor Sedej Kolodvorska ulica št. 26 LJUBLJANA Stomškova ulica št. 2 želi vsem svojim cenjenim : gostom in znancem : SREČNO IN VESELO NOVO LETO!	SREČNO NOVO LETO želi IV. Javornik mesar in prekajevalec LJUBLJANA Domobrarska cesta 7	VESELO NOVO LETO! želi Luka Ahačič strojno mizarstvo LJUBLJANA Hrenova ulica 8	VESELO in SREČNO NOVO LETO želi »KOLINSKA TOVARNA KAVNIH PRIMESI« LJUBLJANA	SREČNO NOVO LETO! želi trgovina z urami, zlatnino in srebrnino IVAN PAKIŽ Ljubljana, Stari trg št. 20 Ustanovljeno leta 1912	VESELO NOVO LETO! želi specialna trgovina za mlinske potrebnosti ČADEŽ & ERCAR Ljubljana, Kolodvorska 35
Gostilna Roza in Jože COTIČ Sv. Martina cesta vsem cenjen. gostom, pri- jateljem in znancem prav SREČNO IN VESELO NOVO LETO!	SREČNO NOVO LETO želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem Franc Bernik izdelovatelj klobukov Ljubljana VII - Sp. šiška Slovenska cesta	VESELO NOVO LETO! želi T. Novotny izdelovanje prvovrstnih keksov, raznih slaščic, medic, desert. bonbonov, umetno izdelanih nastav- kov itd. LJUBLJANA Opekarska cesta št. 26	VESELO in SREČNO NOVO LETO želi TRINK & BERNIK mizarstvo LJUBLJANA — Linhartova ulica št. 8	VESELO NOVO LETO! želi IVAN KRIZNAR krovski mojster LJUBLJANA Hrenova ulica št. 9	SREČNO NOVO LETO! želi trgovina s čevlji LJUBLJANA Pod Trančo št. 1
VESELO IN SREČNO NOVO LETO želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem, ter se priporočata za nadaljno naklonjenost Matevž in Julija Krušič mesar in gostilničar LJUBLJANA, Zelena jama	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem Franc Bernik izdelovatelj klobukov Ljubljana VII - Sp. šiška Slovenska cesta	VESELO IN SREČNO NOVO LETO! želi Gričar & Mejač konfekcijska trgovina LJUBLJANA Selenburgova ulica 3	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
Veselo NOVO LETO želi IVAN OGRIN veletrgovina z vinom LAVERCA pri Ljubljani	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	VESELO in SREČNO NOVO LETO želi TRINK & BERNIK mizarstvo LJUBLJANA — Linhartova ulica št. 8	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti trgovina s poljedelskimi stroji LJUBLJANA Sv. Martina cesta	Svojim odjemalcem želim VESELO in SREČNO NOVO LETO Anton Preskar, pekarna Ljubljana — Dunajska cesta 5	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)	VESELO NOVO LETO! želi modni atelje za gospode AND. ŽNIDAR LJUBLJANA Reber št. 11 (vhod s Starega trga)
VESELO NOVO LETO! želi kavarna in restavracija »EMONA« LJUBLJANA Dunajska cesta	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem Jos. Senica trgovec — DOMŽALE	VESELO NOVO LETO! želi Franc Hitti			

Mariborska
podružnica Slovenske uprave
Koroška cesta 1

In nižje
napredenz
Mariborske tvrdke
osem cenj.
naročnikom:
Veselo novo leto!

Käfer Alojzij
Kavarna Rotovž
MARIBOR

IVAN KRAVOS
konjske opreme, usnjate
torbice, gonilni jermeni
Maribor, Aleksandrova 13
Telefon int. 207

Ihl & Kühar
MARIBOR

Aleksandrova cesta šte. 9

MANUFAKTURA
Franjo Majer

MARIBOR
Glavni trg šte. 9

Nova zvonolivarna
»Zvonoglas«

MARIBOR
Tomanova ulica

R. Nipič in drug

kovinska industrijska družba z o. z.
MARIBOR

Ernst in Ana Birtič

MARIBOR OB BRODU
restavracija pri klavnici

Zavarovalna družba za življenje

»Feniks«

EKSPOZITURA MARIBOR
Orožnova ulica šte. 11

Specialna trgovina z živili

Jaš i Lesjak

MARIBOR
Šolska ulica šte. 2

Neža Zorec

gostilna »Trst«

MARIBOR
Tržaška cesta šte. 8

Josip Šusterič

trgovina, manufaktura in drobnarija

MARIBOR
Glavni trg šte. 17

Mednarodno - odpremičstvo

Stevo Tončič

MARIBOR

Josip Kirbiš

mesar

MARIBOR
Vetrinjska ulica šte. 4

J. Preac

manufakturna trgovina

MARIBOR
Glavni trg šte. 13

Ivan Lorber

slikar

MARIBOR
Vetrinjska šte. 5

Veletrgovina

H. J. Turad

MARIBOR

Franc Mastek

MARIBOR

Franc Zemljič

restavracija pri »Črnem Orlu«

MARIBOR
Grajski trg

»ELIN«

družba za električno industrijo v Mariboru

Maribor — Vetrinjska ul. 11
Ljubljana — palača Ljub. Kreditne banke

Franc Kormann

galanterija, pletenina, igrače in drobine
na veliko in drobno

Maribor — Gospodska ulica 3

Tapetništvo in mizarstvo
Jagodič & Sajko

založba pohištva

Maribor — Glavni trg 3

Valjak in Klemenčič

kavarna mestni park

Maribor

DIVJAK & GUSTINČIČ

mehanična delavnica

MARIBOR, Vojnaška ulica 13

MARKO ČUTIČ

kotlar

MARIBOR, Slovenska ulica št. 18

FRANJO STARČIČ

špecerija in manufaktura

MARIBOR, Vetrinjska ulica št. 15

»GROM«

carinski, posredniški i špedicijski biro

Podružnica:
MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 53.

DELNIŠKA PIVOVARNA LAŠKO

Glavna založba MARIBOR

Upravitelj: Ambrož Preaton
Telefon št. 444 Telefon št. 444

Tovarna perila

F. VERDNIK

MARIBOR, Aleksandrova cesta 51

ANDERLE ADOLF in JULIJANA

gostilna

MARIBOR, Koroška cesta

PERHAVEC & VALJAK

tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih
vin in sirupov

MARIBOR

SREČKO PIHLAR

manufaktura

MARIBOR, Gospodska ulica 5

FELIKS SKRABL

Manufakturna trgovina

MARIBOR, Gospodska ulica št. 11

Kava, čaj, kakao

P. ERZIN

MARIBOR, Gospodska ulica št. 28.

ANTON POŠ

trgovina z manufakturo

MARIBOR

M. VEZJAK

strojna pletarna

MARIBOR, Vetrinjska ulica 17

ANTON SAJKO

krojaški mojster za civil in uniforme

MARIBOR, Frankopanova ulica št. 10

Trgovina z manufakturnim blagom

FRANJO LAH

Maribor

Zvonolivarna Inž. I. & H. BÜHL

Maribor — Motherjeva ulica 13

se priporoča in želi vsem vlač. župnim uradom
in vsem svojim cenjenim odjemalcem

VESELO in SREČNO NOVO LETO

Ferd. Kaufmann

trgovina s špecerijami
in deželnimi pridelki

MARIBOR
Glavni trg št. 2

Franc Ambrožič

sobo-,
črkoslikar in pleskar

MARIBOR
Grajska ulica št. 2

Novosel & Comp.

delikatesna trgovina

MARIBOR
Gospodska ulica št. 5

Ivan Jemec

vrtnarstvo in seme-
narstvo

MARIBOR

Friderik Zinauer

izdelovatelj štampilj
iz kavčuka

MARIBOR
Aleksandrova cesta št. 43

Jakob Lah

trgovec

MARIBOR
Glavni trg št. 2

Albin Čeh

špecerijska trgovina
»pri kmetu«

MARIBOR
Koroška cesta št. 9

**Roza in Adela
Armbruster**

modistinja in šivilja

MARIBOR
Vetrinjska ulica št. 17

**Jos. Ullaga
nasl. J. Szinicz**

MARIBOR

Aleksandrova cesta 21

Manufakturna trgovina
Dolčec i Marini

MARIBOR

Gospodska ulica št. 27

Kokol Josip

mesar

Krčevina - Maribor

Ivo Staudinger

pohištvo in stavb. mizarstvo

MARIBOR

Loška ulica šte. 5

Galanterija
drobno in plet. blago
Martinez & Strauss

MARIBOR

Gospodska ulica št. 2

Trgovina
z dalmatinskim vinom
Josip Povodnik

MARIBOR

Vojnaška ulica št. 4-6

Veselo in srečno novo leto

želi Ivan Ogrin
stavbno podjetje
Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 8

Srečno novo leto

želi Teodor Korn, klepar
Ljubljana, Poljanska cesta 8

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim naročnikom
tvrdka Braća Eberl nasl.
Martinc, Černe & Co., d. z o. z.
pleskarstvo in črkoslikarstvo, Ljubljana

Svojim cenjenim naročnikom želi
srečno novo leto
Černak & Co.
špecerijska trgovina, Ljubljana

Srečno novo leto

želi Oražem & Jančar, pleskarja
Ljubljana, Breg

Kavarna Evropa in Kolodvorska
restavracija Zidani most

Anton in Terezija Tonejc

vsem cenjenim gostom in prijateljem

srečno novo leto!

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim naročnikom ter se jim istočasno zahvaljuje za njih zaupanje in naklonjenost. Naročila za vsakovrstna stavbna dela se sprejemajo na Sv. Petra cesti 23 in v Linhartovi ulici 9

Stavbno podjetje
Andrej Černe,
Ljubljana

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem prijateljem in znancem tvrdka

Stele & Pielick

trgovina sadja, Ljubljana, Pogačarjev trg

Spedicija in carinsko posredništvo
Lud. Ševar vd. v Rakeku
želi vsem svojim cenjenim klientom
srečno in veselo
novo leto 1925

Srečno novo leto

želi
Ivan Kregar, pasar in zlatar
Ljubljana, Zrinjskega cesta 3

Veselo in srečno novo leto!

Reicher & Turk, menjalnica
Ljubljana, Prešernova ulica

Veselo in srečno novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem
Jakob Terček, pekarija
Ljubljana, Breg 4

Veselo novo leto 1925

želiva vsem veleocenjenim gostom,
prijateljem in znancem

Peter in Josipina Košak
restavracija

Liubljana, Kriekov trg 11

Srečno in veselo novo leto!

Grand hotel
„Union“ v Ljubljani

Hotel, kavarna, restavracija, vinska klet itd.

Prav srečno novo leto 1925

želi vsem cenjenim naročnikom
knjigoveznica K. T. D.

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem

veletrgovina z vinom

And. Mejač, Komenda pri Kamniku

Srečno novo leto želi

svojim cenjenim naročnikom

Lovro Pičman
kleparstvo in vodovodna
instalacija v Ljubljani

Modni salon

M. Sedej-Stinad
Prešernova ulica 3

želi vsem svojim cenjenim odjemalkam
srečno in veselo novo leto!

Srečno in veselo novo leto želi

vsem cenj. naročnikom
Rudolf Mohar
tapetnik v Ljubljani
Gospodarska cesta 6
Marinova cesta 10

Srečno novo leto

želi J. Maček, Ljubljana
konfekcija za gospode, Aleksandrova c. 12

Srečno novo leto

želi Prva kranjska vrvarna
Ivan N. Adamič

Centrala: Ljubljana, Sv. Petra c. 31, Podružnici:
Maribor, Vetrinjska c. 20; Kamnik, Šulna 4

Veselo novo leto

želi svojim cenj. odjemalcem konfekcijska tovarna
Fran Derenda & Cie.
Ljubljana, Emonska cesta 8, Erjavčeva cesta 2

Ljubljanska gradbena družba
z o. z. v Ljubljani

Rimska cesta 13, se priporoča in želi
srečno novo leto!

Srečno in veselo novo leto

želi Viljem Bizjak
parna pekarna in zaloga keksov
Ljubljana, Gosposvetska cesta 7

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem in prosi za
nadaljno naklonjenost modna trgovina
T. Eger, Ljubljana, Sv. Petra c. 2

Srečno in veselo novo leto

želi svojim cenjenim naročnikom in prijateljem

Tone Malgaj

pleskar, sobo- in črkoslikar, Ljubljana
Kolodvorska ulica 6 in Celovška cesta 121
Naročila sprejema v Kolodvorski ulici 6

Veselo in srečno novo leto

želi Franc Jager
tapetnik in dekorater
Ljubljana, Kolodvorska ulica 27

Srečno novo leto

želi Karol Prelog, Ljubljana
trgovina volne, bombaža, sukanca in galanterije
Stari trg 12 in sv. Jakoba nabrežje 11

Srečno novo leto želi vsem

svojim cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem
Ignac Žargi, Ljubljana, Sv. Petra c. 3
ter se jim priporoča v nadalje

Vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem

želi srečno in veselo novo leto

»Parfumerija Strmoli«
Ljubljana, Pod Trančo 1

Veselo novo leto 1925

želi M. Dolničar
restavrater na glavnem kolodvoru
v Ljubljani

Srečno novo leto

želi vsem cenj. odjemalcem, prijateljem
in znancem, ter se priporoča za obilen
obisk manufakturna trgovina

J. Tomšič, Ljubljana, Sv. Petra cesta 38

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem tvrdka

Franc Bar (pisalni stroji)
Ljubljana Telefon 407
Cankarjevo nabrežje 5

Srečno novo leto

želim vsem naročnikom in odjemalcem

Matija Perko

mizarska tovarna, Šiška-Ljubljana

Veselo in srečno novo leto 1925

želi vsem veleocenjenim gostom prijateljem in znancem restavracija južni kolodvor Zagreb

Zofija Krvarič-Slanović

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenj. gostom, prijateljem in znancem
Josip in Leopoldina Mastnak
restavrater hotela „Slon“ v Ljubljani

Srečno novo leto 1925

želi

Uprava hotela „Slon“

Kavarna in kopališče

Podporno društvo slepih v Ljubljani, Wolfova ul. 12 se iskreno zahvaljuje vsem p. n. darovalcem leta 1924, ki so se spomnili izmed bednih najbednejših, to je slepih, ter želi vsem

srečno in veselo novo leto

in prosi nadaljne naklonjenosti.

Za odbor: G. F. Jurásek, predsednik.

Veselo in srečno novo leto

želi vsem svojim cenjenim naročnikom

Pavel Pogajen, Ljubljana

krojaški mojster, Novi Vodmat 7 A

Srečno novo leto

želi in se priporoča

A. Sušnik, trgovina z železnino

Ljubljana, Zaloška cesta

Srečno novo leto 1925

želi cenjenim odjemalcem in svojim prijateljem

Franc Cerar, d. z o. z.

Domžale, tovarna slamnikov in klobukov

Svečarna J. Kopač & Co.

Ljubljana, Gosposvetska cesta 90

želi vsem cenj. odjemalcem in č. cerkv. pred. tojništvom

prav srečno novo leto!

Vsem cenjenim dobaviteljem, odjemalcem, prijateljem in znancem vošču

srečno in veselo novo leto

J. Menart, trgovec, Domžale

Srečno, veselo novo leto 1925

L. Gerkman, trgovina z usnjem

Ljubljana, Sv. Petra cesta 71

Srečno novo leto

želi **Anton Kušlan, trgovec z mešan m blagom**

Ljubljana, Karlovska cesta 34

Srečno in veselo novo leto

želita svojim cenjenim gostom

Jernej in Fanika Černe

hotel „Štrukelj“, Ljubljana

Srečno, veselo

novo leto!

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem in naročnikom

Josip Musar, mesar

Ljubljana, Šolski drevored

Vsem cenjenim obiskovalcem

kavarne „Zvezda“, restavracije, vinske kleti

želiva prav

srečno novo leto

ter se priporoča za naklonjenost cenjenim gostom tudi v bodoče. Priporoča posebno novoustanovljeno vinsko klet in kegljišče

Z vsem spoštovanjem

Fran in Roza Krapež

Ljubljana, Kongresni trg

Srečno in veselo novo leto 1925

želi **A. Rojina & Komp., Ljubljana**

stavnbo in umetno mizarstvo, tovarna

Slomškova ulica 16, Kolodvorska ulica 8

Srečno novo leto!

„Slograd“

Slovenska gradbena industrijska d. d., Ljubljana

in stavbna vodstva: Kranj, Tržič, Trbovlje, Sv. Peter

Veselo in srečno novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem trdka

Ložar & Bizjak

Ljubljana, Sv. Petra cesta

The Rex Co.

Ljubljana, Gradišče 10

želi vsem cenjenim odjemalcem

srečno in veselo novo leto

Ideal Erika

Telefon 268

„Meraki“

vošči vsem svojim cenjenim odjemalcem

veselo in srečno novo leto

Medić & Zankl, Ljubljana

družba z omejeno zavezo

Srečno novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem ter vsem prijateljem in znancem

Franc Dolinar, pekarija, Pred Škofijo 11

Veselo in srečno novo 1925

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Jakob Kavčič, nasl. Jean Schrey-a

parna pekarna, Ljubljana, Gradišče 5 Tel. 158

Veselo novo leto želi

M. Rosner & Co. nasl., Viktor Meden
veležgunjarna, Ljubljana, Celovška cesta

Srečno novo leto

vsem cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem želi
trdka **Mihael Omahen, Ljubljana**

Veselo novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem kregar

Jakob Fligl, Ljubljana, Prešernova ul. 5

Srečno novo leto

želi svojim cenjenim odjemalcem

Pivovarna „Union“ d. d. v Ljubljani

Srečno novo leto 1925

želi vsem svojim cenjenim naročnikom in odjemalcem

Josip Prešeren, čevljarstvo, Šiška-Ljubljana

Celovška cesta 82

Veselo, srečno novo leto

želi **Mihael Peternel**

čevljarstvo, Ljubljana

Srečno in veselo novo leto

želi **R. Pušnik, konjski mesar, trgovec**

in izdelovalec salam

Ljubljana, Tržaška c. 2, Rimska c. 19

Franc Oblak, trgovina z mešan m blagom

Ljubljana, Tržaška cesta 22

srečno novo leto!

Veselo, srečno novo leto 1925

Rezi Zalaznik

Gostilna „Št. 6“, Dunajska cesta

Srečno in veselo novo leto!

T. Mencinger

Ljubljana, Sv. Petra cesta 43

Franjo Cvilak

belilnica voska, obrt medu, Slov. Bistrica,

želi vsem preč. in veleocenjenim odjemalcem

srečno, veselo novo leto 1925

in se priporoča nadaljni naklonjenosti

Franc Lavližar, mesar

Ljubljana, Sv. Petra cesta 83

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem in znancem

srečno, veselo novo leto

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem

Antonija Pibernik, Ljubljana

Vrhnjski paviljon, trgovina Vodnikov trg

Srečno novo leto

želi vsem svojim cenj. odjemalcem in prijateljem

Josip in Rozalija Primc

delikatesna trgovina Ljubljana, Dunajska cesta 5

prekojevalnica, Delarska ulica 8

Srečno, veselo novo leto 1925

želi vsem cenjenim obiskovalcem

kino „Ljubljanski dvor“

NOVO!

NOVO

Največje zanimanje

vlada za zgradbo stanovanjskih hiš v sistemu

„SEIDEL“

ker je zidanje v tem sistemu tehnično in ekonomsko dovršeno, najhitrejša in najcenejša. Splošno pozornost vzbujajo

nosniki sistema „SEIDEL“

kateri nadomeščajo lesene stropnike, železobetonske preklade itd. Natančne še podatke dobite pri stavbenem podjetju JAKOB ACCETTO, sin Ing. Viktor Accetto in drug, Ljubljana, Tabor štev. 2.

Stopnjice - SEIDEL - ograje.

Velika zaloga šivalnih potrebščin, modnega nakita, svile, baržuna i.t.d. i.t.d. i.t.d. pri

A. Šinkovec nasl. R. Soss

Ljubljana, Mestni trg št. 19

Šivilje in krojači znaten popust! Se pošilja dnevno po pošti!

Oddaja gostilne v najem.

Pri rudniku TRBOVLJE se bodo oddali s 15. marcem 1925 v najem sledeči objekti:

1. Rudniška RESTAVRACIJA na Vodah, ležeča v središču rudnika s pritliklinami (ledenico, kegljiščem, vrtom), vsi prostori z elektr. razsvetljavo in vodovodom v hiši;

2. PODRUŽNICA RESTAVRACIJE na Vodah, pripravna za točilnico čez ulico z elektr. razsvetljavo.

Interesenti si morejo ogledati omenjene objekte vsak čas in dobe vsa potrebna pojasnila pri podpisnem ravnateljstvu, ki bo sprejemalo ponudbe opremljene s kratkim opisom predživiljenja reflektanta do 15. februarja 1925.

Rudniško ravnateljstvo Trbovlje.

„VESNA“

Združene tovarne d. z o. z.

KAMNIK-MEKINJE

Industrija kovinskih galanterijskih izdelkov, kartonaže, moškega perila in lesenih zabojev

Prevzame se v najem

TRGOVINA

z mešanim blagom na prometnem kraju v Sloveniji ali na Hrvaškem, ki ima dnevnega prometa najmanj 3000 Din ter stanovanje v hiši, zaloga v trgovini se event. prevzame. Točen opis trgovine ter višino zahtevane najemnine poslati na upravo „Slovenec“ do 10. januarja 1925 pod šifro »NAJEM 1925« štev. 8180.

Kupujemo stalno

poljubne količine vsakovrstnega mehkega, rezanega,

tesanega in okroglega lesa

parjene in neparjene bukove plohe, testone, hrastove frize, drva in oglje. Ponudbe naslovite: »GAZA«-LES LJUBLJANA — POSTNI PREDAL 6. 8105

Cenjenim odjemalcem želim

VESELO in SREČNO NOVO LETO

Mihajlo Lapuh

SKOFJA LOKA

Naumann šivalni stroji
Vesta Kayser
na veliko in malo pri**Em. Fischer, Zagreb**

Jurišičeva ul. 6 in Sudnička ul. 3.

Nadomestni deli in vse potrebščine za šivalne stroje. Najnižje tovarniške cene. Zahtevajte ponudbe!

F. SMOLA

ZALOGA POLJED. STROJEV, SV. JURIJ OB J. Ž.

SLAMOREZNIČE
ŽELEZNI PLUGIMLATILNICE
TRAVN. BRANE**VELIKA IZBIRA - NIZKE CENE!**
NA DROBNO — NA DEBELOOKO-
PALNIKI**VITLI**
IN
VSI DRUGI
POLJED. STROJI.KULTI-
VATORJI**Slavenska banka d.**
podružnica: Ljubljana.

Centrala Zagreb

Vplačana dalaška glavica in rezerve preko 120.000.000 Din.

PODRUŽNICE: Beograd, Bjelovar, Brod na Savi, Celje, Dubrovnik, Gor. Radgona, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Sabac, Šibenik, Vršac, Wien.

EKSPOZITURE: Rogaska Slatina (sezonska), Škofja Loka in Jesnice.

AFILIACIJE: Slovenska banka, Ljubljana, in Jugoslovenska industr. banka, d. d. Split
LASTNE AGENCIJE V JUŽNI AMERIKI: Buenos Aires, Rosario de Santo Fe;
V SEVERNI AMERIKI: v vseh večjih mestih direktne bančne zveze

Posreduje vse bančne in trgovske posle z inozemstvom, posebno z Italijo in Avstrijo.

Olajšuje posle eksporterjem in importerjem s tem, da jim eskomptira menice v lirah kakor tudi v drugih inozemskih valutah.

Otvorja akreditive, izstavlja garantna pisma ter izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Vloge na knjižice in v tekočem računu obrestuje najpovoljeje.

Peri z zrakom! Poskusno pranje

v hotelu Lloyd

vsak ponedeljek, sredo in petek od 4 do 6 popoldne. Pridite in prinesite nekaj perila seboj. — Cena aparatu 160 Dinarjev. Dobi se pri tvrdki

Ant. Krisper, Ljubljana

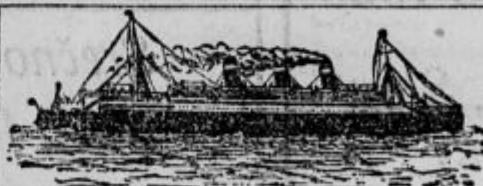
Iščejo se zastopniki za vse kraje na Kranjskem, Pismene prijave sprejema iz prijaznosti pod »REFORMATOR«, Ant. Krisper Ljubljana; ustmene pa vsak popoldan od 2 do 3 istotam.

Za novo leto priporoča

vse pisarniške in šolske potrebščine, material za tehnične pisarne, vse vrste trgovskih, kopirnih in prepisnih knjig, ameriške jurnale, kontokorrente, pisemski papir v mapah in kasetah, kuverte vseh velikosti, indigo in karbon papir, registratorje, vložne mape, špirografe, hektografske liste, ovojni in toaletni papir, servijete, blagajniške bloke, potrebščine za veselice in slavnostne prireditve, papirnate vreče, privezane etikete itd.

Iv. Bonač, trgovina s papirjem.

Sprejmejo se v tisk vse tiskovine in knjižice.

Inserirajte v „Slovenec“.

Oceanska vožnja samo 5 in pol dni.

Glavni zastopnik za Jugoslavijo: **Jugoslov. Ekspres Agencija d. d.**Redni potniški in tovarni promet preko **Cherbourg** in jadranskih pristanišč v Severno Ameriko in Kanado.

Pozor! Podružnica zastopstva »Cunard Line« se je preselila

v Kolodvorsko ul. 41 a.

Pojasnila in vozne rede je dobiti pri:

Jugoslovanski Ekspres Agenciji d. d.

kot glavni zastopnici za Jugoslavijo zgorajšnjih parobrodskih društev.

Vodja podružnice Ljubljana: **Jakob Gorjanč**
Kolodvorska ulica štev. 41 a.**Kurite**

Malenkostna vsebina tera in žvepla, vsled tega izgoreva brez saja in smrada. Malenkostni preostanek pepela, nobene žindre, vsled tega tudi enakomeren ogenj in dolgotrajna žerjavica

Enakomerna velikost kosov tera najizdatnejša izraba toplote. Priročna oblika. Izredno varčno kurivo za domačo, obrtniško in industrijsko kurenje. Prvovrstno za centralne kurjave in pekarnice

Brikete

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

Ing. Lovro Maurer, Ljubljana, Sv. Petra cesta 48**„SLOVENEK“**

je za vsakega trgovca in obrtnika najbolj primeren list za uspešno reklamo.

Dobro je vsikdar naložen denar, ki ga inserent izda

za oglase

v tem mednarodnem dnevniku. Vsak oglas, pa bodisi v velik ali pa tudi v

šim ljudtvom po deželi najbolj razširjenem dnevniku. Vsak oglas, pa bodisi v majhni obliki (najmanjši prostor za enkrat samo 5D) zagotovi oglaševalcu gotov

uspeh. Vsakomur torej, ki ima kaj naprodaj ali dobaviti, ali pa misli kaj kupiti, je „Slovenec“ za insercijo ob vsaki priliki najbolj

priporočljiv!